

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS TARNYBOS STATUTO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutą ir jį išdėstyti taip:

„PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos 2003 m. balandžio

29 d. įstatymu Nr. IX-1538

(Lietuvos Respublikos

2023 m.

įstatymo Nr. redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS TARNYBOS STATUTAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Statuto paskirtis

Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas (toliau – šis statutas) nustato vidaus tarnybos ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų tarnybinės etikos principus, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų statusą, priėmimą į vidaus tarnybą ir atleidimą iš vidaus tarnybos, priėmimą į statutinės profesinio mokymo įstaigas ir mokymąsi jose, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų atsakomybę, skatinimą, darbo užmokestį, socialines ir kitas garantijas, profesinių sąjungų veiklos statutinėse įstaigose ypatumus, kitų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimo į pareigas statutinėse įstaigose ypatumus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio statuto sąvokos

1. **Individualus tarnybinis ginčas** – vidaus tarnybos sistemos pareigūno nesutarimas su statutine įstaiga dėl šiame statute, kituose teisės aktuose ar kolektyvinėje sutartyje nustatytų teisių ir pareigų įgyvendinimo.

2. **Kursantas** – asmuo, kuris mokosi statutinėje profesinio mokymo įstaigoje ir yra pasirašęs stojimo į vidaus tarnybą sutartį.

3. **Lygiavertės pareigos** – tai pačiai vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareigybių grupei priklausančios pareigos.

4. **Pareigūno vardo pažeminimas** – vidaus tarnybos sistemos pareigūno veika, padaryta dėl vidaus tarnybos sistemos pareigūno kaltės, susijusi ar nesusijusi su tarnybinių pareigų atlikimu, tačiau

akivaizdžiai žeminanti vidaus tarnybos sistemos autoritetą, griaunanti pasitikėjimą statutine įstaiga arba ją kompromituojanti.

5. **Pareigūnų rotacija** – vidaus tarnybos sistemos pareigūnų perkėlimas šio statuto ir kitų įstatymų nustatytais atvejais į kitas lygiavertes pareigas toje pačioje arba kitoje statutinėje įstaigoje, pasibaigus šiame statute ar kituose įstatymuose nustatyta kadencijai.

6. **Statutinė įstaiga** – vidaus reikalų, teisingumo ir finansų ministrų valdymo sričių viešasis juridinis asmuo, kurio vidaus tarnybos sistemos pareigūnų tarnyba organizuojama statutiniais pagrindais. Prie statutinių įstaigų priskiriamos ir vidaus reikalų, teisingumo bei finansų ministrų valdymo srityse veikiančios statutinės profesinio mokymo įstaigos.

7. **Tarnybinis nusižengimas** – šiame statute ir kituose teisės aktuose nustatytos vidaus tarnybos tvarkos pažeidimas ar vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigų neatlikimas, padarytas dėl vidaus tarnybos sistemos pareigūno kaltės.

8. **Tarnybos vietovė** – savivaldybės teritorija, kurioje yra statutinės įstaigos, kurioje vidaus tarnybos sistemos pareigūnas eina pareigas, ar šios įstaigos padalinio (kai padalinio buveinė nesutampa su statutinės įstaigos buveine), kuriame vidaus tarnybos sistemos pareigūnas eina pareigas, buveinė, arba nustatyta pareigūno funkcijų vykdymo vieta, jeigu šakos kolektyvinėje sutartyje arba statutinės įstaigos veiklą reglamentuojančiame įstatyme nenustatyta kitaip.

9. **Vidaus tarnyba** – vidaus tarnybos sistemos pareigūno statuso įgijimo, pasikeitimo ir praradimo bei su vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusu susijusių teisinių santykių visuma.

10. **Vidaus tarnybos sistema** – vidaus reikalų, teisingumo ir finansų ministrams pavestų valdymo sričių statutinių įstaigų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų visuma ir ryšiai tarp jų.

11. **Vidaus tarnybos sistemos pareigūnas** (toliau – pareigūnas) – šiame statute nustatyta tvarka į pareigūno pareigas vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose, teisingumo ministro valdymo srities statutinėse įstaigose, finansų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose priimtas statutinis valstybės tarnautojas, atliekantis įstatymuose nustatytas funkcijas, kuriomis užtikrinamas statutinei įstaigai įstatymuose nustatytų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimas, turintis įstatymų suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus dėl sau nepavaldžių asmenų ir (ar) vadovaujantis kitiems pareigūnams.

12. Šiame statute vartojamos sąvokos „nelaimingas atsitikimas tarnyboje“, „nelaimingas atsitikimas pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos“ ir „profesinė liga“ suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme.

3 straipsnis. Vidaus tarnybos ir pareigūnų tarnybinės etikos principai

1. Vidaus tarnybos principai:

1) įstatymų viršenybės principas; pareigūno statusas, reglamentuotas šiame statute ir kituose įstatymuose, negali būti keičiamas kitaip negu įstatymu;

2) lygiateisiškumo principas; kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis turi lygias teises stoti į vidaus tarnybą, o pareigūno statusas negali būti ribojamas dėl aplinkybių, nesusijusių su pareigūno profesinėmis ir dalykinėmis savybėmis;

3) politinio neutralumo principas; pareigūnas privalo, nepaisydamas asmeninių politinių pažiūrų, nešališkai tarnauti žmonėms ir teisėtai valstybės valdžiai, nedalyvauti politinių partijų ar politinių organizacijų veikloje;

4) skaidrumo principas; bet kokia pareigūno veikla atliekant pareigas turi būti vieša, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;

5) karjeros principas; skyrimas į aukštesnes pareigas grindžiamas pareigūnų kompetencija, atrankos ar tarnybinės veiklos vertinimo metu įvertinant jų profesionalumą, tarnybinės veiklos

rezultatus, tinkamumą pareigoms, į kurias pretenduojama, vidaus tarnybos trukmę einant konkrečias pareigas, turimą kvalifikaciją, būtiną naujoms pareigoms eiti;

6) vidaus tarnybos ypatumų kompensavimo principas; pareigūnų tarnybos ypatumai (didesnis pavojus gyvybei ar sveikatai, griežtesnė atsakomybė ir įvairūs su vidaus tarnyba susiję apribojimai) yra kompensuojami šiame statute ir kituose teisės aktuose nustatytais socialinėmis garantijomis;

7) teisėtų lūkesčių ir pagarbos įgytoms teisėms principas; preziumuojama, kad asmenys, pasirinkdami vidaus tarnybą, yra įsitikinę, kad valstybė užtikrins jos pačios nustatytas pareigūnų teises ir socialines garantijas, dėl to pagal šį statutą ir kitus teisės aktus pareigūnų teisėtai įgyta teisė į tam tikras socialines garantijas turi būti užtikrinama visą jų tarnybos laiką;

8) bendrųjų pareigūno pareigų nuolatinio vykdymo principas; pareigūnas privalo atlikti bendrąsias pareigūno pareigas ir įstatymuose nustatytas pareigūno pareigas;

9) tarnybinio pavaldumo principas; pareigūnai yra pavaldūs savo tiesioginiams vadovams ir privalo vykdyti vadovų teisėtus nurodymus.

2. Pareigūnų tarnybinės etikos principai:

1) humaniškumo principas; pareigūnas turi stengtis padėti kiekvienam asmeniui, kuriam reikalinga pagalba, užtikrinti kiekvieno asmens teisių ir laisvių apsaugą, o prireikus imtis neatidėliotinų priemonių, kad jam būtų suteikta medicinos ar kita būtina pagalba;

2) teisingumo principas; pareigūnas turi vienodai tarnauti visiems žmonėms, nediskriminuodamas jų dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ir kitų tapatybės bruožų;

3) atsakomybės principas; pareigūnas turi atsakyti už savo veikų padarinius, naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą; tiesioginio vadovo reikalavimu atsiskaityti už savo veiklą;

4) nešališkumo principas; pareigūnas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų, išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

5) pagarbos statutinei įstaigai principas; teikdamas oficialius ir (ar) viešus komentarus statutinės įstaigos vardu apie jos veiklą, uždavinių įgyvendinimą, pareigūnas privalo nereikšti asmeninės nuomonės, jeigu ji yra nesuderinama su statutinės įstaigos tikslais, pozicija ar interesais;

6) nesavanaudiškumo ir nepiktnaudžiavimo valdžia principas; pareigūnas privalo nepiktnaudžiauti pareigūno statusu, nenaudoti jo asmeniniams interesams, informacija, kuri tapo žinoma vykdant tarnybines pareigas, nesinaudoti kitais nei tarnybos tikslais ir nesuteikti galimybės su šia informacija susipažinti tokios teisės neturintiems asmenims, tarnauti išimtinai visuomenės interesams;

7) sąžiningumo principas; pareigūnas turi netoleruoti kitų asmenų daromų teisės pažeidimų, elgesio, nesuderinamo su pareigūnų tarnybinės etikos principais, apie veikas, kurios prieštarauja teisės aktams, pranešti kompetentingiems subjektams;

8) padorumo principas; vykdydamas tarnybines pareigas pareigūnas su visais asmenimis turi bendrauti mandagiai ir dalykiškai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas, visose situacijose išlikti santūrus ir taktiškas, elgtis pagarbiai, laikytis kalbos kultūros normų;

9) pavyzdingumo principas; pareigūnas turi neskatinti ir netoleruoti konfliktinių situacijų kolektyve, nepažeisti kitų pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, garbės ir orumo, kilusius nesutarimus spręsti diplomatiškai, aptariant juos tarpusavyje arba

kreipiantis į psichologinę pagalbą statutinėje įstaigoje teikiančius darbuotojus, asmeniškai informuoti kolegas apie pastebėtas jų daromas ar padarytas klaidas, savo pastabas pateikti korektiškai, prireikus suteikti pagalbą arba pateikti konstruktyvius siūlymus.

3. Pareigūnų tarnybinės etikos principų įgyvendinimo ir šių principų įgyvendinimo kontrolės tvarką nustato centrinių statutinių įstaigų vadovai. Centrinių statutinių įstaigų vadovų veiklą jiems laikantis pareigūnų tarnybinės etikos principų vertina ministras, kurio valdymo sričiai priskirta centrinė statutinė įstaiga, (toliau – ministras) ar jo įgalioti asmenys.

4 straipsnis. Statutinės įstaigos

1. Vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinės įstaigos:

1) centrinės statutinės įstaigos: Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas), Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba), Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba);

2) kitos statutinės įstaigos – centrinėms statutinėms įstaigoms pavaldžios statutinės įstaigos;

3) statutinės profesinio mokymo įstaigos – vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos.

2. Teisingumo ministro valdymo srities centrinės statutinės įstaigos – Lietuvos probacijos tarnyba ir Lietuvos kalėjimų tarnyba.

3. Finansų ministro valdymo srities statutinės įstaigos:

1) centrinė statutinė įstaiga – Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas);

2) kitos statutinės įstaigos – Muitinės departamentui pavaldžios muitinės statutinės įstaigos;

3) statutinė profesinio mokymo įstaiga – muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaiga.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos centrinės statutinės įstaigos kiekviena atskirai su pavaldžiomis statutinėmis įstaigomis sudaro statutinių įstaigų sistemą.

5. Statutinės profesinio mokymo įstaigos funkcijas gali atlikti centrinė statutinė įstaiga.

5 straipsnis. Pareigūnų pareigybės, pareigybių aprašymai ir sąrašai

1. Pareigūnų pareigybės skirstomos į 10 grupių. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 10 grupė.

2. Pareigūnų pareigybių grupės, joms priskirtos pareigūnų pareigybės, centrinių statutinių įstaigų vadovų pareiginės algos koeficientų intervalas ir mažiausi pareigūnų pareiginių algų koeficientai nustatyti šio statuto priede.

3. Šio statuto priede nurodytų 8, 9 ir 10 pareigybių grupių pareigybėms būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir įgyta profesinė kvalifikacija, 6 ir 7 pareigybių grupių pareigybėms – ne žemesnis kaip aukštasis koleginiis arba jam lygiavertis išsilavinimas, iki 2009 metų įgytas aukštesnysis išsilavinimas arba iki 1995 metų įgytas specialusis vidurinis išsilavinimas, 1, 2, 3, 4, 5 pareigybių grupių pareigybėms – aukštasis universitetinis arba jam lygiavertis išsilavinimas. Kitus papildomus reikalavimus, taikomus pretenduojant eiti pareigūnų pareigybes, nustato ministras, centrinių statutinių įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys.

4. Pareigūnų pareigybės aprašomos ir vertinamos vadovaujantis vidaus reikalų ministro tvirtinama pareigūnų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais.

5. Centrinę statutinių įstaigų vadovų pareigybių aprašymus tvirtina ministras.
6. Centrinę statutinių įstaigų ir joms pavaldžių statutinių įstaigų pareigūnų pareigybių sąrašus ir pareigybių aprašymus, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus pareigybių aprašymus, tvirtina centrinių statutinių įstaigų vadovai arba jų įgalioti asmenys.
7. Centrinės statutinės įstaigos vadovas tvirtina pareigūnų pareigybių, kurioms eiti būtinas aukštasis teisinis išsilavinimas, sąrašą.

6 straipsnis. Statutinių įstaigų personalas

1. Statutinių įstaigų personalą sudaro pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.
2. Pareigūnų tarnybos santykiai reglamentuoti šiame statute. Kituose statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ir kolektyvinėse sutartyse gali būti nustatytos specialios su šių įstaigų veiklos ypatumais susijusios pareigūnų tarnybos santykius reglamentuojančios normos.
3. Darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai, kiti įstatymai pareigūnams taikomi tiek, kiek jų tarnybos santykiai ir socialinės garantijos nereglamentuoti šiame statute, kituose statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose.
4. Kai pareigūnai vykdo įstatymuose nustatytas funkcijas, kuriomis užtikrinamas statutinei įstaigai nustatytų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimas (toliau – specifinė veikla), taikomos kenksmingų ir pavojingų veiksnų valdymo, šio statuto 57 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos priemonės dydžio nustatymo ir šios priemonės skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarkoje, kurią nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais, įtvirtintos pareigūnų saugos ir sveikatos užtikrinimo nuostatos. Tais atvejais, kai pareigūnai vykdo veiklą, nepriskiriamą specifinei veiklai, jiems taikomos Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo ir kitų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nuostatos.
5. Karjeros valstybės tarnautojams, tarnaujantiems ir siekiantiems tarnauti statutinėse įstaigose, taikomos šio statuto 10 straipsnio 2 dalies 2 punkto, 15 straipsnio 1 dalies 5 ir 7 punktų ir 23 straipsnio 2 dalies nuostatos. Muitinės departamento, Policijos departamento ir jiems pavaldžių statutinių įstaigų, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos karjeros valstybės tarnautojams, be minėtųjų, taikomos ir šio statuto 8 straipsnio 2 dalies 1 punkto ir 15 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos, o teisingumo ministro valdymo srities statutinių įstaigų karjeros valstybės tarnautojams – ir šio statuto 8 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktų, 15 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 23 straipsnio 1 dalies 10 punkto nuostatos.
6. Darbuotojams, dirbantiems ir siekiantiems dirbti pagal darbo sutartis statutinėse įstaigose, taikomos šio statuto 23 straipsnio 2 dalies nuostatos. Muitinės departamento, Policijos departamento ir jiems pavaldžių statutinių įstaigų, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojams, dirbantiems ir siekiantiems dirbti pagal darbo sutartis, be pirmiau nurodytųjų, taikomos ir šio statuto 8 straipsnio 2 dalies 1 punkto, 10 straipsnio 2 dalies 2 punkto ir 15 straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktų nuostatos, o teisingumo ministro valdymo srities statutinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems ir siekiantiems dirbti pagal darbo sutartis, ir nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojančios įstaigos administracijos darbuotojams – šio statuto 8 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktų, 10 straipsnio 2 dalies 2 punkto, 15 straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktų ir 23 straipsnio 1 dalies 10 punkto nuostatos.

II SKYRIUS VIDAUS TARNYBA

PIRMASIS SKIRSNIS PRIĖMIMAS Į VIDAUS TARNYBĄ

7 straipsnis. Pretenduojančioms į vidaus tarnybą asmenims taikomi reikalavimai

1. Pretenduojančias į vidaus tarnybą asmuo turi:
 - 1) būti Lietuvos Respublikos pilietis ir mokėti lietuvių kalbą;
 - 2) būti sukačęs ne mažiau kaip 18 metų ir ne daugiau kaip 60 metų;
 - 3) būti nepriekaištingos reputacijos;
 - 4) būti lojalus Lietuvos valstybei;
 - 5) turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą;
 - 6) būti tokios sveikatos būklės, kuri leistų eiti pareigas vidaus tarnybos sistemoje; sveikatos būklės reikalavimus nustato vidaus reikalų ir sveikatos apsaugos ministrai;
 - 7) būti tokio fizinio pasirengimo, kuris leistų eiti pareigas vidaus tarnybos sistemoje; pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimus nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.
2. Pretenduojančias į vidaus tarnybą vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose asmenys taip pat turi būti baigę vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinę profesinio mokymo įstaigą ir įgiję kvalifikaciją arba šio statuto 10 straipsnyje nurodytu siuntimu baigę Lietuvos aukštąją mokyklą (toliau – aukštoji mokykla) ir įgiję aukštojo mokslo kvalifikaciją, arba turi būti baigę vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursą.
3. Ministras ar jo įgalioti centrinių statutinių įstaigų vadovai gali nustatyti papildomų reikalavimų, taikomų asmenims, pageidaujantiems mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje ar aukštojoje mokykloje arba pretenduojančioms tarnauti tam tikruose statutinių įstaigų padaliniuose. Šie papildomi reikalavimai siejami su asmens intelektualiais, fiziniais ir praktiniais gebėjimais, moraliniu ir psichologiniu tinkamumu vidaus tarnybai ar tinkamumu eiti pareigas tam tikruose statutinių įstaigų padaliniuose.

8 straipsnis. Nepriekaištinga reputacija

1. Pretenduojančias į vidaus tarnybą asmenys ir pareigūnai turi būti nepriekaištingos reputacijos.
2. Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:
 - 1) pripažintas kaltu dėl sunkaus arba labai sunkaus nusikaltimo arba tyčinio nusikaltimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymo, nesvarbu, ar teistumas išnyko, ar yra panaikintas;
 - 2) pripažintas kaltu dėl nusikalstamos veikos (išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas nusikalstamas veikas) padarymo ir nuo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 5 metai arba nėra atlikęs bausmės arba baudžiamojo poveikio priemonės, arba turi teistumą;
 - 3) buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės:
 - a) už labai sunkaus nusikaltimo padarymą ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 4 metai, o jeigu paskirta baudžiamojo poveikio priemonė, kurios vykdymo trukmė ilgesnė už šį terminą – iki baudžiamojo poveikio priemonės įvykdymo dienos;
 - b) už sunkaus nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai, o jeigu paskirta baudžiamojo poveikio priemonė, kurios vykdymo trukmė ilgesnė už šį terminą – iki baudžiamojo poveikio priemonės įvykdymo dienos;

c) už apysunkio nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 2 metai, o jeigu asmuo atleistas pagal laidavimą, kurio trukmė ilgesnė už šį terminą, arba buvo paskirta baudžiamojo poveikio priemonė, kurios vykdymo trukmė ilgesnė už šį terminą – iki laidavimo termino pabaigos arba baudžiamojo poveikio priemonės įvykdymo dienos;

d) už nesunkaus nusikaltimo ar tyčinio baudžiamojo nusižengimo padarymą arba už neatsargių nusikalstamų veikų padarymą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo vieni metai, o jeigu asmuo atleistas pagal laidavimą, kurio trukmė ilgesnė už šį terminą, arba buvo paskirta baudžiamojo poveikio priemonė ar auklėjamojo poveikio priemonė, kurių vykdymo trukmė ilgesnė už šį terminą – iki laidavimo termino pabaigos arba baudžiamojo poveikio priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės įvykdymo dienos;

e) už kitų nei šio punkto d papunktyje nurodytų neatsargių nusikalstamų veikų padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo vieni metai, o jeigu asmuo atleistas pagal laidavimą, kurio trukmė ilgesnė už šį terminą, arba buvo paskirta baudžiamojo poveikio priemonė ar auklėjamojo poveikio priemonė, kurių vykdymo trukmė ilgesnė už šį terminą – iki laidavimo termino pabaigos arba baudžiamojo poveikio priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės įvykdymo dienos; šio papunkčio nuostatos taikomos, jei asmuo pretenduoja į teisingumo ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūno pareigas;

4) anksčiau ėjo statutinio valstybės tarnautojo ar valstybės pareigūno pareigas, dirbo teisėju, notaru, prokuroru, advokatu ar krašto apsaugos sistemoje ir buvo atleistas atitinkamai už pareigūno vardo pažeminimą, teisėjo vardą žeminantį poelgį, notarų profesinės etikos ir tarnybinius nusižengimus, prokuroro vardą žeminantį poelgį, advokato profesinės etikos ir profesinės veiklos pažeidimus ar kario vardą žeminančius teisės pažeidimus arba šio statuto 41 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytais atvejais buvo pripažintas pažėminusiu pareigūno vardą ir nuo atleidimo ar pripažinimo pažėminusiu pareigūno vardą dienos nepraėjo 5 metai;

5) buvo atleistas iš valstybės tarnybos už tarnybinį nusižengimą ir nuo šio atleidimo dienos nepraėjo 3 metai arba šio statuto 41 straipsnio 8 dalies 2 punkte numatytu atveju pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, arba Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo numatytu atveju pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo šio pripažinimo dienos nepraėjo 3 metai;

6) buvo atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis tam tikra veikla dėl to, kad neatitinka kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo, ar dėl etikos normų pažeidimo ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

7) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

9 straipsnis. Lojalumas Lietuvos valstybei

1. Pretenduojantys į vidaus tarnybą asmenys ir pareigūnai turi būti lojalūs Lietuvos valstybei.
2. Asmuo nelaikomas lojaliu Lietuvos valstybei, jeigu jis:

1) turėdamas Lietuvos Respublikai priešiško interesų, bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

2) dalyvauja arba dalyvavo organizuotos grupės, kurios tikslas daryti teroristinius nusikaltimus, ar teroristinės grupės, kurios tikslas daryti teroristinius nusikaltimus, veikloje, arba antikonstitucinės grupės ar organizacijos veikloje, arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu šiame punkte nurodytoms grupėms ar organizacijoms;

3) gauna arba yra gavęs pajamų iš užsienio valstybių karinių, žvalgybos ar saugumo tarnybų, jeigu tai nėra numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose;

4) ragina pažeisti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką ir (arba) remia judėjimus, kurie ragina šiuos valstybės interesus pažeisti;

5) užsiima arba užsiėmė kita veikla ar turi ryšių, ar yra kitų su asmeniu susijusių aplinkybių ar faktų, kurie sudaro pagrindą manyti, kad asmens tarnyba vidaus tarnybos sistemoje būtų nesuderinama su Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesais.

10 straipsnis. Asmenų, pageidaujančių mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar studijuoti aukštojoje mokykloje, tikrinimas ir siuntimų į aukštąsias mokyklas išdavimas

1. Asmuo, pageidaujantis mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje pagal profesinio mokymo programą ar statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose, turi kreiptis į statutinę profesinio mokymo įstaigą, o asmuo, pageidaujantis studijuoti aukštojoje mokykloje, – į statutinę įstaigą dėl siuntimo į aukštąją mokyklą išdavimo. Atrankos į statutines profesinio mokymo įstaigas tvarką ir atrankos dėl siuntimų į aukštąsias mokyklas išdavimo ir šių siuntimų išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

2. Asmens, pageidaujančio mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar aukštojoje mokykloje, tikrinimas vyksta taip:

1) Centrinė medicinos ekspertizės komisija patikrina šio asmens sveikatą ir pateikia išvadą dėl jo sveikatos būklės ir psichologinio tinkamumo vidaus tarnybai;

2) ministro nustatyta tvarka asmuo tikrinamas valstybės informacinėse sistemose ir registruose (prireikus – ir kriminalinės žvalgybos subjektų informacinėse sistemose);

3) statutinės įstaigos prašymu Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas pateikia informaciją dėl šio statuto 8 straipsnio 2 dalies 7 punkte ir 9 straipsnyje nurodytų aplinkybių buvimo;

4) kai yra nustatytų šio statuto 7 straipsnio 3 dalyje nurodytų papildomų reikalavimų, ministro ar jo įgaliotų centrinių statutinių įstaigų vadovų nustatyta tvarka tikrinama, ar asmuo atitinka papildomus reikalavimus;

5) asmens bendrasis fizinis pasirengimas tikrinamas atitinkamai atrankos į statutines profesinio mokymo įstaigas, statutinių profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursus metu arba atrankos dėl siuntimo į aukštąją mokyklą išdavimo metu.

3. Nustačius, kad pageidaujantis mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, aukštojoje mokykloje ar statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose asmuo atitinka šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 6 punktuose ir 3 dalyje nustatytus reikalavimus ir nėra šio statuto 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 6 ir 7 punktuose nurodytų aplinkybių:

1) asmuo, turintis ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą, – gali dalyvauti atrankoje į statutinę profesinio mokymo įstaigą;

2) asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją arba jai lygiavertę kvalifikaciją, iki 2009 metų įgytą aukštesnįjį arba iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą, – gali dalyvauti atrankoje į įvadinio mokymo kursus statutinėje profesinio mokymo įstaigoje;

3) atsižvelgiant į ministro nustatytą pareigūnų rengimo pagal atitinkamas studijų programas poreikį, asmeniui, pageidaujšančiam studijuoti aukštojoje mokykloje, išduodamas siuntimas į aukštąją mokyklą.

4. Atitiktis šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytam reikalavimui įvertinama per 60 darbo dienų nuo Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvados, kad asmuo tinkamas vidaus tarnybai, gavimo statutinėje įstaigoje dienos.

11 straipsnis. Priėmimas į statutines profesinio mokymo įstaigas

1. Į statutinę profesinio mokymo įstaigą šios įstaigos vadovo įsakymu priimami ir į šios įstaigos kursantų sąrašus įrašomi asmenys:

1) dalyvavę statutinės profesinio mokymo įstaigos atliekamoje atrankoje, jos metu atrinkti mokytis šioje įstaigoje ir pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį;

2) turintys ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį ar jam lygiavertį išsilavinimą, aukštąjį kolegini ar jam lygiavertį išsilavinimą, iki 2009 metų įgytą aukštesnįjį arba iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą, dalyvavę statutinės profesinio mokymo įstaigos atliekamoje atrankoje, jos metu atrinkti mokytis į šios įstaigos įvadinio mokymo kursus ir pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį.

2. Asmenų priėmimo į statutines profesinio mokymo įstaigas tvarką nustato ministras.

3. Į statutinę profesinio mokymo įstaigą draudžiama priimti asmenį, kuris neatitinka šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų, ir kai yra šio statuto 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 6 ir 7 punktuose nurodytų aplinkybių.

4. Jeigu šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4 punkte ir 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 6 ar 7 punkte nurodytos aplinkybės paaiškėjo ar atsirado po asmens priėmimo į statutinę profesinio mokymo įstaigą, jis iš statutinės profesinio mokymo įstaigos pašalinamas ir išbraukiamas iš jos kursantų sąrašų.

12 straipsnis. Stojimo į vidaus tarnybą sutartis

1. Stojimo į vidaus tarnybą sutartis yra Lietuvos Respublikos piliečio, statutinės profesinio mokymo įstaigos ar aukštosios mokyklos ir centrinės statutinės įstaigos rašytinis susitarimas, kuriuo kursantas įsipareigoja laikytis šiame statute ir kituose teisės aktuose kursantams nustatytų reikalavimų, atlikti jam pavestas pareigas, o asmuo, nusiųstas mokytis į aukštąją mokyklą, – laikytis šios įstaigos nustatytų reikalavimų, statutinę profesinio mokymo įstaigą ar aukštoji mokykla įsipareigoja sudaryti tinkamas mokymosi sąlygas, o centrinę statutinę įstaigą įsipareigoja užtikrinti, kad baigęs statutinę profesinio mokymo įstaigą ir įgijęs kvalifikaciją arba baigęs statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus kursantas ar aukštąją mokyklą baigęs ir aukštojo mokslo kvalifikaciją įgijęs asmuo bus paskirtas į jo išsilavinimą ir kvalifikaciją atitinkančias pareigas statutinėje įstaigoje, jam bus sudarytos tinkamos tarnybos sąlygos, užtikrintos šiame statute, ir kituose įstatymuose nustatytos pareigūnų teisės ir socialinės garantijos.

2. Kai statutinės profesinio mokymo įstaigos funkcijas atlieka centrinė statutinė įstaiga, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta sutartis sudaroma tarp Lietuvos Respublikos piliečio ir centrinės statutinės įstaigos.

3. Privalomos stojimo į vidaus tarnybą sutarties sąlygos yra:

1) sudarant stojimo į vidaus tarnybą sutartį su asmeniu, nusiūstu studijuoti į aukštąją mokyklą, – šio asmens įsipareigojimas mokytis, įgijus aukštojo mokslo kvalifikaciją ištarnauti vidaus tarnyboje ne mažiau kaip 5 metus, o jeigu jis bus pašalintas iš aukštosios mokyklos arba baigęs mokymąsi ir įgijęs aukštojo mokslo kvalifikaciją atsisakys tarnauti vidaus tarnyboje, arba paaiškėjus šio statuto 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 6 ar 7 punkte nustatytoms aplinkybėms su juo bus nutraukta stojimo į vidaus tarnybą sutartis, arba nebus priimtas į vidaus tarnybą, arba bus atleistas iš vidaus tarnybos jo paties prašymu ar dėl jo kaltės anksčiau, – atlyginti centrinei statutinei įstaigai su jo mokymu susijusias išlaidas proporcingai neištarnautam vidaus tarnyboje laikui;

2) sudarant stojimo į vidaus tarnybą sutartį su asmeniu, atrankos į statutinę profesinio mokymo įstaigą metu atrinktu mokytis šioje įstaigoje, – šio asmens įsipareigojimas mokytis, baigus mokymąsi pagal profesinio mokymo programą ir įgijus kvalifikaciją ištarnauti centrinėje statutinėje įstaigoje, su kuria sudaryta stojimo į vidaus tarnybą sutartis, ar jai pavaldžioje statutinėje įstaigoje ne mažiau kaip vienus metus, o vidaus tarnyboje iš viso – ne mažiau kaip 4 metus, o jeigu jis bus pašalintas iš statutinės profesinio mokymo įstaigos arba baigęs mokymąsi pagal profesinio mokymo programą ir įgijęs kvalifikaciją atsisakys tarnauti nurodytoje centrinėje statutinėje įstaigoje ar jai pavaldžioje statutinėje įstaigoje, ar vidaus tarnyboje, arba paaiškėjus šio statuto 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 6 ar 7 punkte nustatytoms aplinkybėms nebus priimtas į vidaus tarnybą, arba bus atleistas iš vidaus tarnybos jo paties prašymu ar dėl jo kaltės anksčiau, – atlyginti statutinei profesinio mokymo įstaigai su jo mokymu susijusias išlaidas proporcingai neištarnautam vidaus tarnyboje laikui;

3) sudarant stojimo į vidaus tarnybą sutartį su asmeniu, atrankos į statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus metu atrinktu mokytis šioje įstaigoje, – šio asmens įsipareigojimas mokytis, baigus mokymąsi ištarnauti centrinėje statutinėje įstaigoje, su kuria sudaryta stojimo į vidaus tarnybą sutartis, ar jai pavaldžioje statutinėje įstaigoje ne mažiau kaip vienus metus, o vidaus tarnyboje iš viso – ne mažiau kaip 3 metus, o jeigu jis bus pašalintas iš statutinės profesinio mokymo įstaigos arba baigęs mokymąsi atsisakys tarnauti nurodytoje centrinėje statutinėje įstaigoje ar jai pavaldžioje statutinėje įstaigoje, ar vidaus tarnyboje, arba paaiškėjus šio statuto 15 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 6 ar 7 punkte nustatytoms aplinkybėms nebus priimtas į vidaus tarnybą, arba bus atleistas iš vidaus tarnybos jo paties prašymu ar dėl jo kaltės anksčiau, – atlyginti statutinei profesinio mokymo įstaigai su jo mokymu susijusias išlaidas proporcingai neištarnautam vidaus tarnyboje laikui.

4. Stojimo į vidaus tarnybą sutarčių sudarymo ir šio straipsnio 3 dalyje nustatytų privalomų stojimo į vidaus tarnybą sutarties sąlygų vykdymo kontrolės tvarką, taip pat standartines stojimo į vidaus tarnybą sutarties sąlygas nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

5. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas su mokymu susijusias išlaidas sudaro šio statuto 17 straipsnio 5 dalyje nurodyta studijų kaina ir šio statuto 17 straipsnio 7 dalyje nurodytos paramos lėšos.

6. Šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos su mokymu susijusios išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Vyriausybės tvirtinama statutinių profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodika.

13 straipsnis. Baigusią statutinės profesinio mokymo įstaigą, statutinių profesinių mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursus ar aukštąsias mokyklas asmenų priėmimas į vidaus tarnybą

1. Asmuo, nusiųstas mokytis į statutinę profesinio mokymo įstaigą pagal profesinio mokymo programą, į statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus ar studijuoti į aukštąją mokyklą, baigęs statutinę profesinio mokymo įstaigą ir įgijęs kvalifikaciją, baigęs aukštąją mokyklą ir įgijęs aukštojo mokslo kvalifikaciją ar baigęs statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursus, per 10 darbo dienų nuo jų baigimą patvirtinančio dokumento išdavimo dienos turi atvykti į centrinę statutinę įstaigą, su kuria buvo sudaręs stojimo į vidaus tarnybą sutartį, arba jos nurodytą jai pavaldžią statutinę įstaigą, kad būtų paskirtas į pareigas. Šios statutinės įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo asmens atvykimo privalo įsakymu paskirti asmenį į pareigas statutinėje įstaigoje ir supažindinti asmenį su įsakymu dėl paskyrimo į pareigas.

2. Paskirtas į pareigas ir prisiekęs asmuo įgyja pareigūno statusą, jam išduodamas pareigūno tarnybinis pažymėjimas ir sudaroma pareigūno tarnybos byla.

3. Jeigu paskirtas į pareigas asmuo atsisako prisiekti arba prisiekia su išlyga, įsakymas dėl jo paskyrimo į pareigas pripažįstamas netekusiu galios ir asmuo laikomas nepriimtu į vidaus tarnybą.

4. Skyrimo į pareigūnų pareigas tvarką, pareigūno tarnybos bylos aprašą tvirtina vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Pareigūno tarnybinio pažymėjimo privalomosios formos aprašą ir pareigūnų tarnybinių pažymėjimų išdavimo, keitimo, grąžinimo, naikinimo ir paskelbimo negaliojančiais tvarką nustato ministras.

14 straipsnis. Priėmimas į vidaus tarnybą teisingumo ir finansų ministrų valdymo sričių statutinėse įstaigose

1. Asmenys į vidaus tarnybą teisingumo ir finansų ministrų valdymo sričių statutinėse įstaigose priimami šio statuto 13 straipsnyje nustatyta tvarka arba konkurso būdu. Konkursas į laisvas pareigūno pareigas skelbiamas tuo atveju, kai į šias pareigas nebuvo priimtas pareigūnas šio statuto 13 ir 27 straipsniuose nustatyta tvarka. Asmenims, į tarnybą priimtiems konkurso būdu, taip pat yra taikomos šio statuto 13 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos.

2. Duomenys apie skelbiamus konkursus į laisvas pareigūnų pareigas skelbiami atitinkamos ministerijos ir atitinkamos centrinės statutinės įstaigos interneto svetainėse.

3. Asmenys, pretenduojantys dalyvauti konkurse į laisvas pareigūno pareigas, turi atitikti šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 5, 6, 7 punktuose ir 3 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat pareigybės aprašyme nustatytus reikalavimus.

4. Asmenys, laimėję konkursą į laisvas pareigūno pareigas, į pareigas skiriami tik nustačius, kad jie atitinka šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytą reikalavimą.

5. Asmenų, pretenduojančių dalyvauti konkurse į laisvas pareigūno pareigas, tikrinimo tvarką ir konkursų į laisvas pareigūnų pareigas organizavimo tvarką nustato ministras.

6. Pareigūnams, į vidaus tarnybą priimtiems konkurso būdu, išskyrus statutinių įstaigų vadovus ir vadovų pavaduotojus, nuo priėmimo į pareigas dienos nustatoma stažuotė. Stažuotės laikotarpiu jiems yra paliekamos einamos pareigos ir mokamas nustatytas darbo užmokestis.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytą pareigūnų stažuotę sudaro įvadinis mokymas ir stažuotės vadovo prižiūrimas praktinis darbas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas pareigas. Pareigūnų stažuotė gali trukti iki 6 mėnesių. Pareigūno laikinojo nedarbingumo ir atostogų laikas į stažuotės terminą neįskaitomas. Statutinės įstaigos vadovas, pripažinęs, kad pareigūno stažuotės rezultatai yra neatitinkantys lūkesčių, iki stažuotės termino pabaigos turi teisę atleisti pareigūną pagal šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 8 punktą, apie tai raštu įspėjęs jį prieš 3 darbo dienas iki atleidimo. Jeigu stažuotės terminui pasibaigus pareigūnas iš pareigų neatleistas, laikoma, kad jo tarnyba tęsiasi.

Pareigūnas stažuotės laikotarpiu gali pateikti prašymą atleisti jį iš vidaus tarnybos savo noru apie tai raštu įspėjęs statutinės įstaigos vadovą prieš 3 darbo dienas iki atleidimo.

15 straipsnis. Priėmimo į vidaus tarnybą apribojimai

1. Į vidaus tarnybą negali būti priimtas asmuo:
 - 1) kuris neatitinka šiame statute nustatytų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;
 - 2) kuris yra įtariamas arba kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu;
 - 3) kuris pateikia informaciją apie save ar savo privačius interesus, žinodamas, kad ji neteisinga;
 - 4) kuris nėra lojalus Lietuvos valstybei;
 - 5) kuris skiriamas į pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis (artimaisiais giminaičiais laikomi tiesiosios linijos giminaičiai iki antrojo laipsnio imtinai (tėvai (įtėviai) ir vaikai (įvaikiai), seneliai ir vaikaičiai) ir šoninės linijos antrojo laipsnio giminaičiai (broliai (įbroliai) ir seserys (įseserės) (toliau – asmens artimasis giminaitis) ar asmuo, su pareigūnu susijęs svainystės ryšiais (svainystė yra santykis tarp vieno sutuoktinio ir antro sutuoktinio giminaičių (posūnio, podukros, patėvio, pamotės, uošvės, uošvio, žento, marčios) bei tarp abiejų sutuoktinių giminaičių (vyro brolio ar sesers ir žmonos brolio ar sesers, vyro tėvo ar motinos ir žmonos tėvo ar motinos) (toliau – asmuo, su pareigūnu susijęs svainystės ryšiais), jeigu jie pagal einamas pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;
 - 6) kai yra šio statuto 23 straipsnio 1 dalies 1, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytų aplinkybių;
 - 7) apie kurį yra nustatyta kitų patikrintų kompromituojančių duomenų.
2. Gavus šio straipsnio 1 dalies 4 arba 7 punkte nurodytų duomenų, sprendimą dėl asmens tinkamumo vidaus tarnybai priima centrinės statutinės įstaigos vadovas.

16 straipsnis. Pareigūno priesaika

1. Priimtas į vidaus tarnybą asmuo prisiekia paskyrus jį į pareigas. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šių priesaikos tekstų:
 - 1) „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (ištikima) Lietuvos Respublikai, gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, negailėti jėgų gindamas (gindama) žmogaus teises ir laisves, visuomenės ir valstybės interesus, sąžiningai atlikti man patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą vidaus tarnybos sistemos pareigūno vardą. Tepadeda man Dievas.“;
 - 2) „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (ištikima) Lietuvos Respublikai, gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, negailėti jėgų gindamas (gindama) žmogaus teises ir laisves, visuomenės ir valstybės interesus, sąžiningai atlikti man patikėtas pareigas ir visada saugoti gerą vidaus tarnybos sistemos pareigūno vardą.“
2. Pareigūno priesaiką priima asmuo, paskyręs jį į pareigas, arba jo įgaliotas asmuo.
3. Prisiekusio pareigūno pasirašytas priesaikos lapas saugomas šio pareigūno tarnybos byloje.

ANTRASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ RENGIMAS IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

17 straipsnis. Pareigūnų rengimas pagal profesinio mokymo ir studijų programas

1. Pareigūnų profesinis mokymas vyksta statutinėse profesinio mokymo įstaigose pagal IV kvalifikacijų lygiui priskiriamas formaliojo profesinio mokymo programas. Vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka išduotu siuntimu būsimi pareigūnai rengiami ir aukštosiose mokyklose.

2. Asmenys, turintys ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių arba jam lygiavertį išsilavinimą, iki 2009 metų įgytą aukštesnįjį arba iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą ir kvalifikacijas, įgytas ne vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse profesinio mokymo įstaigose, ir siekiantys tarnauti vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėse įstaigose, turi baigti įvadinio mokymo kursus (išskyrus asmenis, vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka išduotu siuntimu baigusius aukštąsias mokyklas ir įgijusius aukštojo mokslo kvalifikaciją) vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėje profesinio mokymo įstaigoje.

3. Pareigūnų profesinio mokymo statutinėse profesinio mokymo įstaigose poreikį ir pareigūnų rengimo pagal finansų, teisingumo ir vidaus reikalų ministrų valdymo sričių statutinėms įstaigoms reikalingų specialybių studijų programas aukštosiose mokyklose poreikį nustato ministras.

4. Pareigūnų profesinis mokymas statutinėse profesinio mokymo įstaigose finansuojamas atitinkamai iš ministerijai arba centrinei statutinei įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

5. Ministerija arba centrinė statutinė įstaiga turi teisę apmokėti studijų kainą asmenims, kurie, gavę vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka išduotą siuntimą ir sudarę stojimo į vidaus tarnybą sutartį, aukštosiose mokyklose valstybės nefinansuojamose studijų vietose studijuoja pagal vidaus tarnybos sistemai reikalingų specialybių studijų programas. Apmokėjimo už šias studijas atvejus, sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

6. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais sąlygomis ir tvarka ministerija arba centrinė statutinė įstaiga turi teisę iš joms tam tikslui skirtų valstybės biudžeto asignavimų teikti Vyriausybės nustatyto dydžio paramą asmenims, kurie vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka išduotu siuntimu studijuoja aukštosiose mokyklose ir yra sudarę stojimo į vidaus tarnybą sutartį.

7. Centrinė statutinė įstaiga turi teisę iš jai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtai gautų lėšų Vyriausybės nustatyta paramos aukštųjų mokyklų studentams teikimo tvarka skirti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme nustatytą paramą aukštųjų mokyklų studentams, kurie, sudarę stojimo į vidaus tarnybą sutartį, aukštosiose mokyklose studijuoja pagal vidaus tarnybos sistemai reikalingų specialybių studijų programas.

8. Pareigūnų neformaliojo profesinio mokymo ir įvadinio mokymo kursų programas, išskyrus teisingumo ministro valdymo srities pareigūnų neformaliojo profesinio mokymo ir įvadinio mokymo kursų programas, tvirtina centrinės statutinės įstaigos vadovas. Teisingumo ministro valdymo srities pareigūnų neformaliojo profesinio mokymo ir įvadinio mokymo kursų programas tvirtina Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius, suderinęs su Lietuvos probacijos tarnybos direktoriumi. Neformaliojo profesinio mokymo programos rengiamos ir registruojamos Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka.

9. Profesinis mokymas statutinėse profesinio mokymo įstaigose tiek, kiek nereglamentuota šiame statute, organizuojamas vadovaujantis Profesinio mokymo įstatymu.

18 straipsnis. Statutinės profesinio mokymo įstaigos ir kursantai

1. Statutinės profesinio mokymo įstaigos yra ministrui arba centrinių statutinių įstaigų vadovams pavaldžios įstaigos, kuriose vyksta kursantų ir pareigūnų profesinis mokymas ir jų kvalifikacijos tobulinimas.

2. Į statutines profesinio mokymo įstaigas priimami vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atitinkantys priėmimo į šias įstaigas sąlygas.

3. Kursantų statusas, mokymosi sąlygos ir tvarka nustatomi statutinių profesinio mokymo įstaigų nuostatuose ir kituose teisės aktuose. Kursantai centrinės statutinės įstaigos vadovo

nustatytomis sąlygomis ir tvarka gali būti pasitelkiami statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti. Kursantai jų pasitelkimo metu turi teisę statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose pareigūnams nustatytais atvejais ir tvarka panaudoti psichinę ir (ar) fizinę prievartą, specialiąsias priemones tik veikdami kartu su pareigūnais atlikus jų pasirengimo naudoti prievartos priemones patikrinimą. Kursantai jų pasitelkimo metu įgyja ir kitas jiems pavestoms funkcijoms atlikti reikalingas statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytas pareigūnų teises, pareigas ir įgaliojimus, kuriuos įgyvendina veikdami kartu su pareigūnais. Kursantų pasirengimas naudoti prievartos priemones tikrinamas centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Specialiųjų priemonių kursantams išdavimo tvarką nustato centrinės statutinės įstaigos vadovas.

4. Kursantams gali būti mokama mokymosi stipendija ir socialinė stipendija. Jų dydį ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kursantams, sudariusiems su statutinėmis įstaigomis papildomus susitarimus, pagal kuriuos baigę mokytis kursantai įsipareigoja dirbti nustatytą laiką tam tikroje statutinėje įstaigoje ar statutinės įstaigos padalinyje, gali būti mokamos specialiosios stipendijos ir teikiama kita materialinė parama iš statutinei įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtai gautų lėšų centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatytais atvejais ir tvarka.

5. Kiekvienam kursantui sudaroma kursanto asmens byla. Kursanto asmens bylos turinį nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

6. Kursantams, statutinėje profesinio mokymo įstaigoje baigusiams formaliojo profesinio mokymo programą, organizuojamas kompetencijų vertinimas Profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Pareigūnų kvalifikacijos tobulinimas

1. Pareigūnai privalo nuolat tobulinti kvalifikaciją. Pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

2. Pareigūnai privalo atitikti fizinio pasirengimo reikalavimus. Pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimus ir pareigūnų fizinio pasirengimo tikrinimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Ministras ar jo įgalioti centrinių statutinių įstaigų vadovai pareigūnams gali nustatyti papildomų reikalavimų, susijusių su fiziniais ir praktiniais gebėjimais eiti tam tikras pareigas tam tikruose statutinių įstaigų padaliniuose, ir atitikties šiems reikalavimams tikrinimo tvarką.

3. Pareigūnų kvalifikacijos tobulinimas finansuojamas iš centrinei statutinei įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

TREČIASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ PAREIGOS IR TEISĖS

20 straipsnis. Pareigūnų pareigos

Pareigūnai privalo:

- 1) gerbti ir ginti žmogaus orumą, užtikrinti ir saugoti žmogaus teises ir laisves;
- 2) sužinoję apie rengiamą ar daromą teisės pažeidimą, taip pat patys būdami teisės pažeidimo liudytojais imtis neatidėliotinių priemonių užkirsti kelią rengiamam arba daromam teisės pažeidimui;
- 3) gavę žinių apie padarytą teisės pažeidimą, nedelsdami pranešti apie tai policijai arba kitai kompetentingai institucijai ar įstaigai, imtis neatidėliotinių priemonių įvykio vietai apsaugoti, liudytojams nustatyti, suteikti nukentėjusiems asmenims neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą;

4) imtis priemonių fizinių ir juridinių asmenų, juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų, šių organizacijų ar juridinių asmenų padalinių arba valstybės, savivaldybių turtui gelbėti ekstremaliųjų situacijų ir ekstremaliųjų įvykių atvejais;

5) saugoti jiems patikėtas ar einant tarnybines pareigas sužinotas valstybės, tarnybos ir komercinės paslaptis;

6) atlikti kitas įstatymuose nustatytas pareigūnų pareigas.

21 straipsnis. Pareigūnų teisės

1. Pareigūnai turi teisę:

1) gauti šiame statute nustatytą darbo užmokestį, taip pat gauti įstatymų ir kitų teisės aktų pagrindu nustatytą atlyginimą už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, jeigu už šį darbo laiką neturi būti mokamas pareigūno darbo užmokestis iš valstybės biudžeto lėšų;

2) į šiame statute nustatytas atostogas ir Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytas nėštumo ir gimdymo atostogas, tėvystės atostogas, atostogas vaikui prižiūrėti, kūrybines ir mokymosi atostogas, nemokamas atostogas;

3) į pareigūnų ir karių valstybinę pensiją pagal šios pensijos skyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytą tvarką, į šiame statute ir kituose teisės aktuose nustatytas socialines ir kitas garantijas;

4) būti profesinių sąjungų nariais.

2. Teisę atkurti pareigūno statusą – Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje arba tos pačios statutinių įstaigų sistemos statutinėje įstaigoje – turi būti pareigūnui:

1) pačių prašymu atleisti (atsistatydinę savo noru) iš pareigūno pareigų dėl paskyrimo į Lietuvos Respublikos Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialųjį įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatytai kadencijai, pareigas – per 3 mėnesius pasibaigus paskyrimo į šias pareigas laikotarpiui ar kitaip nutrūkus jų įgaliojimams; šios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl priežasčių, susijusių su netinkamu pareigų atlikimu, nepatenkinamais ar neatitinkančiais lūkesčių tarnybinės veiklos rezultatais ar padarytais tarnybiniais nusižengimais;

2) pačių prašymu atleisti (atsistatydinę savo noru) iš pareigūno pareigų dėl darbo viešojo administravimo srityje tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciуме), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė ir Europos Sąjungos institucija) arba užsienio valstybės institucijoje – per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje ir Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje pabaigos; šios teisės neturi asmenys, kurie buvo atleisti iš tarptautinės ir Europos Sąjungos institucijos arba užsienio valstybės institucijos dėl priežasčių, susijusių su netinkamu pareigų atlikimu, nepatenkinamais ar neatitinkančiais lūkesčių tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

3) pačių prašymu atleisti (atsistatydinę savo noru) iš pareigūno pareigų ir išvykę kartu su sutuoktiniu (išskyrus diplomato statusą turintį sutuoktinį), perkeltu, paskirtu arba išrinktu dirbti užsienyje viešojo administravimo srityje tarptautinėje ir Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, – per 3 mėnesius nuo sutuoktinio darbo užsienyje laikotarpio pabaigos, o jeigu prašymas atkurti pareigūno statusą pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio darbo užsienyje laikotarpiui, – per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti pareigūno statusą pateikimo dienos.

3. Teisę atkurti pareigūno statusą – Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes pareigūno pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje arba jų sutikimu – tos pačios statutinių įstaigų sistemos statutinėje įstaigoje – turi buvę pareigūnai, pačių prašymu atleisti (atsistatydinę savo noru) iš pareigūno pareigų ir išvykę kartu su diplomato statusą turinčiu sutuoktiniu, kuris Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo pagrindu perkeltas arba paskirtas dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius nuo sutuoktinio darbo užsienyje laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti pareigūno statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio darbo užsienyje laikotarpiui.

4. Kituose įstatymuose gali būti nustatyta ir kitų pareigūnų teisių.

22 straipsnis. Pareigūnų teisė dirbti kitą darbą

1. Pareigūnams leidžiama dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies ir veiklos pobūdžio, ir už šį darbą gauti darbo užmokestį ar atlyginimą (toliau – dirbti kitą darbą), jeigu tai nesukelia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyto interesų konflikto (toliau – interesų konfliktas), nesudaro prielaidų tarnybą panaudoti privačiais interesais, nediskredituoja vidaus tarnybos autoriteto, nekliudo asmeniui, einančiam pareigūno pareigas, tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai nėra darbas tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu pareigūnas turi valdingus įgaliojimus ar kurių veiklą kontroliuoja, prižiūri arba dėl kurių priima kokius nors kitus sprendimus, ir kai nėra kitų aplinkybių, dėl kurių pareigūnai negali dirbti kito darbo ir gauti atlyginimo.

2. Sprendimą dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priima pareigūną į pareigas skiriantis asmuo pareigūno prašymu. Pareigūnų prašymai leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjami vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais. Priimant sprendimą dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį turi būti įvertinama, ar nebus pažeisti šio statuto 48 straipsnyje nustatyti maksimaliojo darbo laiko ir minimaliojo poilsio laiko reikalavimai.

3. Sprendimas dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį galioja tol, kol jis dirba šį darbą. Jeigu sprendimas priimtas dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, jis galioja iki šių projektų pabaigos. Pareigūnas, kuris perkeltas į kitas pareigas ir kurio pareigybės aprašyme nustatytos funkcijos dėl to pasikeitė, privalo pateikti naują prašymą leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį.

4. Jeigu atsiranda šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių leidimas pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį negalėjo būti išduotas, sprendimą dėl leidimo pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priėmęs asmuo šį sprendimą atšaukia. Sprendimai dėl leidimo pareigūnams dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį atšaukiami vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais.

5. Sprendimai neleisti pareigūnams dirbti kito darbo pagal darbo sutartį, taip pat šio straipsnio 4 dalyje nurodyti sprendimai gali būti skundžiami administraciniam teismui.

23 straipsnis. Pareigūnams taikomi apribojimai

1. Pareigūnui draudžiama:

1) būti renkamam (skiriamam) įmonės organo nariu, išskyrus atvejus, kai pareigūnas eina valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nario pareigas, taip pat gauti atlyginimą ar kitų išmokų už įmonės organo nario veiklą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;

2) statutinės įstaigos, kurioje jis eina pareigas, vardu sudaryti sandorius su individualiomis įmonėmis, ūkinėmis bendrijomis, kurių savininkas, tikrasis narys ar komanditorius yra jis pats arba jo sutuoktinis (partneris), artimasis giminaitis ar asmuo, su pareigūnu susijęs svainystės ryšiais, taip pat sudaryti sandorius su įmonėmis, kuriose jis pats arba jo sutuoktinis (partneris), artimasis giminaitis ar asmuo, susijęs su pareigūnu svainystės ryšiais, turi ar valdo pagal kito asmens įgaliojimą daugiau negu 10 procentų įstatinio kapitalo arba akcijų;

3) atstovauti Lietuvos Respublikos įmonėms, užsienio valstybių įmonėms, institucijoms ar įstaigoms, už Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių įmonių lėšas vykti į užsienį, mokytis ar kitaip naudotis jų lėšomis; draudimas atstovauti užsienio valstybių institucijoms ir įstaigoms netaikomas į pareigas šiose institucijose ar įstaigose pagal šio statuto 38 straipsnį siunčiamam pareigūnui;

4) dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose ir už šį darbą gauti darbo užmokestį ar atlyginimą ar užsiimti kita veikla, jeigu tai sukelia interesų konfliktą, sudaro prielaidas tarnybą panaudoti privačiais interesais, diskredituoja vidaus tarnybos autoritetą, kliudo pareigūnui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai yra darbas tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu pareigūnas turi valdingus įgaliojimus ar kurių veiklą kontroliuoja, prižiūri arba dėl kurių priima kokius nors kitus sprendimus, ir kai yra kitų aplinkybių, dėl kurių pareigūnai negali dirbti kito darbo ir gauti už jį darbo užmokesčio ar atlyginimo;

5) eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas;

6) būti politinių partijų ar politinių organizacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

7) streikuoti;

8) būti tarnybos metu neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

9) tarnybos metu turėti daiktų, įrašytų į centrinės statutinės įstaigos vadovo patvirtintą sąrašą;

10) teisingumo ministro valdymo srities centrinėse statutinėse įstaigose draudžiama priimti (paskirti, perkelti) į pareigas pareigūną, kurio sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais su juo susijęs asmuo yra laikomas laisvės atėmimo vietų įstaigoje arba kai tokio asmens priežiūrą vykdo Lietuvos probacijos tarnyba ir tai gali sukelti interesų konfliktą.

2. Pareigūnams ne tarnybos tikslais draudžiama vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kurių sąrašą, įvertinusi Nacionalinio saugumo strategijoje ir kituose planavimo dokumentuose apibrėžtus rizikos veiksniai, pavojus ir grėsmės nacionaliniam saugumui, taip pat kitų nacionalinio saugumo užtikrinimo subjektų šiuo tikslu priimtus sprendimus ar suteiktą informaciją, tvirtina Vyriausybė. Atsižvelgdama į rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionaliniam saugumui raidą ir pokyčius Vyriausybė turi teisę nustatyti atvejus (įskaitant išimtinius atvejus dėl asmeninių aplinkybių) ir tvarką, pagal kurią pareigūnų vykimas į minėtame sąraše esančias užsienio valstybes ar teritorijas būtų galimas tik turint leidimą arba deklaravus informaciją apie išvykimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

NEKARINIAI PAREIGŪNŲ LAIPSNIAI IR JŲ SUTEIKIMO TVARKA

24 straipsnis. Nekariniai pareigūnų laipsniai

1. Pareigūnų tarnybos santykiams reguliuoti, jų tarnybos patirčiai, įgaliojimams žymėti nustatomi nekariniai pareigūnų laipsniai (toliau – laipsniai).

2. Laipsniai skirstomi į vidaus tarnybos ir policijos laipsnius.

3. Vidaus tarnybos laipsniai suteikiami Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Viešojo saugumo tarnybos, Lietuvos probacijos tarnybos, Lietuvos kalėjimų tarnybos, Muitinės departamento ir šioms centrinėms statutinėms įstaigoms pavaldžių statutinių įstaigų ir statutinių profesinio mokymo įstaigų pareigūnams.

4. Vidaus tarnybos laipsniai yra šie (išdėstyti eilės tvarka nuo žemiausio iki aukščiausio vidaus tarnybos laipsnio):

- 1) vidaus tarnybos puskarininkis;
- 2) vidaus tarnybos vyresnysis puskarininkis;
- 3) vidaus tarnybos leitenantas;
- 4) vidaus tarnybos vyresnysis leitenantas;
- 5) vidaus tarnybos kapitonas;
- 6) vidaus tarnybos majoras;
- 7) vidaus tarnybos pulkininkas leitenantas;
- 8) vidaus tarnybos pulkininkas;
- 9) vidaus tarnybos generolas.

5. Policijos laipsniai suteikiami policijos pareigūnams.

6. Policijos laipsniai yra šie (išdėstyti eilės tvarka nuo žemiausio iki aukščiausio policijos laipsnio):

- 1) jaunesnysis inspektorius;
- 2) inspektorius;
- 3) vyresnysis inspektorius;
- 4) komisaras inspektorius;
- 5) komisaras;
- 6) vyresnysis komisaras;
- 7) vyriausiasis komisaras;
- 8) generalinis komisaras.

25 straipsnis. Laipsnių suteikimas

1. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo, skirdamas jį į pareigas, suteikia jo pareigybę atitinkantį laipsnį pagal šio statuto priede nustatytas pareigybių grupes.

2. Perkeliama į kitas pareigas pareigūnui, išskyrus atvejus, kai perkeliama šio statuto 31 ir 32 straipsniuose nustatyta tvarka, suteikiamas pareigybę, į kurią jis perkeliamas, atitinkantis laipsnis.

3. Skiriant į pareigas grąžintą į vidaus tarnybą buvusį pareigūną jam suteikiamas pareigybę atitinkantis laipsnis pagal šio statuto priede nustatytas pareigybių grupes.

PENKTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ KARJERA

26 straipsnis. Pareigūnų pareigų paaukštinimas

Pareigūnai į aukštesnes pareigas gali būti perkelti tarnybinės veiklos vertinimo arba atrankos būdu, išskyrus šio statuto 28 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 31 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus atvejus.

27 straipsnis. Pareigūnų atranka į laisvas pareigūno pareigas

1. Atrankoje į laisvas pareigūno pareigas gali dalyvauti tos pačios ar kitos statutinių įstaigų sistemos pareigūnai, atitinkantys šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 3–7 punktuose ir 3 dalyje ir 75 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Atrankos metu įvertinama: pretendentų profesionalumas, tarnybinės veiklos rezultatai, tinkamumas eiti pareigas, į kurias pretenduojama, vidaus tarnybos trukmė einant konkrečias pareigas, turima kvalifikacija, būtina naujoms pareigoms eiti.

2. Duomenys apie skelbiamas atrankas į laisvas pareigūno pareigas skelbiami ministerijos ir atitinkamos centrinės statutinės įstaigos interneto svetainėse, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytas pareigybes.

3. Atrankos į laisvas pareigūno pareigas tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Atrankai vykdyti statutinėje įstaigoje sudaroma atrankos į laisvas pareigūno pareigas komisija (toliau – atrankos komisija). Jeigu statutinėje įstaigoje veikia profesinė sąjunga ir atrankoje dalyvaujantis pareigūnas yra šios profesinės sąjungos narys, vienas atrankos komisijos narys turi būti šios profesinės sąjungos atstovas. Kitais atvejais atrankos komisijoje stebėtojų teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas.

4. Atrankos į laisvas pareigūnų, vykdančių kriminalinę žvalgybą, pareigas tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

5. Į centrinėms statutinėms įstaigoms pavaldžių statutinių įstaigų ir statutinių profesinio mokymo įstaigų vadovų ir vadovų pavaduotojų, statutinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovų pareigas pareigūnai skiriami tik atrankos būdu, išskyrus šio statuto 28 straipsnio 4 ir 7 dalyse, 30 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse, 31 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse, 33 straipsnio 3 dalyje, 34 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 7 punktuose nustatytus atvejus.

6. Pareigūnus iš vienos pareigų į kitas savo įsakymu perkelia juos į pareigas skiriantys asmenys.

7. Jei pareigūno pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kandidatūra patikrinama iki asmens, pripažinto laimėjusiu atranką, skyrimo į pareigūno pareigas. Į pareigūno pareigas asmuo yra skiriamas, kai priimamas sprendimas, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

8. Siekdamas įvertinti asmens, skiriamo į pareigūno pareigas, atitiktį nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, pareigūną į pareigas skiriantis asmuo turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, kad šios pateiktų apie į pareigūno pareigas skiriamą asmenį turimą informaciją. Šios institucijos, įstaigos ir įmonės prašomą informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo dienos, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

9. Draudžiama pareigūną perkelti į pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar su juo svainystės ryšiais susijęs asmuo, jeigu pagal einamas pareigas tarp jų būtų tiesioginis pavaldumas.

28 straipsnis. Centrinų statutinių įstaigų vadovų ir vadovų pavaduotojų skyrimo tvarka

1. Centrinų statutinių įstaigų vadovus 5 metams į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė ministro teikimu, jeigu kituose šių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nenustatyta kitaip. Centrinų statutinių įstaigų vadovai šias pareigas gali eiti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Centrinės statutinės įstaigos vadovas, kurio veiklą, pasibaigus jo pirmajai kadencijai, ministro sudaryta tarnybinės veiklos vertinimo komisija įvertina kaip viršijančią lūkesčius arba atitinkančią lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. įvertinta gerai ir (ar) labai gerai), gali būti teikiamas skirti į šias pareigas antrai kadencijai. Centrinų statutinių įstaigų vadovai yra tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi ministrui, jeigu kituose šių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nenustatyta kitaip.

2. Centrinų statutinių įstaigų vadovai turi turėti ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo einant vadovaujančias pareigas vidaus tarnybos sistemoje patirtį, jeigu įstatymuose, reglamentuojančiuose centrinų statutinių įstaigų veiklą, nenustatyta kitaip.

3. Centrinų statutinių įstaigų vadovų pavaduotojus centrinės statutinės įstaigos vadovo teikimu į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia ministras. Centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su centrinės statutinės įstaigos vadovo įgaliojimų trukme. Pasibaigus centrinės statutinės įstaigos vadovo kadencijai arba atleidus jį iš pareigų, centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojai pareigas eina tol, kol šio statuto nustatyta tvarka paskiriami centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojai.

4. Asmenys, kurie iki paskyrimo centrinų statutinių įstaigų vadovais ar centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojais ėjo pareigūno pareigas, pasibaigus centrinės statutinės įstaigos vadovo kadencijai ar centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojo tarnybos einant šias pareigas laikotarpiui, jų rašytiniu sutikimu gali būti paskirti į laisvas pareigūno pareigas, kurias ėjo iki paskyrimo į centrinės statutinės įstaigos vadovo ar centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojo pareigas, o kai šių pareigų nėra, – į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje arba kitoje statutinėje įstaigoje.

5. Pasibaigus centrinės statutinės įstaigos vadovo kadencijai ar šios įstaigos vadovo pavaduotojo tarnybos einant šias pareigas laikotarpiui, jeigu jie nesutinka šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka būti paskirti į kitas pareigūno pareigas, šie pareigūnai atleidžiami iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 16 punkte nustatytu pagrindu.

6. Visais šiame statute nustatytais atvejais sprendimus dėl centrinų statutinių įstaigų vadovų tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas, laipsnio suteikimo, atleidimo iš pareigų ir tarnybinių nuobaudų skyrimo), neatsižvelgiant į tai, kas juos paskyrė į šias pareigas, priima ministras.

7. Buvęs centrinės statutinės įstaigos vadovas, iš šių pareigų atleistas šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 1, 12, 16 ar 17 punkte nurodytu pagrindu, 5 metus nuo atleidimo dienos be atrankos gali būti paskirtas į bet kurias laisvas pareigūno pareigas, jei atitinka pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

29 straipsnis. Centrinėms statutinėms įstaigoms pavaldžių statutinių įstaigų vadovų skyrimas

Centrinėms statutinėms įstaigoms pavaldžių statutinių įstaigų vadovus į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia centrinės statutinės įstaigos, kuriai yra pavaldi statutinė įstaiga, vadovas, jeigu kituose šių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nenustatyta kitaip.

30 straipsnis. Tarnybinis kaitumas

1. Pareigūnas jo rašytiniu prašymu gali būti perkeltas į kitas laisvas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje ar kitoje statutinėje įstaigoje.

2. Dviejų pareigūnų, einančių lygiavertes pareigas, rašytiniais prašymais jų pareigos gali būti sukeistos – pareigūnai perkeliami vienas į kito pareigas toje pačioje ar kitoje statutinėje įstaigoje.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais į kitas pareigas gali būti perkeltas pareigūnas, kuris turi toms pareigoms eiti būtiną išsilavinimą ir atitinka kitus pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Šis pareigūnas perkeliamas į kitas pareigas:

1) toje pačioje statutinėje įstaigoje – asmens, skiriančio pareigūną į pareigas, įsakymu;

2) kitoje statutinėje įstaigoje – asmenims, skiriantiems pareigūną į pareigas, suderinus.

4. Kai yra Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvada, kad pareigūnas dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, statutinės įstaigos vadovas turi teisę šio pareigūno rašytiniu sutikimu perkelti jį į kitas lygiavertes arba, kai jų nėra, į žemesnes pareigūno pareigas, kurias pareigūnas pagal savo sveikatos būklę gali eiti, toje pačioje statutinėje įstaigoje ar, įstaigų vadovams suderinus, kitoje statutinėje įstaigoje.

5. Šiame straipsnyje numatytais atvejais pareigūnai perkeliami į kitas pareigas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais.

6. Draudžiama pareigūną perkelti į kitas pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar su juo svainystės ryšiais susijęs asmuo, jeigu pagal einamas pareigas tarp jų būtų tiesioginis pavaldumas.

31 straipsnis. Perkėlimas į kitas pareigūno pareigas tarnybinio būtinumo atveju

1. Tarnybinio būtinumo atveju pareigūnas be jo rašytinio sutikimo gali būti perkeltas į kitas aukštesnes, lygiavertes arba žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje ar kitoje statutinėje įstaigoje (padalinyje), priklausiančioje tai pačiai statutinių įstaigų sistemai, iki 6 mėnesių. Centrinės statutinės įstaigos vadovo sprendimu šis terminas gali būti pratęstas iki vieno metų. Šioje dalyje nustatytais atvejais bendras pareigūno perkėlimo į kitas pareigūno pareigas laikotarpis per 5 jo tarnybos metus negali būti ilgesnis negu 18 mėnesių.

2. Kitais atvejais pareigūną laikinai perkelti į kitas aukštesnes, lygiavertes arba žemesnes pareigūno pareigas galima tik turint jo rašytinį sutikimą, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar ekstremaliųjų įvykių atvejus.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos dėl pareigūno perkėlimo į kitas pareigūno pareigas kitoje tarnybos vietovėje negali būti taikomos nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms pareigūnėms, pareigūnams, auginantiems vaiką (įvaikį) iki 3 metų, ir pareigūnams, vieniems auginantiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų. Neseniai pagimdžiusia pareigūne laikoma motina, pateikusi sveikatos priežiūros įstaigos pažymą apie gimdymą ir auginanti vaiką, kol jam sukaks vieni metai. Krūtimi maitinančia pareigūne laikoma motina, pateikusi sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, kad augina ir maitina krūtimi savo vaiką.

4. Pareigūnas, kuris, uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, negali eiti savo pareigų nesinaudodamas tokia informacija, jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje arba, statutinių įstaigų vadovams suderinus, kitoje statutinėje įstaigoje.

5. Pagal šį straipsnį pareigūną galima perkelti į kitas pareigūno pareigas kitoje tarnybos vietovėje tik tuo atveju, kai užtikrinamos šio statuto 70 straipsnio 5 dalyje nustatytos garantijos ir Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos jo ir jo šeimos narių, nurodytų šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, kelionės ir turto perkėlimo išlaidos. Šie reikalavimai netaikomi karo,

nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar ekstremaliųjų įvykių atvejais ar kai yra pareigūno rašytinis sutikimas.

6. Pasibaigus pareigūno perkėlimo į kitas pareigūno pareigas tarnybinio būtinumo atveju laikotarpiui, pareigūnas grąžinamas į iki perkėlimo eitas pareigas ir jam nustatoma iki perkėlimo gauta pareiginė alga. Tuomet, kai pareigūno laikino perkėlimo į kitas pareigūno pareigas laikotarpiu buvo vertinta jo tarnybinė veikla ir jam buvo nustatyta didesnė pareiginė alga, pareigūnui, grąžintam į iki perkėlimo eitas pareigas, iki jo perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas didinamas tokiu dydžiu, koku jo laikino perkėlimo metu vykusio (vykusių) tarnybinės veiklos vertinimo (vertinimų) metu buvo padidintas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne daugiau negu tai pareigybei nustatytas didžiausias pareiginės algos koeficientas.

7. Draudžiama pareigūną perkelti į kitas pareigūno pareigas statutinėje įstaigoje (padalinyje), kurioje (kuriame) pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar su juo svainystės ryšiais susijęs asmuo, jeigu pagal einamas pareigas tarp jų būtų tiesioginis pavaldumas.

32 straipsnis. Perkėlimas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas tarnybinio būtinumo atveju

1. Tarnybinio būtinumo atveju centrinės statutinės įstaigos vadovo įsakymu pareigūnas jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai, iki 3 metų laikotarpiui, perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje arba, kai valstybės institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina, kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu pareigūnas atitinka Valstybės tarnybos įstatyme nustatytus priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas bendruosius reikalavimus ir pareigybes, į kurią jis perkeliamas, aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Tarnybinio būtinumo atveju pareigūno rašytiniu sutikimu pareigūno perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje terminas, valstybės institucijų ar įstaigų vadovams suderinus, gali būti pratęstas, tačiau ne ilgiau kaip 2 metams. Tarnybinio būtinumo atveju pareigūno rašytiniu sutikimu pareigūno perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje statutinėje įstaigoje terminas gali būti pratęstas centrinės statutinės įstaigos vadovo įsakymu, tačiau ne ilgiau kaip 2 metams. Pareigūno rašytinis sutikimas perkelti jį į karjeros valstybės tarnautojo pareigas arba pratęsti perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas terminą nereikalingas karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais.

2. Perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laikotarpiu pareigūnui taikomos šio statuto nuostatos, išskyrus darbo užmokestį reglamentuojančias nuostatas, taip pat *mutatis mutandis* taikomos Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos dėl tarnybinės veiklos vertinimo. Perkeltam į karjeros valstybės tarnautojo pareigas pareigūnui darbo užmokestis nustatomas pagal jo einamas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, tačiau ne mažesnis kaip nustatytasis iki perkėlimo.

3. Pasibaigus pareigūno perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laikotarpiui, pareigūnas grąžinamas į iki perkėlimo eitas pareigūno pareigas, o kai šių pareigų nėra, jo rašytiniu sutikimu gali būti skiriamas į kitas lygiavertės pareigūno pareigas, o kai ir šių pareigų nėra, – laikinai, iki atsiras laisvos lygiavertės pareigūno pareigos, jo rašytiniu sutikimu gali būti skiriamas į žemesnės pareigūno pareigas. Visais atvejais šiam pareigūnui mokamas ne mažesnis negu iki perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas nustatytas darbo užmokestis ir paliekamas jo iki perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas turėtas laipsnis.

33 straipsnis. Pareigūnų rotacija

1. Pareigūnų rotacija taikoma statutinių įstaigų, išskyrus centrinės statutinės įstaigos, vadovams ir jų pavaduotojams. Kituose įstatymuose gali būti nustatyti kiti pareigūnų rotacijos atvejai.

2. Pareigūnai į pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija (toliau – rotuojamos pareigos), skiriami 5 metų laikotarpiui, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Centrinės statutinės įstaigos vadovas gali pratęsti tarnybos einant rotuojamas pareigas laikotarpį iki 5 metų. Bendra tarnybos einant tas pačias rotuojamas pareigas laikotarpio trukmė negali viršyti 10 metų iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, centrinės statutinės įstaigos vadovo sprendimu pareigūnas gali eiti tas pačias rotuojamas pareigas tol, kol į jas bus paskirtas kitas pareigūnas, bet ne ilgiau kaip vienus metus, arba gali eiti tas pačias rotuojamas pareigas iki jis šio statuto nustatyta tvarka bus perkeltas į kitas laisvas rotuojamas pareigūno pareigas arba kitas laisvas pareigūno pareigas, bet ne ilgiau kaip vienus metus.

3. Centrinės statutinės įstaigos vadovas, likus ne mažiau negu 3 mėnesiams iki pareigūno tarnybos einant rotuojamas pareigas laikotarpio pabaigos ir jo veiklą paskutinio tarnybinės veiklos vertinimo metu įvertinus kaip:

1) viršijančią lūkesčius:

a) gali pratęsti šio pareigūno tarnybos einant tas pačias rotuojamas pareigas laikotarpį iki 5 metų;

b) gali perkelti šį pareigūną į kitas lygiavertės rotuojamas pareigas toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje;

c) gali perkelti šį pareigūną į kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje;

2) atitinkančią lūkesčius:

a) gali pratęsti šio pareigūno tarnybos einant tas pačias rotuojamas pareigas laikotarpį iki 5 metų;

b) gali perkelti šį pareigūną į kitas lygiavertės rotuojamas pareigas toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje;

c) gali perkelti šį pareigūną į kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje;

3) iš dalies atitinkančią lūkesčių, gali perkelti šį pareigūną į kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, arba į žemesnės pareigas toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje;

4) neatitinkančią lūkesčių, gali šį pareigūną perkelti į žemesnės pareigas toje pačioje ar kitoje centrinei statutinei įstaigai pavaldžioje statutinėje įstaigoje.

4. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytais atvejais pratęsus pareigūno tarnybos einant rotuojamas pareigas laikotarpį arba perkėlus pareigūną į kitas lygiavertės rotuojamas pareigas arba kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, jam gali būti nustatomas ne mažiau kaip 0,06 didesnis pareiginės algos koeficientas. Šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytais atvejais pratęsus pareigūno tarnybos einant rotuojamas pareigas laikotarpį arba perkėlus pareigūną į kitas lygiavertės rotuojamas pareigas arba kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, jam paliekamas turimas pareiginės algos koeficientas. Šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytais atvejais perkėlus pareigūną į kitas lygiavertės pareigas, kurioms netaikoma pareigūnų rotacija, paliekamas iki perkėlimo pareigūnui nustatytas pareiginės algos koeficientas. Šio straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais pareigūną perkėlus į žemesnės pareigas nustatomas 0,06 mažesnis negu jam buvo nustatytas iki perkėlimo pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnis negu didžiausias ir ne mažesnis negu mažiausias šio statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

5. Šiame straipsnyje nustatytais atvejais į rotuojamas pareigas pareigūnas perkeliamas arba jo tarnyba tose pačiose rotuojamose pareigose pratęsiama esant pareigūno rašytiniam sutikimui. Pareigūnui nesutikus būti perkeltam į kitas rotuojamas pareigas arba nesutikus tęsti tarnybos tose

pačiose rotuojamose pareigose, klausimas dėl jo tolesnės tarnybos sprendžiamas šio statuto nustatyta tvarka.

6. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais draudžiama pareigūną perkelti į kitas pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar su juo svainystės ryšiais susijęs asmuo, jeigu pagal einamas pareigas tarp jų būtų tiesioginis pavaldumas.

7. Pareigūno, kuris rotacijos tvarka perkeliamas į kitas lygiavertes rotuojamas pareigas kitoje tarnybos vietovėje, ir jo šeimos narių kelionės ir turto perkėlimo išlaidos kompensuojamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Pareigūno šeimos nariai, kuriems kompensuojamos kelionės ir turto perkėlimo išlaidos, yra kartu su pareigūnu gyvenantys nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), taip pat vyresni vaikai (įvaikiai), kurie mokosi įregistruotose bendrojo ugdymo mokyklose ir statutinėse profesinio mokymo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, neakivaizdiniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ar pavienio mokymosi forma savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas tol, kol jiems sukaks 24 metai, sutuoktinis, sugyventinis (partneris), tėvas (įtėvis), motina (įmotė) ir išlaikytiniai, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris).

8. Pareigūnų rotacijos tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su finansų ministru.

34 straipsnis. Pareigūnų perkėlimas į žemesnes pareigas

1. Perkelti pareigūną į žemesnes pareigas galima:

- 1) kai panaikinama pareigybė;
- 2) įgyvendinant tarnybinės veiklos vertinimo komisijos siūlymą – perkelti į žemesnes pareigas;
- 3) paskyrus tarnybinę nuobaudą – perkėlimą į žemesnes pareigas;
- 4) kai yra Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvada, kad pareigūnas dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų;
- 5) kai į jo einamas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau šias pareigas ėjęs pareigūnas;
- 6) pasibaigus tarnybos einant atitinkamas pareigas laikotarpiui;
- 7) paties prašymu;
- 8) laimėjus atranką.

2. Perkelti pareigūną į žemesnes pareigas šio straipsnio 1 dalies 1, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais pagrindais galima tik tuo atveju, kai nėra galimybės jį perkelti į lygiavertes pareigas ir pareigūnas pateikia rašytinį sutikimą.

35 straipsnis. Atsiskaitymas su perkeliamais į kitas pareigūno pareigas pareigūnais

1. Su perkeliamu į kitas pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje, priklausančioje kitai statutinių įstaigų sistemai, pareigūnu turi būti visiškai atsiskaityta jo perkėlimo dieną, išskyrus atvejus, kai pareigūnas nevykdo šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.

2. Pareigūnas, perkeliamas į kitas pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje arba šio statuto 32 straipsnyje nustatyta tvarka perkeliamas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, privalo ne vėliau kaip jo perkėlimo dieną grąžinti pareigūno tarnybinį pažymėjimą, specialų ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis jį į pareigas skiriančiam asmeniui arba jo įgaliotam asmeniui, taip pat atiduoti jam patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones.

36 straipsnis. Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimas

1. Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – kasmet visapusiškai ir objektyviai įvertinti pareigūnų kvalifikaciją, tarnybinės veiklos rezultatus ir tinkamumą einamoms ar aukštesnėms pareigoms.

2. Centrinį statutinių įstaigų vadovų, skiriamų šiame statute nustatytai kadencijai, taip pat statutinių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, kuriems taikoma pareigūnų rotacija, paskutinis iki jų kadencijos ar tarnybos einant pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija, laikotarpio pabaigos kasmetinis tarnybinės veiklos vertinimas laikomas ir vertinimu baigiantis jų kadencijai ar tarnybos einant pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija, laikotarpiui. Šio vertinimo tikslas – įvertinti šių pareigūnų kvalifikaciją, pastarųjų (praėjusių) metų tarnybinės veiklos rezultatus ir per kadenciją ar per tarnybos einant pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija, laikotarpį buvusių kasmetinių tarnybinės veiklos vertinimų rezultatus.

3. Pareigūno tarnybinė veikla vertinama, jei pareigūnas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje vertinama jo tarnybinė veikla.

4. Pareigūno, kuris buvo išėjęs vaiko priežiūros atostogų, tarnybinė veikla gali būti vertinama jo prašymu, jei šis pareigūnas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas toje statutinėje įstaigoje.

5. Nėščių, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių pareigūnių tarnybinė veikla gali būti vertinama tik jų prašymu.

6. Pareigūno tarnybinę veiklą vertina jo tiesioginis vadovas.

7. Tiesioginis vadovas pareigūno tarnybinę veiklą gali įvertinti taip:

- 1) viršijanti lūkesčius;
- 2) atitinkanti lūkesčius;
- 3) iš dalies atitinkanti lūkesčius;
- 4) neatitinkanti lūkesčių.

8. Tiesioginis vadovas, įvertinęs pareigūno tarnybinę veiklą kaip atitinkančią lūkesčius, vertinimo išvadą suderina su savo tiesioginiu vadovu (išskyrus atvejį, kai vertinimo išvadą surašęs tiesioginis vadovas yra pareigūnų į pareigas skiriantis asmuo) ir pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas yra baigiamas. Šiuo atveju tiesioginis pareigūno vadovas pareigūnų į pareigas skiriančiam asmeniui gali siūlyti pareigūnui skirti padėką. Jeigu pareigūno tiesioginio vadovo tiesioginis vadovas motyvuotai nesutinka su pareigūno tarnybinės veiklos vertinimo išvada, pareigūno tiesioginis vadovas teikia vertinimo išvadą tarnybinės veiklos vertinimo komisijai (toliau – vertinimo komisija), kurios posėdyje turi teisę dalyvauti pareigūnas. Pareigūno, kurio tarnybinė veikla įvertinta kaip atitinkanti lūkesčius, iki tarnybinės veiklos vertinimo buvusi teisinė padėtis nesikeičia ir iki kito jo tarnybinės veiklos vertinimo jam paliekama gauta pareigūnė alga, išskyrus šio statuto 55 straipsnio 12 dalyje nustatytus atvejus.

9. Tiesioginis vadovas, įvertinęs pareigūno tarnybinę veiklą kaip viršijančią lūkesčius, vertinimo išvadą su vienu iš šio straipsnio 15 dalies 1 ar 3 punkte nurodytų pasiūlymų teikia pareigūnų į pareigas skiriančiam asmeniui, o vertinimo išvadą su šio straipsnio 15 dalies 2 punkte nurodytu pasiūlymu teikia vertinimo komisijai.

10. Tiesioginis vadovas, įvertinęs pareigūno tarnybinę veiklą kaip iš dalies atitinkančią lūkesčius, vertinimo komisijai teikia vertinimo išvadą su vienu iš šio straipsnio 17 dalyje nurodytų pasiūlymų.

11. Tiesioginis vadovas, įvertinęs pareigūno tarnybinę veiklą kaip neatitinkančią lūkesčių, vertinimo komisijai teikia vertinimo išvadą su vienu iš šio straipsnio 18 dalyje nurodytų pasiūlymų.

Šio straipsnio 18 dalies 2 punkte nurodytas pasiūlymas gali būti teikiamas, jei paskutinio tarnybinės veiklos vertinimo metu pareigūno tarnybinė veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti lūkesčių ir tiesioginis vadovas einamaisiais metais pareigūno tarnybinę veiklą vėl įvertina kaip neatitinkančią lūkesčių.

12. Pareigūnas, nesutinkantis su tiesioginio vadovo pateikta vertinimo išvada, turi teisę kreiptis į vertinimo komisiją su motyvuotu prašymu peržiūrėti vertinimo išvadą ir dalyvauti vertinimo komisijos posėdyje ją svarstant. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo turi teisę motyvuotai kreiptis į vertinimo komisiją su prašymu peržiūrėti šio straipsnio 9 dalyje nurodytą vertinimo išvadą su vienu iš šio straipsnio 15 dalies 1 ar 3 punkte nurodytų pasiūlymų ir įvertinti pareigūno tarnybinę veiklą.

13. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo apie būsimą pareigūno tarnybinės veiklos vertinimą vertinimo komisijoje ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki tarnybinės veiklos vertinimo pradžios praneša pareigūnui.

14. Vertinimo komisija pareigūno tarnybinę veiklą gali įvertinti taip:

- 1) viršijanti lūkesčius;
- 2) atitinkanti lūkesčius;
- 3) iš dalies atitinkanti lūkesčius;
- 4) neatitinkanti lūkesčių.

15. Vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą kaip viršijančią lūkesčius, pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui siūlo:

1) nustatyti pareigūnui ne mažiau kaip 0,06 didesnę pareiginės algos koeficientą pagal šio statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalą, tačiau neviršijantį tai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento;

2) perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas, išskyrus šio statuto 27 straipsnio 5 dalyje nurodytas pareigas;

3) taikyti pareigūnui šio statuto 39 straipsnio 2 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose nustatytas skatinimo priemones.

16. Vertinimo komisijai įvertinus pareigūno tarnybinę veiklą kaip atitinkančią lūkesčius, iki tarnybinės veiklos vertinimo buvusi pareigūno teisinė padėtis nesikeičia. Šiuo atveju vertinimo komisija pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui gali siūlyti pareigūnui skirti padėką.

17. Vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą kaip iš dalies atitinkančią lūkesčius, pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui siūlo:

1) įpareigoti pareigūną tobulinti kvalifikaciją;

2) nustatyti pareigūnui 0,06 mažesnę pareiginės algos koeficientą pagal šio statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalą, tačiau ne mažesnę negu tai pareigybei nustatytas mažiausias pareiginės algos koeficientas, ir įpareigoti pareigūną tobulinti kvalifikaciją.

18. Vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą kaip neatitinkančią lūkesčių, pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui siūlo:

1) perkelti pareigūną į žemesnes pareigas ir įpareigoti tobulinti kvalifikaciją;

2) atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos, jei jo tarnybinė veikla įvertinama kaip neatitinkanti lūkesčių antrą kartą iš eilės.

19. Kai pareigūno tarnybinė veikla, kurią jo tiesioginis vadovas įvertino kaip atitinkančią lūkesčius, vertinama vertinimo komisijoje pareigūno prašymu, vertinimo komisija šio pareigūno tarnybinę veiklą gali įvertinti kaip atitinkančią lūkesčius arba kaip viršijančią lūkesčius. Kai vertinimo komisija įvertino pareigūno tarnybinę veiklą kaip atitinkančią lūkesčius, taikomos šio straipsnio 16

dalies nuostatos. Vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą kaip viršijančią lūkesčius, pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui teikia vieną iš šio straipsnio 15 dalyje nurodytų pasiūlymų.

20. Pareigūną į pareigas skiriančio asmens sprendimu gali būti atliekamas neeilinis pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas, kai yra:

- 1) abejonių dėl pareigūno gebėjimų atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas;
- 2) pareigūno tiesioginio vadovo rašytinis motyvuotas pasiūlymas perkelti pareigūną į aukštesnės pareigas, išskyrus šio statuto 27 straipsnio 5 dalyje nurodytas pareigas, arba nustatyti pareigūnui ne mažiau kaip 0,06 didesnį pareiginės algos koeficientą pagal šio statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalą, tačiau neviršijantį tai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento;

- 3) pareigūno rašytinis prašymas nustatyti jam didesnę pareiginę algą taikant ne mažiau kaip 0,06 didesnį negu turimas pareiginės algos koeficientą pagal šio statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalą, tačiau neviršijantį tai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento.

21. Neeilinis pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas rengiamas ne dažniau kaip kartą per kalendorinius metus, jeigu nuo pareigūno kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai arba jeigu pareigūnas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas toje statutinėje įstaigoje, kurioje vertinama jo tarnybinė veikla.

22. Galutinį sprendimą dėl pareigūno tarnybinės veiklos vertinimo priima jį į pareigas skiriantis asmuo.

23. Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką ir tarnybinės veiklos vertinimo kriterijus nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

24. Pareigūnai sprendimus dėl tarnybinės veiklos vertinimo per vieną mėnesį nuo supažindinimo su šiais sprendimais dienos gali skusti tarnybinių ginčų komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Vertinimo komisija

1. Pareigūnų tarnybinei veiklai vertinti statutinių įstaigų vadovų sprendimais sudaromos pareigūnų vertinimo komisijos. Centrinei statutinei įstaigai pavaldžių statutinių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, taip pat šių įstaigų vertinimo komisijų narių tarnybinę veiklą vertina centrinės statutinės įstaigos vadovo sudaryta vertinimo komisija. Centrinų statutinių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, šių įstaigų vertinimo komisijų narių tarnybinę veiklą vertina ministro sudaryta vertinimo komisija.

2. Vertinimo komisija sudaroma 2 metams iš ne mažiau kaip 5 narių. Vertinimo komisiją sudariusio asmens motyvuotu sprendimu arba vertinimo komisijos nario motyvuotu prašymu vertinimo komisijos sudėtis gali būti keičiama nepraėjus 2 metams nuo vertinimo komisijos sudarymo dienos. Jeigu statutinėje įstaigoje veikia profesinė sąjunga ir pareigūnas, kurio tarnybinė veikla vertinama, yra šios profesinės sąjungos narys, vienas vertinimo komisijos narys turi būti šios profesinės sąjungos atstovas. Kitais atvejais vertinimo komisijoje stebėtojų teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas.

38 straipsnis. Tarnyba užsienyje

Pareigūnai jų rašytiniu sutikimu gali būti siunčiami į užsienio valstybes atlikti patarėjo, stebėtojo ir kitų funkcijų tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos

Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciume) (toliau – tarptautinė institucija), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar užsienio valstybės institucijoje arba tarptautinės institucijos ar humanitarinės pagalbos teikimo misijoje, specialiojoje misijoje, taip pat Jungtinių Tautų, kitų tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, užsienio valstybių operacijose ir misijose.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

39 straipsnis. Pareigūnų skatinimas ir apdovanojimai

1. Už nepriekaištingą ir pavyzdingą tarnybinių pareigų atlikimą pareigūnai gali būti skatinami ir apdovanojami.

2. Pareigūnai gali būti skatinami:

1) padėka;
2) ne didesne kaip pareigūno 2 vidutinių darbo užmokesčių dydžio (išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nustatytą atvejį) vienkartinę pinigine išmoka, skiriama ir mokama Vyriausybės nustatyta tvarka;

3) suteikiant papildomas mokamas atostogas šio statuto 53 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka;

4) vardine dovana;

5) nuo 1 iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant statutinei įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius (tačiau ne dažniau kaip 2 kartus per kalendorinius metus).

3. Pareigūnai gali būti apdovanojami:

1) žinybiniu ženklu;

2) vardiniu ginklu.

4. Pareigūnai, tiesiogiai dalyvavę atskleidžiant ar ištiriant nusikalstamas veikas ir kitus teisės pažeidimus, Vyriausybės nustatytais sąlygomis ir tvarka gali būti skatinami Vyriausybės nustatyto dydžio vienkartinę pinigine išmoka.

5. Pareigūnai už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei gali būti pristatomi valstybės apdovanojimui gauti Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo nustatyta tvarka.

6. Ministras turi teisę skatinti ir apdovanoti pareigūnus visais šio straipsnio 2, 3, 4 ir 10 dalyse nurodytais skatinimo būdais ir apdovanojimais, statutinės įstaigos vadovas – šio straipsnio 2 dalyje, 3 dalies 1 punkte, 4 ir 10 dalyse nurodytais skatinimo būdais ir apdovanojimais.

7. Pareigūnai, turintys galiojančią tarnybinių nuobaudą, neskatinami ir neapdovanojami. Pareigūnams taikomos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 23 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos. Pareigūnai negali būti skatinami ir apdovanojami, kai pareigūnai yra pripažinti padarę pareigūnų tarnybinės etikos principų pažeidimą, už kurį nebuvo paskirta tarnybinė nuobauda, ir nuo šio pažeidimo paaiškėjimo dienos nepraėjo 6 mėnesiai.

8. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas apdovanojimas gali būti atimtas, kai paaiškėja aplinkybės, dėl kurių pareigūnas negalėjo būti apdovanotas, arba kai pareigūnas pažemina pareigūno vardą.

9. Pareigūnų skatinimo ir apdovanojimo tvarką, išskyrus vienkartinių piniginių išmokų skyrimą ir mokėjimą, taip pat šio straipsnio 3 dalyje nurodyto apdovanojimo atėmimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

10. Pareigūnui gali būti taikomi ir kiti centrinės statutinės įstaigos vadovo ir (ar) šakos kolektyvinėje sutartyje nustatyti pareigūnų skatinimo atvejai ir būdai.

40 straipsnis. Pareigūnų atsakomybė

1. Pareigūnai, kurie atlikdami pareigas pažeidė teisės aktų reikalavimus, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, traukiami tarnybinėn, administracinėn, materialinėn ar baudžiamojon atsakomybėn. Pareigūnai už mažareikšmius tarnybinius nusižengimus tarnybinėn atsakomybėn netraukiami. Pareigūnai už tarnybinius nusižengimus ar pareigūno vardą žeminančią veiką tarnybinėn atsakomybėn traukiami neatsižvelgiant į baudžiamosios ar administracinės atsakomybės taikymą.

2. Mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kuris yra formalus, nesukėlė neigiamų padarinių, o tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui.

3. Už statutinei įstaigai, kitai valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai padarytą žalą pareigūnai traukiami materialinėn atsakomybėn.

4. Įsakymų ar nurodymų vykdymas, žinant, kad jie yra neteisėti, pareigūnų nuo atsakomybės neatleidžia.

5. Pareigūnai, veikiantys pagal įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus įgaliojimus, neatsako už žalą, padarytą veikiant pagal įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus įgaliojimus.

41 straipsnis. Tarnybinė atsakomybė ir jos taikymas

1. Už tarnybinius nusižengimus skiriamos tarnybinės nuobaudos. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į tarnybinį nusižengimą padariusio pareigūno kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į pareigūno veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

2. Pareigūnui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) perkėlimas į žemesnės pareigas;
- 5) atleidimas iš vidaus tarnybos.

3. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos gali būti skiriama už:

- 1) šio statuto 23 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigūnams taikomų apribojimų pažeidimą;
- 2) valstybės, tarnybos ar komercinės paslapties atskleidimą;
- 3) korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą;
- 4) Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimą siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims;

5) nebuvimą tarnyboje be pateisinamos priežasties vieną ar daugiau darbo dienų;

6) buvimą neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų tarnybos metu arba vengimą pasitikrinti dėl neblaivumo arba apsvaigimo nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, kai įtariama, kad tarnybos metu pareigūnas yra neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

7) tarnybinį nusižengimą, jei prieš tai pareigūnui nors vieną kartą per pastaruosius 12 mėnesių buvo skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas ar griežtesnė tarnybinė nuobauda;

8) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su pareigūno pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymą;

9) kitus tarnybinius nusižengimus, kuriais šiurkščiai nusižengiama pareigūno pareigoms ar pareigūnų tarnybinės etikos principams.

4. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos, šio straipsnio 9 dalyje nustatytais atvejais – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos pabaigos, atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą arba administracinio nusižengimo teiseną, o kai kompetentinga institucija atlieka tyrimą, patikrinimą, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo kompetentingos institucijos atlikto tyrimo, patikrinimo pabaigos dienos. Negalima skirti tarnybinės nuobaudos, jei nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos praėjo vieni metai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis patikrinimas sustabdomas šio straipsnio 9 dalyje nustatytais atvejais arba kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių inventorizaciją ar kompetentingos institucijos atliekamo tyrimo, patikrinimo metu, arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 3 metus nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos. Tarnybinei atsakomybei už pareigūno vardo pažeminimą taip pat taikomas 3 metų tarnybinės atsakomybės senaties terminas, skaičiuojamas nuo veikos padarymo dienos.

5. Į šio straipsnio 4 dalyje nustatytus 30 dienų, 2 mėnesių ir vienų metų terminus tarnybinei nuobaudai skirti neįskaitomas laikas, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo, buvo komandiruotėje ar atostogavo arba buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat laikas, per kurį Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka buvo išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos renkamojo organo nesutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareigūnui.

6. Už vieną tarnybinį nusižengimą galima skirti tik vieną tarnybinę nuobaudą.

7. Kai yra duomenų apie galimą pareigūno tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą, atliekamas tarnybinis patikrinimas. Ministras ar jo įgaliotas asmuo, gavęs duomenų apie galimą pareigūno tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą, gali pavesti ministerijos administracijos padaliniiui, atliekančiam tarnybinius tyrimus ir patikrinimus (toliau – tyrimų padalinys), atlikti tarnybinį patikrinimą dėl galimo pareigūno tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo arba sudaro komisiją šiam tarnybiniam patikrinimui atlikti, arba paveda tarnybinį patikrinimą atlikti centrinės statutinės įstaigos vadovui. Jeigu dėl šio tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo statutinėje įstaigoje, kurioje pareigūnas eina pareigas, jau yra pradėtas tarnybinis patikrinimas, ministro ar jo įgalioto asmens pavedimu, esant pagrįstoms aplinkybėms dėl atliekamo tarnybinio patikrinimo šališkumo, šis tarnybinis patikrinimas perduodamas atlikti tyrimų padaliniiui, šiam tikslui sudarytai komisijai ar centrinei statutinei įstaigai. Centrinų statutinių įstaigų vadovų ar jų įgaliotų asmenų pavedimu statutinėje įstaigoje atliekamas tarnybinis patikrinimas gali būti motyvuotai perduodamas atlikti šių įstaigų tyrimų padaliniiui. Šiuo atveju tarnybinis patikrinimas statutinėje įstaigoje nebeatliekamas. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo priima sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareigūnui ar pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą, atsižvelgęs į ministro ar jo įgalioto asmens, į centrinės statutinės įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą tyrimų padalinio ar šiam tikslui sudarytos komisijos atlikto tarnybinio patikrinimo išvadą.

8. Tarnybinis patikrinimas, gavus oficialią informaciją apie galimą pareigūno tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinis patikrinimas tęsiamas ir sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo, taip pat dėl pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą priimamas:

1) kai pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinis patikrinimas, perkeliamas į pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje; šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinį patikrinimą, motyvuotą

tarnybinio patikrinimo išvadą, kurioje konstatuojama, kad pareigūnas padarė tarnybinį nusižengimą ar pažemino pareigūno vardą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą ar jį atleisti iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą, šio straipsnio 13 dalyje nurodyta tvarka perduoda statutinės įstaigos, į kurią perkeltas pareigūnas, vadovui ir pareigūnui, kuris pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą ar pažeminusiu pareigūno vardą; sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą priima statutinės įstaigos, į kurią pareigūnas perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinis patikrinimas, atleidžiamas iš vidaus tarnybos (netenka pareigūno statuso); sprendimą dėl pareigūno, atleisto iš vidaus tarnybos, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, ar sprendimą dėl pareigūno pripažinimo pažeminusiu pareigūno vardą priima pareigūną į pareigas skiriantis asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus; šis sprendimas šio straipsnio 13 dalyje nurodyta tvarka perduodamas pareigūnui, atleistam iš vidaus tarnybos.

9. Jeigu paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas ar pareigūno vardo pažeminimas gali turėti nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinis patikrinimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama tirti kompetentingai institucijai. Tarnybinis patikrinimas sustabdomas ir tuo atveju, kai paaiškėja, kad dėl šios pareigūno veikos yra pradėtas ikiteisminis tyrimas arba administracinio nusižengimo teiseną. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą, administracinio nusižengimo teiseną arba pasibaigia baudžiamasis procesas ar administracinio nusižengimo teiseną, tarnybinis patikrinimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ar sprendimas dėl pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą turi būti priimtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šių sąlygų atsiradimo. Kai pareigūno veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardą žeminančios veikos požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą atriboti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo ir savarankiškai ištirti, tarnybinis patikrinimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

10. Pareigūnas ir iš vidaus tarnybos atleistas pareigūnas, dėl kurių pradėtas tarnybinis patikrinimas, turi teisę:

1) turėti atstovą, turintį tokias pačias teises, kaip ir asmuo tarnybinio patikrinimo metu, kuriam jis atstovauja;

2) būti raštu informuotas apie pradėtą tarnybinį patikrinimą dėl galimai jo padaryto tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo ir jo prašymu susipažinti su ministerijos ar statutinės įstaigos turimais neįslaptintais duomenimis apie galimai jo padarytą tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą arba gauti šiuos duomenis;

3) teikti paaiškinimus, prašymus ir įrodymus ar kitą informaciją dėl galimai jo padaryto tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo;

4) dalyvauti vietoje tikrinant su galimai jo padarytu tarnybinio nusižengimu ar pareigūno vardo pažeminimu susijusius faktinius duomenis;

5) pareikšti motyvuotą nušalinimą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotiems asmenims dėl jų galimo šališkumo ir apskųsti šių asmenų veikimą ar neveikimą;

6) baigus tarnybinį patikrinimą, gauti priimtą sprendimą, jo prašymu susipažinti su neįslaptinta tarnybinio patikrinimo medžiaga arba gauti jos kopiją;

7) skųsti sprendimus, priimtus baigus tarnybinį patikrinimą.

11. Tarnybinę nuobaudą pareigūnui skiria arba sprendimą dėl pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą priima pareigūną į pareigas skiriantis asmuo.

12. Duomenys apie pareigūnui paskirtas tarnybines nuobaudas įrašomi į jo tarnybos bylą.
13. Tarnybinių patikrinimų atlikimo, tarnybinių nuobaudų pareigūnams skyrimo ir panaikinimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su finansų ir teisingumo ministrais.

42 straipsnis. Tarnybinių atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Tarnybinių atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:
 - 1) pareigūnas nedelsdamas pats pranešė padaręs tarnybinių nusižengimą;
 - 2) pareigūnas padėjo atskleisti tarnybinių nusižengimą;
 - 3) tarnybinių nusižengimą padaręs pareigūnas užkirto kelią neigiamiems tarnybinio nusižengimo padariniais;
 - 4) tarnybinių nusižengimą padaręs pareigūnas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą;
 - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
 - 6) tarnybinių nusižengimą padarė nėščia pareigūnė;
 - 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai;
 - 8) kitos aplinkybės, kurias skiriantis tarnybinių nuobaudą asmuo pripažįsta atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis.
2. Tarnybinių atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:
 - 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių asmenų (pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis);
 - 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremalioju įvykiu, ekstremaliąja situacija ar jų aplinkybėmis;
 - 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo pareigūnas padarė kitą tarnybinių nusižengimą;
 - 4) tarnybinių nusižengimą padarė neblaivus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigęs pareigūnas;
 - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos pareigūno veikoje nustačius pareigūno vardo pažeminimą.

43 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų išnykimas

1. Pareigūnas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo dienos praėjus vieniems metams.
2. Tarnybinių nuobauda gali būti panaikinta ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu anksčiau, negu sueis šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo jos paskyrimo.

44 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą sprendimą neleisti pareigūnui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį arba neteisėtą sprendimą leisti pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį

1. Statutinė įstaiga turi atlyginti pareigūnui neteisėtu sprendimu neleisti jam dirbti kito darbo pagal darbo sutartį padarytą žalą. Žala, atsiradusi dėl šio sprendimo, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą priėmusio asmens padarytą žalą atlyginusi statutinė įstaiga sprendžia dėl regreso (atgręžtinio reikalavimo) taikymo ir pareikalavimo iš nurodyto

asmens tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių jo darbo užmokesčių. Šis žalos atlyginimas išieškomas dalimis iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą priėmusio asmens darbo užmokesčio, per mėnesį išskaičiuojama suma negali viršyti 20 procentų jam priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Ginčus dėl žalos atlyginimo sprendžia teismas.

3. Statutinės įstaigos vadovą į pareigas skiriantis asmuo turi teisę reikalauti panaikinti neteisėtą sprendimą leisti pareigūnui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį ir spręsti statutinės įstaigos vadovo atsakomybės klausimą.

45 straipsnis. Materialinės atsakomybės sąlygos ir materialinės žalos atlyginimo tvarka

1. Pareigūnai turi atlyginti savo neteisėta kalta veika statutinėms įstaigoms padarytą tiesioginę materialinę žalą (toliau – žala).

2. Pareigūnas atlygina visą žalą, jeigu ją padarė atlikdamas jam priskirtas funkcijas, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas atlygintinos žalos dydis, atsižvelgiant į pareigūno neatsargumo laipsnį, veiksmus, siekiant išvengti žalos atsiradimo, ir kitas aplinkybes, turėjusias įtakos žalai atsirasti ar jai sumažinti arba išvengti, pareigūną į pareigas skiriančio asmens ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu gali būti sumažintas, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

4. Statutinei įstaigai padarytą žalą pareigūnas gali atlyginti savo noru.

5. Jei pareigūnas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas pareigūną į pareigas skiriančio asmens sprendimu išskaičiuojamas iš pareigūno darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaičiuojamas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio pareigūno vieno vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, kai buvo padaryta didesnė žala. Ne teismo tvarka per mėnesį išskaičiuojama suma negali viršyti 20 procentų pareigūnui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl statutinei įstaigai padarytos žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

6. Pareigūnui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaičiavimo šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, taip pat pareigūnui priklausanči atlyginti žala, kuri liko neatlyginta, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

7. Pareigūnas, nesutinkantis su jį į pareigas skiriančio asmens sprendimu dėl statutinei įstaigai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą pagal šio straipsnio 5 dalį.

8. Pareigūno atleidimas iš pareigūno pareigų (pareigūno statuso netekimas) arba pareigūno perkėlimas šio statuto nustatytais atvejais į kitas pareigas neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

9. Dėl pareigūnų atlygintinos žalos dydžio, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia, ir jos atlyginimo tvarkos gali būti susitariama šakos kolektyvinėje sutartyje.

46 straipsnis. Statutinių įstaigų regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisė į žalą padariusį pareigūną

1. Žala, atsiradusi dėl statutinės įstaigos neteisėtų veiksmų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Pareigūno padarytą žalą atlyginusi statutinė įstaiga, o kai žala padaryta neteisėtais statutinės įstaigos vadovo veiksmais, statutinės įstaigos vadovą į pareigas skiriantis asmuo turi pareigą regreso (atgręžtinio reikalavimo) tvarka reikalauti iš žalą padariusio pareigūno tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek statutinė įstaiga sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių. Jeigu

pareigūnas žalą padarė tyčia, statutinė įstaiga, o kai žala padaryta statutinės įstaigos vadovo veiksmais, statutinės įstaigos vadovą į pareigas skiriantis asmuo turi pareigą regreso (atgręžtinio reikalavimo) tvarka reikalauti iš žalą padariusio pareigūno tiek, kiek statutinė įstaiga sumokėjo žalos atlyginimo.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas atlygintinos žalos dydis, atsižvelgiant į pareigūno neatsargumo laipsnį, veiksmus siekiant išvengti žalos atsiradimo ir kitas aplinkybes, turėjusias įtakos žalai atsirasti ar jai sumažinti arba išvengti, pareigūną į pareigas skiriančio asmens ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu gali būti sumažintas, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

4. Žalos atlyginimas išieškomas iš pareigūno šio statuto 45 straipsnyje nustatyta tvarka.

47 straipsnis. Pareigūnų nušalinimas nuo pareigų

1. Pareigūnas nuo pareigų privalo būti nušalintas:

1) jeigu jis tarnybos metu yra neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų; šiuo atveju pareigūnas nuo pareigų nušalinamas likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui;

2) jeigu nėra pareigų, į kurias pareigūnas gali būti perkeltas šio statuto 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, kai Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudžiama dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija; šiuo atveju pareigūnas nuo pareigų nušalinamas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiu;

3) kituose įstatymuose nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Pareigūnas nuo pareigų gali būti nušalintas:

1) jeigu tarnybinio patikrinimo dėl pareigūno veikos metu jis aktyviais veiksmais trukdo atlikti šį patikrinimą arba siekia paveikti tarnybinio patikrinimo eigą ir rezultatus; šiuo atveju pareigūnas nuo pareigų nušalinamas tarnybinio patikrinimo laikui; į šį terminą neįskaitomas pareigūno laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas;

2) jeigu tarnybinio patikrinimo metu paaiškėja, kad tikrinamo pareigūno veika gali turėti nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, arba pareigūno veikoje įžvelgiama pareigūno vardo pažeminimo ar tarnybinio nusižengimo, už kurį pareigūnas gali būti atleistas iš pareigų, požymių; šiuo atveju, įvertinus pareigūno einamų pareigų pobūdį, atliekamas funkcijas ir kitas svarbias aplinkybes, dėl kurių tolesnis jo pareigų vykdymas būtų nesuderinamas su galimais pareikšti įtarimais, pareigūnas nuo pareigų nušalinamas tarnybinio patikrinimo laikui; į šį terminą neįskaitomas pareigūno laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas;

3) jeigu jis įtariamas ar kaltinamas apysunkio, sunkaus arba labai sunkaus nusikaltimo padarymu arba įtariamas ar kaltinamas nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymu, jeigu nušalinimas nuo pareigų neįvykdytas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka; šiuo atveju, įvertinus pareigūno einamų pareigų pobūdį, atliekamas funkcijas ir kitas svarbias aplinkybes, dėl kurių tolesnis jo pareigų vykdymas būtų nesuderinamas su pareikštais įtarimais ar kaltinimais, pareigūnas gali būti nušalinamas nuo pareigų iki 3 mėnesių laikotarpiui; prireikus šios priemonės taikymą pareigūną į pareigas skiriantis asmuo gali pratęsti vienam mėnesiui; pratesimų skaičius neribojamas, tačiau visais atvejais nušalinimas nuo pareigų negali trukti ilgiau kaip iki baudžiamojo proceso pabaigos; nušalinimas nuo pareigų panaikinamas iš karto, kai jis tampa nebereikalingas;

4) kai pareigūnas be pateisinamos priežasties nepasitiktina sveikatos būklės šio statuto nustatyta tvarka, – tol, kol pasitiktins sveikatą;

5) kai pareigūnas be pateisinamos priežasties nedalyvauja atitikties pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimams tikrinime arba dvejus metus iš eilės neatitinka pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimų, – tol, kol jis atitiks jam nustatytus pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimus.

3. Pareigūną nuo pareigų nušalina pareigūną į pareigas skiriantis asmuo įsakymu savo iniciatyva arba gavęs įgalioto atlikti tarnybinį patikrinimą asmens motyvuotą teikimą. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto atveju ne darbo dieną ar statutinės įstaigos ne darbo valandomis pareigūną nuo pareigų žodiniu sprendimu nušalina pareigūną į pareigas skiriantis asmuo arba jo įgaliotas asmuo; šiuo atveju sprendimas nušalinti pareigūną nuo pareigų įforminamas artimiausią statutinės įstaigos darbo dieną. Sprendime nušalinti pareigūną nuo pareigų turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam pareigūnas nušalinamas nuo pareigų, nušalinimo nuo pareigų priežastys, teisinis pagrindas, šio sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

4. Nušalintam nuo pareigų pareigūnui, įskaitant nušalintąjį Baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka, nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu darbo užmokestis ir butpinigiai nemokami.

5. Nušalintas nuo pareigų pareigūnas, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto atveju nušalintas nuo pareigų pareigūnas, iš karto po nušalinimo nuo pareigų grąžina pareigūno tarnybinį pažymėjimą, specialų ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui arba jo įgaliotam asmeniui, taip pat atiduoda jam patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto atveju nušalintas nuo pareigų pareigūnas iš karto po nušalinimo nuo pareigų grąžina pareigūno tarnybinį pažymėjimą, specialų ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis pareigūno tiesioginiam vadovui arba neblaivumą (girtumą) ar apsvaigimą statutinėje įstaigoje įgaliotam patikrinti asmeniui.

6. Kai šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytais pagrindais nušalintam nuo pareigų pareigūnui, pasibaigus baudžiamajam procesui, nėra priimamas apkaltinamasis nuosprendis arba tarnybinio patikrinimo metu nustatoma, kad pareigūnas nepadarė tarnybinio nusižengimo, dėl kurio buvo pradėtas tarnybinis patikrinimas ir pareigūnas buvo nušalintas nuo pareigų, kad pareigūnas nėra pripažintas kaltu dėl administracinio nusižengimo ar nusikalstamos veikos padarymo, taip pat tais atvejais, kai pasibaigus pareigūno, kuris nušalintas nuo pareigų šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, nušalinimo terminui neatsirado pagrindas atleisti jį iš pareigų, pareigūnas toliau eina pareigas ir per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kurią vėl pradėjo jas eiti, jam sumokamas darbo užmokestis ir nesumokėti butpinigiai už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų, ir delspinigiai, kurių dydį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Delspinigiai nemokami, jeigu pareigūnui žala atlyginta kituose įstatymuose nustatyta tvarka.

7. Laikotarpis, kurį pareigūnas buvo nušalintas nuo pareigų, į vidaus tarnybos stažą neįskaitomas, išskyrus atvejus, kai tarnybinio patikrinimo metu nustatyta, kad pareigūnas nepadarė tarnybinio nusižengimo, dėl kurio buvo pradėtas tarnybinis patikrinimas ir pareigūnas buvo nušalintas nuo pareigų, kai jis nėra pripažintas kaltu dėl administracinio nusižengimo ar dėl nusikalstamos veikos padarymo, taip pat tuos atvejus, kai pasibaigus pareigūno, kuris buvo nušalintas nuo pareigų šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, nušalinimo terminui neatsirado pagrindas atleisti pareigūną iš pareigų arba pareigūnas šio statuto 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka buvo perkeltas į kitas pareigas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ DARBO LAIKAS IR ATOSTOGOS

48 straipsnis. Pareigūnų darbo ir poilsio laikas

1. Pareigūnų darbo laiko norma yra 40 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį).
 2. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo gali šio statuto 49 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais pavesti pareigūnui dirbti viršvalandžius. Darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, negali būti ilgesnis kaip 24 valandos per darbo dieną (pamainą), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems pareigūnams taikomas išimtis, ir 72 valandos per kiekvieną 7 dienų laikotarpį. Per ketvirtį (3 mėnesių laikotarpį) pareigūno, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus pareigūnus, vidutinis darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, per kiekvieną 7 dienų laikotarpį neturi viršyti 48 valandų. Šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 2 ir 10 punktuose nustatytais atvejais gali būti nukrypta nuo šioje dalyje nustatytų apribojimų darbo laiko trukmei.

3. Pareigūnams, kai būtina užtikrinti tinkamą statutinės įstaigos funkcijų atlikimą, gali būti taikoma suminė darbo laiko apskaita. Taikant suminę darbo laiko apskaitą, darbo laiko norma yra vidutiniškai 40 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį), vidutinis darbo laikas per kiekvieną 7 dienų laikotarpį, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti 48 valandų, o šio statuto 49 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, kai būtina įvykdyti tarnybinę užduotį, pareigūnų darbo dienos (pamainos) trukmė kartu su viršvalandžiais negali būti ilgesnė kaip 26 valandos. Šioje dalyje nurodytų pareigūnų viršvalandžiais laikomas laikas, kurį šie pareigūnai faktiškai dirba viršydami darbo grafike nustatytą darbo dienos (pamainos) trukmę arba viso apskaitinio laikotarpio bendrą darbo laiko normą. Suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmė negali būti ilgesnė negu 4 mėnesiai. Šioje dalyje nurodytų pareigūnų pareigybių sąrašą, suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmę tvirtina centrinės statutinės įstaigos vadovas. Sprendimą dėl suminės darbo laiko apskaitos taikymo priima statutinės įstaigos vadovas.

4. Į darbo laiką įskaičiuojamas laikas, skirtas pareigūnams instrukuoti, apginkluoti ar darbo dienai (pamainai) perduoti (priimti).

5. Pareigūnų kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 valandų iš eilės, o per 7 paeiliui einančių dienų laikotarpį pareigūnams turi būti suteiktas ne mažiau kaip 35 valandų nepertraukiamojo poilsio laikas. Nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) laikas, kai darbo dienos (pamainos) trukmė ne trumpesnė kaip 24 valandos, privalo būti ne trumpesnė kaip 24 valandos, išskyrus šio statuto 49 straipsnio 1 dalyje nustatytus atvejus. Šio statuto 49 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, kai tarnybinė užduotis nebūtų įvykdyta dėl suteikto poilsio, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo 16 straipsnyje nustatytais atvejais gali būti nukrypta nuo šioje dalyje nustatyto poilsio režimo reikalavimų, tačiau pareigūną į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo privalo atsiradus galimybei iš karto suteikti pareigūnams ne trumpesnę negu šioje dalyje nurodytą nepertraukiamąjį poilsio laiką, o jeigu dėl objektyvių priežasčių tokios trukmės poilsio laiko suteikti neįmanoma, privalo suteikti poilsį, užtikrinantį jo sveikatos ir darbiningumo atgavimą.

6. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti sutarta dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytų pareigūnų darbo dienos (pamainos) trukmės ir suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmės, laikantis šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų, taip pat dėl papildomo poilsio laiko trukmės.

49 straipsnis. Pareigūnų viršvalandinis darbas

1. Pareigūnai privalo vykdyti pareigūną į pareigas skiriančio asmens arba jo įgalioto asmens įsakymą ar nurodymą dirbti viršvalandinį darbą, kai būtina:

- 1) gelbėti žmonių gyvybę ar sveikatą;

2) užtikrinti Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 31 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą;

3) užkirsti kelią masinėms riaušėms ar jas nutraukti;

4) užtikrinti viešąją tvarką masinių renginių metu;

5) įvykdyti tarnybinę užduotį, kurios vykdymas dėl jos ypatumų negali būti sustabdytas ar nutrauktas;

6) sustiprinti valstybės sienos apsaugą;

7) ruošti ginkluotai krašto gynybai;

8) sustiprinti svarbių valstybės objektų apsaugą;

9) užtikrinti oficialių užsienio svečių saugumą;

10) nepaprastosios padėties, karo padėties ir kitais įstatymuose nustatytais atvejais;

11) kitais neatidėliotinais atvejais, kai nepavedus dirbti viršvalandžių nebūtų užtikrintas statutinei įstaigai įstatymuose nustatytų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimas.

2. Pareigūną į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais gali pavesti pareigūnams dirbti poilsio ir švenčių dienomis.

3. Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ir krūtimi maitinančioms pareigūnėms, pareigūnams, auginantiems vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnams, vieniems auginantiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, ir šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje nurodytą pareigūno šeimos narį su negalia slaugantiems pareigūnams galima pavesti dirbti viršvalandžius tik jų rašytiniu sutikimu.

50 straipsnis. Budėjimo laikas

1. Pareigūno budėjimo laikas yra laikas, kurį pareigūnas pagal iš anksto statutinės įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą budėjimo grafiką turi būti iš anksto aptartoje vietoje (statutinėje įstaigoje, namuose ar pareigūno pasirinktoje ir iš anksto aptartoje tarnybos vietovės vietoje) įprastiniu poilsio laiku tam, kad statutinės įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo ar budėtojų tarnyba galėtų jį iškviesti atlikti neatidėliotinių veiksmų. Budėti gali būti skiriami visi pareigūnai, kurių pareigybės nurodytos šio statuto priede.

2. Pareigūno budėjimo statutinėje įstaigoje laikas prilyginamas darbo laikui, o pareigūno budėjimo namuose ar pareigūno pasirinktoje ir iš anksto aptartoje tarnybos vietovės vietoje laikas į darbo laiką neįskaičiuojamas. Tvirtinant budėjimo grafikus turi būti atsižvelgiama į šio statuto 48 straipsnio nuostatas.

3. Už pareigūno budėjimo namuose ar pareigūno pasirinktoje ir iš anksto aptartoje tarnybos vietovės vietoje laiką mokama 50 procentų jo vidutinio darbo užmokesčio.

4. Už budėjimą statutinėje įstaigoje, kai viršijama pareigūnui nustatyta darbo dienos (pamainos), darbo savaitės, o kai taikoma suminė darbo laiko apskaita, vidutinė 7 dienų laikotarpio darbo laiko trukmė, pareigūno pasirinkimu jam per artimiausią mėnesį privalo būti suteiktas poilsio laikas tokios pat trukmės kaip viršytas darbo laikas arba šis poilsio laikas gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų, arba apmokama kaip už viršvalandinį darbą. Už suteiktą poilsio laiką pareigūnui mokamas jo vidutinis darbo užmokestis. Už budėjimą suteiktas poilsio laikas negali sutapti su paros ar savaitės nepertraukiamojo poilsio laiku.

5. Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios pareigūnės, pareigūnai, auginantys vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnai, vieni auginantys vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, ir šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje nurodytą pareigūno šeimos narį su negalia slaugantys pareigūnai budėti gali būti skiriami tik jų rašytiniu sutikimu.

51 straipsnis. Kasmetinės atostogos

1. Pareigūnams nustatomos tokios trukmės kasmetinės atostogos, atsižvelgiant į pareigūnų vidaus tarnybos stažą:

- 1) 22 darbo dienų – ištarnavusiems iki 5 metų;
- 2) 25 darbo dienų – ištarnavusiems nuo 5 iki 10 metų;
- 3) 29 darbo dienų – ištarnavusiems nuo 10 iki 15 metų;
- 4) 33 darbo dienų – ištarnavusiems nuo 15 iki 20 metų;
- 5) 37 darbo dienų – ištarnavusiems 20 metų ir daugiau.

2. Pareigūnui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, suteikiamos papildomos 5 darbo dienų kasmetinės atostogos.

3. Pareigūnams, tiesiogiai dirbantiems su specializuotame laisvės atėmimo vietų įstaigos asmens sveikatos priežiūros padalinyje laikomais asmenimis, kurie serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatyta tvarka ir sąlygomis šio straipsnio 1 dalyje nurodytos trukmės kasmetinės atostogos pailginamos 8 darbo dienomis.

4. Viena iš kasmetinių atostogų dalių negali būti trumpesnė kaip 10 darbo dienų, o šio statuto 48 straipsnio 3 dalyje nurodytiems pareigūnams – ne trumpesnė kaip 2 savaitės.

5. Pareigūnui, kuriam dėl ligos, nelaimingo atsitikimo ar slaugos kasmetinių atostogų metu yra išduotas laikinojo nedarbingumo pažymėjimas, pareigūno prašymu kasmetinės atostogos pratęsimos tiek, kiek truko laikinasis nedarbingumas, o kai nėra galimybės kasmetines atostogas pratęsti, jos nukeliamos.

6. Pareigūnams, kurie šio statuto 38 straipsnyje nustatyta tvarka tarnauja užsienyje ir kuriems kasmetinės atostogos suteikiamos pagal tarptautinių sutarčių sąlygas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos trukmės kasmetinės atostogos atitinkamais metais sutrumpinamos tiek darbo dienų, kiek jų tais metais buvo suteikta pagal tarptautinių sutarčių sąlygas.

7. Kasmetinių atostogų suteikimo tvarką šio statuto 48 straipsnio 3 dalyje nurodytiems pareigūnams nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

8. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta kitokia kasmetinių atostogų suteikimo tvarka.

52 straipsnis. Kasmetinių atostogų nutraukimas

1. Pareigūno sutikimu kasmetinės atostogos gali būti nutrauktos ir pareigūnas jį į pareigas skiriančio asmens arba jo įgalioto asmens sprendimu gali būti iškviestas tęsti tarnybos ne daugiau kaip du kartus per vienas kasmetines atostogas.

2. Šio statuto 49 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais pareigūną į pareigas skiriančio asmens arba jo įgalioto asmens sprendimu pareigūno kasmetinės atostogos gali būti nutrauktos be pareigūno sutikimo.

3. Šiame straipsnyje nustatytais atvejais nutrauktų ir nepanaudotų kasmetinių atostogų dalis suteikiama pareigūno pageidaujamu laiku.

4. Šio straipsnio nuostatos dėl kasmetinių atostogų nutraukimo taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 31 straipsnio nuostatos.

5. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta žalos, padarytos pareigūnui nutraukiant jo kasmetines atostogas, atlyginimo tvarka.

53 straipsnis. Kitos atostogos

1. Paskatinimo tvarka arba dėl svarbių aplinkybių pareigūnams gali būti suteikiama papildomų mokamų atostogų. Kiekvienu iš šių atvejų ministras ir statutinių įstaigų vadovai per kalendorinius metus gali suteikti ne daugiau kaip po 10 darbo dienų papildomų mokamų atostogų. Šių atostogų metu mokamas pareigūno vidutinis darbo užmokestis.

2. Paskatinimo tvarka suteiktos papildomos mokamos atostogos turi būti panaudotos per 12 mėnesių nuo jų suteikimo datos, išskyrus atvejus, kai pareigūnas suteiktų papildomų mokamų atostogų per šį laikotarpį negali panaudoti dėl tarnybos užsienyje arba dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių. Perkeliant pareigūną į kitas pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje, esančioje toje pačioje statutinių įstaigų sistemoje, paskatinimo tvarka suteiktos ir nepanaudotos papildomos mokamos atostogos gali būti panaudotos einant pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje, jeigu nėra suėjęs šioje dalyje nurodytas 12 mėnesių terminas. Perkeliant pareigūną į kitas pareigūno pareigas kitoje statutinėje įstaigoje, esančioje kitoje statutinių įstaigų sistemoje, už paskatinimo tvarka suteiktas ir nepanaudotas papildomas mokamas atostogas išmokama pinigine kompensacija, jeigu nėra suėjęs šioje dalyje nurodytas 12 mėnesių terminas. Pareigūnas per šioje dalyje nustatytą laiką nepanaudotas paskatinimo tvarka suteiktas papildomas mokamas atostogas praranda.

3. Papildomos mokamos atostogos dėl svarbių aplinkybių pareigūnams suteikiamos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais.

4. Pareigūnui, kuris atrankos būdu paskirtas į rotuojamas pareigas kitoje tarnybos vietovėje arba kuris laikinai dėl tarnybinio būtinumo arba rotacijos tvarka perkeliamas į kitas pareigūno pareigas kitoje tarnybos vietovėje, suteikiamos iki 5 darbo dienų trukmės persikėlimo atostogos. Už šį laikotarpį pareigūnui mokamas jo vidutinis darbo užmokestis.

5. Pareigūnui jį į pareigas skiriančio asmens arba jo įgalioto asmens sprendimu gali būti suteiktos atostogos dėl dalyvavimo kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos įgyvendinamuose Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba Lietuvos ir šioje dalyje nurodytų organizacijų bei užsienio valstybių bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su statutinės įstaigos, kurioje eina pareigas pareigūnas, tikslais ir uždaviniais susijusi veikla. Šių atostogų laiku pareigūnui paliekamos jo eitos pareigos ir pareigūno statusas, tačiau pareigūnui darbo užmokestis nemokamas.

6. Pareigūnams gali būti suteikiamos Darbo kodekse numatytos nėštumo ir gimdymo atostogos, tėvystės atostogos, atostogos vaikui prižiūrėti, kūrybinės ir mokymosi atostogos, nemokamos atostogos.

7. Mokymosi atostogų suteikimo pareigūnams ir jų apmokėjimo sąlygas ir tvarką nustato ministras.

8. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti susitarta ir dėl kitų papildomų atostogų trukmės, sąlygų ir suteikimo tvarkos.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS IR KITOS IŠMOKOS

54 straipsnis. Darbo užmokestis ir pareigūnų darbo apmokėjimo sistema

1. Pareigūnų darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą (išskyrus centrinės statutinės įstaigos vadovo);
- 3) priemokos;
- 4) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą ir budėjimą.

2. Pareigūnams už dalyvavimą statutinės įstaigos, kurioje jie eina pareigas, ar tos pačios statutinių įstaigų sistemos statutinės įstaigos įgyvendinamuose su statutinės įstaigos tikslais ir uždaviniais susijusiuose Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba Lietuvos ir šioje dalyje nurodytų organizacijų bei užsienio valstybių bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje, kuri atliekama pagal statutinės įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar pagal Europos Sąjungos teisės aktus įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), mokamas atlyginimas iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų pagal šių projektų sutartyse ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai šios sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti, atlyginimo už dalyvavimą šioje dalyje nurodytuose projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis sąlygas ir įkainius nustato statutinės įstaigos vadovas, neviršydamas įgyvendinamam projektui ar veiklai pagal bendradarbiavimo sutartis nustatyto biudžeto. Už laiką, kurį pareigūnas dalyvauja šioje dalyje nurodytuose projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis ir gauna šioje dalyje numatytą atlyginimą, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis iš statutinės įstaigos lėšų pareigūnui nemokamas.

3. Pareigūnams nustatant darbo užmokestį atsižvelgiama į centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatytą centrinėje statutinėje įstaigoje ir jai pavaldžioje statutinėje įstaigoje tarnaujančių pareigūnų darbo apmokėjimo sistemą (toliau – pareigūnų darbo apmokėjimo sistema). Pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje, vadovaujantis šio statuto nuostatomis ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytomis pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėmis, nustatomi didžiausi pareiginės algos koeficientų dydžiai, pareiginės algos koeficientų intervalai konkrečioms pareigybėms (išskyrus centrinės statutinės įstaigos vadovo pareigybei), neviršijant pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatytų didžiausių pareiginės algos koeficientų konkrečioms pareigybių grupėms, detalizuojami priemonių dydžiai ir priemonių skyrimo tvarka bei kiti su pareigūnų darbo apmokėjimu susiję klausimai. Pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje nustatant pareiginės algos koeficientą atsižvelgiama į pareigūno tarnybos patirtį (tarnybos stažą). Prieš nustatant ar keičiant pareigūnų darbo apmokėjimo sistemą, turi būti Darbo kodekso nustatyta tvarka įvykdytos informavimo ir konsultavimosi procedūros.

4. Pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairės tvirtina vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatomi šio statuto priede nurodytų pareigybių grupių pareiginės algos koeficientų, viršijančių šio statuto priede nustatytą mažiausią pareiginės algos koeficientą, dydžio nustatymo kriterijai (tarnybos patirtis (tarnybos stažas), veiklos sudėtingumas, atsakomybės lygis, kvalifikacijos, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.), nustatomi didžiausi pareiginės algos koeficientų dydžiai ir pareiginės algos koeficientų intervalai šio statuto priede nurodytoms pareigybių grupėms, detalizuojami centrinių statutinių įstaigų vadovų pareiginės algos koeficientų intervalai, atsižvelgiant į centrinės statutinės įstaigos dydį, veiklos pobūdį, santykį su pavaldžiais ir nepavaldžiais subjektais, veiklos ir sprendimų galiojimo ribas, vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vertinimo kriterijų įverčiais, taip pat nustatomi šio statuto 57 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų priemonių skyrimo pagrindai ir rekomenduojami priemonių dydžiai, pareigūnų turimų laipsnių įtaka pareiginei algai.

5. Pagrindiniai pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos principai:

- 1) aiškumo principas, kuris reiškia, kad pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje nustatytos taisyklės ir kriterijai turi būti logiški, nuoseklūs, glausti, suprantami, tikslūs, aiškūs ir nedviprasmiški;
- 2) finansinės drausmės principas, kuris reiškia, kad pareigūnų darbo apmokėjimo sistema turi būti įgyvendinama atsižvelgiant į skiriamus valstybės biudžeto asignavimus;

3) teisingumo principas, kuris reiškia, kad nustatant pareigūnui darbo užmokestį vertinami pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatyti pareiginės algos koeficientų dydžio nustatymo kriterijai bei pareigūno tarnybinės veiklos rezultatai siekiant, kad už tokį patį ar lygiavertį (vienodą vertę sukuriantį) darbą būtų nustatomas vienodas darbo užmokestis;

4) individualaus konkurencingumo principas, kuris reiškia, kad tos pačios pareigybių grupės pareigūnų pareiginės algos koeficientai diferencijuojami atsižvelgiant į pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatytus pareiginės algos koeficientų dydžio nustatymo kriterijus;

5) skaidrumo principas, kuris reiškia, kad turi būti aiškūs darbo apmokėjimo sistema siekiami tikslai, žinomi konsultavimosi procedūroje dalyvaujantys subjektai;

6) nediskriminavimo principas, kuris reiškia, kad pareigūnų darbo užmokestis nustatomas nediskriminuojant dėl pareigūno lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ir kitų tapatybės bruožų.

55 straipsnis. Pareiginė alga

1. Pareigūno pareiginė alga nustatoma iš pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, centrinių statutinų įstaigų vadovų – iš pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatytų pareiginės algos koeficientų intervalų. Pareigūno pareiginės algos koeficientą nustato pareigūną į pareigas skiriantis asmuo. Pareigūno pareiginės algos didžiausias koeficientas negali viršyti statutinės įstaigos vadovo pareiginės algos didžiausio koeficiento, nustatyto šio statuto priede ir pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje.

2. Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatytas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (toliau – bazinis dydis).

3. Pareiginė alga apskaičiuojama pareigūno pareiginės algos koeficientą padauginus iš bazinio dydžio.

4. Priimamo į pareigūno pareigas asmens pareiginės algos koeficientas nustatomas iš pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje pareigūno pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

5. Pareigūnui, paskirtam į aukštesnes pareigas tarnybinės veiklos vertinimo ar atrankos būdu, taip pat šio statuto 28 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, taip pat pareigūnui, perkeltam į aukštesnes pareigas šio statuto 31 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka, pareiginė alga nustatoma, atsižvelgiant į pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatytus pareiginės algos koeficientų dydžio nustatymo kriterijus ir pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnį pareiginės algos koeficientą, negu jam iki paskyrimo arba perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnę negu mažiausias ir ne didesnį negu didžiausias pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

6. Perkeliama ar laikinai perkeliama į lygiavertės pareigas pareigūnui nustatoma tokio paties dydžio kaip buvusi iki perkėlimo pareiginė alga arba didesnė, atsižvelgus į pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, o perkeliama ar laikinai perkeliama iš pareigūno, neturinčio pavaldžių asmenų, pareigū į lygiavertės pareigūno, turinčio pavaldžių asmenų, pareigas pareigūnui – iki perkėlimo buvusi jo pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnį pareiginės algos koeficientą negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau neviršijant pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento.

7. Šio statuto 30 straipsnio 1 dalyje, 31 straipsnio 4 dalyje, 34 straipsnio 1 dalies 2, 3, 7 ir 8 punktuose nustatytais atvejais perkeltam į žemesnes pareigas pareigūnui pareiginė alga nustatoma taikant ne mažiau kaip 0,06 ir ne daugiau kaip 0,18 mažesnę pareiginės algos koeficientą, negu iki perkėlimo jam buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnę negu mažiausias ir ne didesnę negu didžiausias pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

8. Šio statuto 31 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka į žemesnes pareigūno pareigas perkeltam pareigūnui nustatoma ne mažesnė kaip jo iki perkėlimo gauta pareiginė alga.

9. Šio statuto 34 straipsnio 1 dalies 1, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais atvejais perkeltam į žemesnes pareigas pareigūnui pareiginė alga nustatoma taikant 0,06 mažesnę pareiginės algos koeficientą, negu iki perkėlimo jam buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnę negu didžiausias ir ne mažesnę negu mažiausias pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

10. Pareigūnui, paskirtam į laisvas pareigūno pareigas, kurias jis ėjo iki paskyrimo į centrinės statutinės įstaigos vadovo ar centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojo pareigas, o kai tokių pareigų nėra, paskirtam į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje ar kitoje statutinėje įstaigoje, nustatoma pareiginė alga pagal pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalą, taikant 0,06 mažesnę pareiginės algos koeficientą už kiekvieną žemesnę pareigybių grupę, bet ne daugiau negu 0,12 mažesnę pareiginės algos koeficientą, negu jam buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas einant centrinės statutinės įstaigos vadovo ar centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojo pareigas, tačiau ne didesnę negu didžiausias ir ne mažesnę negu mažiausias pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

11. Šio statuto 83 straipsnyje nustatytais atvejais gražintam į vidaus tarnybą pareigūnui pareiginė alga nustatoma iš pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje pareigūno pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

12. Centrinės statutinės įstaigos vadovas, atsižvelgdamas į skirtus valstybės biudžeto asignavimus ir pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, pareigūnams gali nustatyti ne daugiau kaip 0,04 didesnius pareiginės algos koeficientus, tačiau neviršijant pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje tai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento.

13. Pareigūnų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš to mėnesio darbo valandų skaičiaus pagal pareigūnui nustatytą darbo laiko normą ir gautas darbo valandos atlygis padauginamas iš pareigūno faktiškai dirbtų valandų skaičiaus.

56 straipsnis. Vidaus tarnybos stažas ir priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą

1. Pareigūno vidaus tarnybos stažas skaičiuojamas tarnybos pradžia laikant jo priėmimo į vidaus tarnybą datą ir į vidaus tarnybos stažą papildomai įskaitant (taip pat ir laikotarpius, buvusius iki 1990 m. kovo 11 d.):

1) faktinį tarnybos vidaus reikalų, krašto apsaugos, valstybės saugumo, prokuratūros sistemose, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyboje, Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjų departamentas), jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse ir Lietuvos Respublikos muitinėje laiką nuo paskyrimo į pareigūno pareigas ar kario statuso įgijimo dienos;

2) darbo įstaigose ir organizacijose laiką, jeigu pareigūnas buvo nusiųstas dirbti į jas būdamas įtrauktas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento ar

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos kadro rezervą ar Specialiųjų tyrimų tarnybos personalo rezervą;

3) nuteisto pareigūno ar kario bausmės atlikimo laiką, jeigu vėliau jis išteisintas;

4) faktinį tarnybos kitų valstybių ginkluotosiose pajėgose, pasienio tarnyboje, vidaus reikalų ir kitose tarnybose (išskyrus tarnybą naikintojų būriuose ir batalionuose) laiką – Vyriausybės nustatyta tvarka;

5) darbo policijoje (milicijoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, vidaus tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros sistemose, Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse laiką Lietuvos Respublikos darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau tos pareigos priskirtos pareigūno pareigoms;

6) darbo laiką, dirbtą profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinio vadovu, operatyviniu budėtoju, profilaktikos instruktoriumi, sargybos viršininku, skyrininku, ugniagesiu (gaisrininku), vairuotoju, dispečeriu, dujų ir dūmų apsaugos tarnybos meistru (priešdūminės ir priešdūjinės tarnybos meistru) Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šis darbuotojas buvo paskirtas statutiniu priešgaisrinės apsaugos pareigūnu;

7) vieną tarnybos ar darbo dieną Lietuvos Respublikos krašto apsaugos departamento struktūriniuose padaliniuose nuo 1990 m. balandžio 25 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d., Valstybės saugumo departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sistemoje nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d., ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje nuo 1990 m. birželio 8 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. – kaip tris tarnybos dienas;

8) pareigūnui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, ir asmeniui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje iki 1991 m. gruodžio 31 d., taip pat Valstybės saugumo departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. gruodžio 2 d. ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnyboje nuo 1991 m. gruodžio 2 d. iki 1991 m. gruodžio 31 d., – 80 procentų iki šio laiko turėto darbo stažo;

9) mokymosi statutinėse profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose, specialiosiose vidurinėse, aukštesniosiose Lietuvos Respublikos policijos (vidaus reikalų), saugumo ir karo mokyklose laiką; mokymosi tokiose pat kitų valstybių mokyklose laikas gali būti įskaitytas į vidaus tarnybos stažą Vyriausybės nustatyta tvarka; į vidaus tarnybos stažą taip pat įskaitoma pusė mokymosi kitose aukštosiose mokyklose laiko, jeigu jas baigę asmenys per 3 mėnesius raštu pareiškė valią stoti į vidaus tarnybą, pailginant šį 3 mėnesių laikotarpį ligos, nėštumo ir gimdymo bei tėvystės atostogų, taip pat būtinosios tarnybos kariuomenėje ar dalyvavimo kariniuose mokymuose trukme;

10) pareigūno laikinojo nedarbingumo laiką, kasmetinių, papildomų, nėštumo ir gimdymo, tėvystės, vaiko priežiūros, mokymosi, persikėlimo, nemokamų ir kitų atostogų laiką, priverstinės pravaikštos dėl neteisėto atleidimo iš pareigų laiką, taip pat buvimo Vidaus reikalų ministerijos personalo žinioje laiką;

11) vieną tarnybos dieną tarptautinių organizacijų misijose: Vyriausybės ar Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatyme nurodytos deleguojančios institucijos siuntimu taikos įvedimo misijose – kaip 3 dienas, taikos palaikymo misijose ir patarėjų bei stebėtojų misijose – kaip 2 dienas;

12) pareigūno perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas tarnybinio būtinumo atveju laikotarpį;

13) šio statuto 47 straipsnio 7 dalyje nurodytą laikotarpį;

14) pareigūno dalyvavimo šio statuto 53 straipsnio 5 dalyje nurodytuose projektuose laiką.

2. Priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis yra 1 procentas pareiginės algos už kiekvienus metus, įskaičiuojamus į pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytą vidaus tarnybos stažą, į jį papildomai įskaitant Valstybės tarnybos įstatyme nustatytą valstybės tarnautojo tarnybos stažą. Priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą negali viršyti 20 procentų pareiginės algos.

57 straipsnis. Priemokos

1. Pareigūnams skiriamos šios priemokos:
 - 1) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą;
 - 2) už tarnybos specifiką, nustatytą pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje;
 - 3) už darbą nustačius pareigūną veikiančius kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksniai;
 - 4) trūkstant darbo rinkoje atitinkamų profesijų, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą.
2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos priemokos skiriamos atsižvelgiant į pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos gairėse nustatytus šių priemonių skyrimo pagrindus ir rekomenduojamus dydžius ir negali viršyti 50 procentų pareigūno pareiginės algos, o jų suma negali viršyti 80 procentų pareiginės algos. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta priemonė negali viršyti 20 procentų pareigūno pareiginės algos, o šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta priemonė negali viršyti 100 procentų pareigūno pareiginės algos.
3. Priemonė pareigūnui skiriama pareigūną į pareigas skiriančio ar jo įgalioto asmens sprendimu.
4. Pareigūnams, tarnaujantiems šio statuto 38 straipsnyje nurodytose operacijose ir misijose užsienyje, mokama priemonė. Šios priemonės dydį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota įstaiga.
5. Kenksmingų ir pavojingų veiksmių valdymo, šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos priemonės dydžio nustatymo ir šios priemonės skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

58 straipsnis. Apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą

1. Už darbą poilsio dieną, kuris nenustatytas pagal darbo (pamainos) grafiką, mokamas ne mažiau kaip dvigubas pareigūno darbo užmokestis.
2. Už darbą švenčių dieną mokamas ne mažiau kaip dvigubas pareigūno darbo užmokestis.
3. Už darbą naktį mokamas ne mažiau kaip pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio darbo užmokestis.
4. Už viršvalandinį darbą mokamas ne mažiau kaip pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio darbo užmokestis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuris nenustatytas pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas ne mažiau kaip dvigubas pareigūno darbo užmokestis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną – ne mažiau kaip du su puse pareigūno darbo užmokesčio dydžio darbo užmokestis.
5. Pareigūno prašymu už darbo poilsio ar švenčių dienomis laiką ar viršvalandinio darbo laiką gali būti kompensuojama suteikiant pareigūnui mokamą poilsio laiką, kurio trukmė apskaičiuojama darbo poilsio ar švenčių dienomis laiką ar viršvalandinio darbo laiką padauginus iš šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nustatyto atitinkamo dydžio. Šis mokamas poilsio laikas suteikiamas per tris mėnesius, einančius po mėnesio, už kurį suteikiamas mokamas poilsio laikas, o tais atvejais, kai pareigūnui taikoma suminė darbo laiko apskaita, – iki kito suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio pabaigos, jeigu šiais atvejais nebus sutrikdyta statutinės įstaigos veikla. Už šioje dalyje nustatyta tvarka suteiktą mokamą poilsio laiką mokamas pareigūno darbo užmokestis. Tais atvejais, kai nebuvo galimybės

suteikti pareigūnui mokamo poilsio laiko per šioje dalyje nustatytą laikotarpį, pareigūnui už darbą turi būti apmokama šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka.

6. Apmokant pareigūnui už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, taikomas darbo užmokestis, kurį sudaro pareigūno pareiginė alga ir priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą.

DEVINTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR SU TUO SUSIJUSIOS SOCIALINĖS GARANTIJOS

59 straipsnis. Sveikatos priežiūra

1. Pareigūnai turi teisę į šiame statute ir kituose įstatymuose nustatytą sveikatos priežiūrą. Asmens sveikatos priežiūros paslaugos pareigūnams apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų.

2. Pareigūnų sveikatos priežiūra, apimanti specializuotąją medicininę ekspertizę, prevencinę medicinos pagalbą, šio statuto 61 straipsnyje nustatytą asmens sveikatos priežiūrą, psichologinės paramos, sveikatos ugdymo ir stiprinimo priemonių taikymą, taip pat iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto neapmokamą asmens sveikatos priežiūrą įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, papildomai per programas remiama iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Vidaus reikalų ministerijai. Papildomai per programas iš valstybės biudžeto remiamos pareigūnų sveikatos priežiūros mastą nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo, finansų ir sveikatos apsaugos ministrais.

3. Vidaus reikalų, Lietuvos Respublikos teisingumo ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ar jų įgaliotos statutinės įstaigos organizuoja šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pareigūnų sveikatos priežiūrą įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, naudodamosi ir kitų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis.

4. Pareigūnų specializuotosios medicininės ekspertizės ir privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo, finansų ir sveikatos apsaugos ministrais.

5. Teisę į pareigūnams teikiamas iš valstybės biudžeto remiamas sveikatos priežiūros paslaugas įstaigose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, turi ir buvę pareigūnai – pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjai.

60 straipsnis. Kompensacijos pareigūno ar kursanto mirties arba sveikatos sutrikdymo atvejais

1. Pareigūno, kuris žuvo atlikdamas tarnybines pareigas arba kurio mirties priežastis yra susijusi su jo tarnybinių pareigų atlikimu, arba kuris nužudytas dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, šeimai per vienus metus nuo pareigūno mirties išmokama 93,1 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos vienkartinės socialinio draudimo išmokos apdraustajam mirus dydžiu. Ši kompensacija išmokama lygiomis dalimis kiekvienam žuvusio pareigūno šeimos nariui ir išlaikytiniams, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris). Žuvusio pareigūno šeimos nariai, turintys teisę gauti šioje dalyje numatytą kompensaciją, yra jo vaikai (įvaikiai) (įskaitant vaikus, gimusius po pareigūno mirties), ne vyresni kaip 18 metų, taip pat vyresni vaikai (įvaikiai), kurie

mokosi įregistruotose bendrojo ugdymo mokyklose ir statutinėse profesinio mokymo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, neakivaizdiniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ar pavienio mokymosi forma savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas, ne vyresni kaip 24 metų, sutuoktinis, sugyventinis (partneris), tėvas (įtėvis) ir motina (įmotė).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis žuvęs pareigūnas ar kursantas laidojamas už valstybės lėšas arba jo artimiesiems giminaičiams išmokama 40 bazinių socialinių išmokų dydžio piniginė kompensacija laidotuvių išlaidoms padengti. Pareigūno, kuris žuvo užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas ar profesinio mokymo metu, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka valstybė. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų dydį, aprašą ir šioje dalyje nurodytų palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidų dydį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba kurio sveikata buvo sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas, jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susijęs su jo tarnybinių pareigų atlikimu, jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, išmokama kompensacija (sumažinta priklausančios išmokėti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos netekto dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) vienkartinės kompensacijos ar netekto dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) periodinės kompensacijos, mokėtinos ne daugiau kaip 12 mėnesių, dydžiu), atsižvelgiant į dalyvumo lygį (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo lygis) ir sveikatos sutrikdymo mastą:

1) dėl sužalojimo ar susižalojimo netekusiam 75–100 procentų dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) – 46,55 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

2) dėl sužalojimo ar susižalojimo netekusiam 60–70 procentų dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) – 37,24 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

3) dėl sužalojimo ar susižalojimo netekusiam 45–55 procentų dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) – 27,93 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

4) dėl sužalojimo ar susižalojimo netekusiam iki 40 procentų dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) ir dėl to pripažintam netinkamu vidaus tarnybai – 23,28 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

5) sunkaus sveikatos sutrikdymo atveju – 18,62 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

6) apysunkio sveikatos sutrikdymo atveju – 13,97 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

7) lengvo sveikatos sutrikdymo atveju – nuo 0,78 iki 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

4. Pareigūnui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, atsižvelgiant į jo sveikatos sutrikimo mastą, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama vienkartinė nuo 23,28 iki 38,79 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija.

5. Kursanto mirties, sužalojimo, susižalojimo arba sveikatos sutrikdymo per profesinį ar įvadinį mokymą atvejais kompensacijos mokamos šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytais sąlygomis

ir tvarka, išskyrus tai, kad kompensacijų dydis apskaičiuojamas pagal įvykio metu buvusią Vyriausybės nustatytą minimaliąją mėnesinę algą.

6. Ar pareigūno mirtis, susižalojimas, sužalojimas arba sveikatos sutrikdymas yra susiję su tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu, o kursanto mirtis, susižalojimas, sužalojimas arba sveikatos sutrikdymas – su profesiniu ar įvadiniu mokymu, ar tarnybinių pareigų atlikimas, profesinis ar įvadinis mokymas yra susiję su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno ar kursanto gyvybei ar sveikatai, taip pat kompensacijos dydis lengvo sveikatos sutrikdymo atvejais nustatomas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka, suderinta su teisingumo ir finansų ministrais.

7. Šiame straipsnyje nurodytos kompensacijos nemokamos, kai:

1) darydamas tyčinį nusikaltimą ar tyčinį baudžiamąjį nusižengimą, pareigūnas ar kursantas žuvo, susižalojo, buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta;

2) pareigūno mirties, sužalojimo, susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo priežastis buvo su tarnybinių pareigų atlikimu nesusijęs jo neblaivumas ar apsvaigimas nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, o kursanto mirties, sužalojimo, susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo priežastis buvo nesusijusi su jo profesiniu ar įvadiniu mokymu;

3) pareigūnas ar kursantas nusižudė, kėsinosi nusižudyti ar tyčia susižalojo;

4) pareigūnas ar kursantas žuvo, susižalojo, buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta, kai eismo įvykio metu šis pareigūnas ar kursantas vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės ją vairuoti arba perdavė transporto priemonę vairuoti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų arba neturinčiam teisės ją vairuoti asmeniui;

5) pareigūno ar kursanto sveikata sutriko ar jis mirė dėl ligos ir tai nesusiję su tarnybinių pareigų atlikimu arba profesiniu ar įvadiniu mokymu;

6) pareigūno ar kursanto mirties arba susižalojimo priežastis buvo sąmoningas, su tarnybiniu būtinumu nesusijęs saugumo taisyklių pažeidimas;

7) pareigūnas buvo perkeltas į kitas pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje, užsienio valstybės institucijoje ar tarnauti specialiojoje misijoje ir pagal teisės aktus, reglamentuojančius delegavimą į tarptautines institucijas ir užsienio valstybių institucijas, yra apmokėtos jo sveikatos ir gyvybės draudimo išlaidos arba kompensaciją šio pareigūno žūties ar sveikatos sutrikdymo atveju (gyvybės draudimo išmoką ar išmoką dėl sveikatos sutrikdymo) turi išmokėti kita valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, tarptautinė ar Europos Sąjungos institucija, užsienio valstybės institucija ar specialioji misija, ar fondas, kuriame buvo apdrausta pareigūno sveikata ir (ar) gyvybė.

8. Pareigūnui, kuriam buvo išmokėta kompensacija pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 ar 7 punktą ir kuriam vėliau dėl to paties sveikatos sutrikdymo nustatomas ir dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) sumažėjimas, papildomai išmokamas pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 ar 7 punktą išmokėtos kompensacijos ir šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ar 4 punkte nurodytos kompensacijos, atsižvelgus į nustatytą dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) lygį, skirtumas.

9. Pareigūnų ir kursantų sveikatos sutrikdymo mastą Vyriausybės nustatyta tvarka nustato Centrinė medicinos ekspertizės komisija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamu vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ir kursantų sunkių, apysunkių ir lengvų sužeidimų, traumų ir kitų sveikatos sutrikdymų sąrašu.

10. Tarnybos metu žuvusio pareigūno artimiesiems, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, ar tarnybos metu nukentėjusiam pareigūnui išmokėta kompensacija regreso (atgręžtinio reikalavimo) tvarka priteisiama iš žalą padariusio asmens statutinės įstaigos, kuri išmokėjo žuvusio pareigūno artimiesiems ar tarnybos metu nukentėjusiam pareigūnui kompensaciją, naudai.

61 straipsnis. Pareigūnų ir kursantų medicininės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo ir antirecidyvinio gydymo, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos išlaidų apmokėjimas

1. Iš valstybės biudžeto Vidaus reikalų, Finansų ir Teisingumo ministerijoms ar centrinėms statutinėms įstaigoms skirtų lėšų apmokama:

1) pareigūnų medicininė reabilitacija, sveikatos grąžinamasis ir antirecidyvinis gydymas po sužalojimo atliekant tarnybines pareigas, kai šis gydymas neapmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto;

2) pareigūnų medicininė reabilitacija, sveikatos grąžinamasis ir antirecidyvinis gydymas, prevencinė medicininė ir psichologinė reabilitacija sveikatos priežiūros įstaigose, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, ir kitose asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose;

3) kursantų medicininė ir psichologinė reabilitacija, sveikatos grąžinamasis gydymas po sužalojimo jų pasitelkimo statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti metu, kai šis gydymas neapmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto.

2. Pareigūnų ir šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų kursantų medicininės reabilitacijos, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo ir antirecidyvinio gydymo, kai tai iš dalies apmokama arba neapmokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

PROFESINIŲ SĄJUNGŲ VEIKLOS STATUTINĖSE ĮSTAIGOSE YPATUMAI

62 straipsnis. Profesinių sąjungų veiklos ypatumai

1. Pareigūnai įstatymų ir šio statuto nustatyta tvarka gali steigti profesines sąjungas ar stoti į jas savo interesams ginti.

2. Statutinės įstaigos vadovas ir jo pavaduotojai negali būti statutinėje įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos nariai.

3. Statutinės įstaigos kolektyvinė sutartis yra rašytinis susitarimas, kurį sudaro statutinės įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo ir pareigūnams atstovaujančios statutinėje įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos ir kuriame nustatomos statutinės įstaigos pareigūnų tarnybos (darbo) ir poilsio laiko ir kitos socialinės bei ekonominės sąlygos. Statutinės įstaigos kolektyvinėje sutartyje negali būti nustatyta papildomų sąlygų, susijusių su papildomomis valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų lėšomis. Šakos kolektyvinė sutartis yra profesinių sąjungų organizacijų (susivienijimo, federacijos, centro ir kitų), atstovaujančių vienoje viešojo administravimo veiklos srityje tarnaujantiems pareigūnams, ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos rašytinis susitarimas, kuriame nustatomos visų tos viešojo administravimo veiklos srities pareigūnų darbo užmokesčio, tarnybos (darbo) ir poilsio laiko ir kitos socialinės bei ekonominės sąlygos. Pareigūnams taikoma profesinių sąjungų organizacijų (susivienijimo, federacijos, centro ir kitų), atstovaujančių valstybės tarnautojams, ir Vyriausybės sudaryta nacionalinė kolektyvinė sutartis, kurioje nustatomos Lietuvos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio, tarnybos (darbo), poilsio laiko ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.

4. Profesinių sąjungų veikla statutinėje įstaigoje įstatymų, reglamentuojančių profesinių sąjungų veiklą, nustatyta tvarka gali būti sustabdyta ar nutraukta, jeigu ji prieštarauja teisės aktams

ar trukdo įgyvendinti statutinės įstaigos funkcijas siekiant užtikrinti žmogaus teises ir viešąjį saugumą.

5. Pareigūnams profesinių sąjungų nariams negali būti taikomos tarnybinės nuobaudos dėl jų narystės profesinėse sąjungose, dėl atstovavimo statutinių įstaigų profesinių sąjungų nariams ar dėl veiklos profesinėse sąjungose. Skiriant tarnybines nuobaudas pareigūnams profesinių sąjungų nariams, išskyrus tarnybinių nuobaudą – atleidimą iš vidaus tarnybos, taip pat reikalingas išankstinis profesinės sąjungos renkamojo organo sutikimas.

6. Profesinių sąjungų nariai, atleisti iš vidaus tarnybos jų pačių prašymu dėl išrinkimo į renkamasias pareigas profesinėje sąjungoje ar profesinių sąjungų organizacijoje, pasibaigus įgaliojimams einant renkamasias pareigas, jų prašymu grąžinami į iki išrinkimo eitas pareigas, o kai jų nėra, – į kitas lygiavertes pareigas toje pačioje arba šio asmens rašytiniu sutikimu kitoje statutinėje įstaigoje, o kai ir šių pareigų nėra, – šio asmens rašytiniu sutikimu į žemesnes pareigas toje pačioje ar kitoje statutinėje įstaigoje. Šie asmenys grąžinami į vidaus tarnybą vidaus reikalų ministro nustatyta ir su teisingumo ir finansų ministrais suderinta tvarka.

7. Profesinės sąjungos veiklai statutinėje įstaigoje sudaromos sąlygos, nustatytos profesinės sąjungos susitarime su statutinės įstaigos vadovu arba jo įgaliotu asmeniu.

8. Pareigūnai, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, turi teisę dalyvauti sprendžiant pareigūnų profesinius, ekonominius ir socialinius klausimus, taip pat profesinių sąjungų organizacinėje veikloje. Tam skiriama iki 120 valandų tarnybos (darbo) laiko per metus ir už šį laiką mokamas darbo užmokestis. Pareigūnams, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytas kitas profesinių sąjungų veiklai vykdyti skiriamų tarnybos (darbo) valandų skaičius per metus.

9. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta galimybė darbo laiku organizuoti profesinių sąjungų narių susirinkimus (jiems vadovauti), naudoti profesinių sąjungų veiklai tarnybines patalpas, ryšio ir transporto priemones.

63 straipsnis. Draudimai, taikomi statutinėje įstaigoje veikiančioms profesinėms sąjungoms

Statutinėse įstaigose veikiančioms profesinėms sąjungoms draudžiama:

- 1) organizuoti streikus ir juose dalyvauti;
- 2) organizuoti piketus ar mitingus, kurie tiesiogiai trukdytų statutinės įstaigos veiklai ar atlikti pareigūno tarnybines pareigas, taip pat juose dalyvauti.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ MATERIALINIS APRŪPINIMAS, PENSIJOS IR KITOS SOCIALINĖS GARANTIJOS

64 straipsnis. Aprūpinimas tarnybine ir kursantų uniforma

1. Pareigūnai valstybės lėšomis aprūpinami pareigūnų tarnybine uniforma arba jiems išmokama kompensacija pagal centrinių statutinių įstaigų vadovų nustatytas normas.

2. Kursantai valstybės lėšomis aprūpinami kursantų uniforma pagal centrinių statutinių įstaigų vadovų nustatytas normas.

3. Pareigūnų tarnybinių uniformų ir skiriamųjų ženklų pavyzdžius, kursantų uniformų ir skiriamųjų ženklų pavyzdžius tvirtina ministras. Pareigūnų rikiuotės ir ceremonijų tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Pareigūnų tarnybinės uniformos išdavimo, dėvėjimo ir grąžinimo tvarką, taip pat buvusių pareigūnų tarnybinės uniformos

su atleidimo iš vidaus tarnybos metu turėto laipsnio skiriamaisiais ženklais dėvėjimo tvarką nustato centrinių statutinių įstaigų vadovai.

4. Pareigūnams leidžiama nešioti Lietuvos Respublikos įstaigų ar organizacijų, užsienio valstybių apdovanojimus, pasižymėjimo ir mokslo įstaigų baigimo ženklus. Jų nešiojimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

65 straipsnis. Aprūpinimas gyvenamosiomis patalpomis

1. Pareigūnas, kuris pats ar kurio sutuoktinis, sugyventinis (partneris), nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) ar kiti kartu su pareigūnu gyvenantys jo šeimos nariai, nurodyti šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, pareigūno tarnybos vietovėje neturi nuosavybės teise priklausančios tinkamos gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkančios statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus gyvenamosios patalpos, Vyriausybės nustatyta tvarka iš ministerijos ar centrinės statutinės įstaigos atitinkamoje vietovėje turimo tarnybinių butų fondo gali būti aprūpinamas pagal tos gyvenamosios vietovės sąlygas įrengtu, tinkamu gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkančiu statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus suremontuotu tarnybiniu butu (vienas gyvenantis pareigūnas arba pareigūnas, kurio šeimos nariai, nurodyti šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, negali persikelti į pareigūno tarnybos vietovę, – atskira tarnybine gyvenamąja patalpa). Už suteiktą tarnybinių butų (tarnybinių gyvenamųjų patalpų) pareigūnas moka Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuotą gyvenamosios patalpos nuomos mokesį ir mokesčius už energiją, ryšius ir visas komunalines paslaugas pagal toje vietovėje galiojančius tarifus.

2. Pareigūnas, perėjęs tarnauti į kitą statutinę įstaigą toje pačioje tarnybos vietovėje, dėl šios priežasties negali būti iškeldinamas iš anksčiau suteikto tarnybinio buto (tarnybinės gyvenamosios patalpos), išskyrus atvejus, kai pareigūnas perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą.

3. Pareigūnas gali naudotis tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa) tol, kol turi pareigūno statusą arba tol, kol pareigūnas neperėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą. Atleistas iš vidaus tarnybos pareigūnas, taip pat pareigūnas, kuris perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą, privalo išsikelti iš tarnybinio buto (tarnybinės gyvenamosios patalpos) ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo atleidimo iš vidaus tarnybos arba nuo perėjimo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą dienas. Vyriausybės nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka šį terminą ministras gali pratęsti. Atsisakęs išsikelti iš tarnybinio buto (tarnybinės gyvenamosios patalpos) atleistas iš vidaus tarnybos pareigūnas, taip pat pareigūnas, kuris perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą, kartu su gyvenančiais asmenimis iš jo (jos) iškeldinamas.

4. Pareigūnui, kuris neaprūpintas tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa) šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka (vienas gyvenantis pareigūnas arba pareigūnas, kurio šeimos nariai, nurodyti šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, negali persikelti į pareigūno tarnybos vietovę, – atskira tarnybine gyvenamąja patalpa), gali būti mokami butpinigiai gyvenamosios patalpos tarnybos vietovėje nuomos išlaidoms ar jų daliai kompensuoti (toliau – butpinigiai) iš ministerijai ar centrinei statutinei įstaigai skirtų lėšų. Maksimalius butpinigių dydžius, priklausančius nuo tarnybos vietovės, taip pat nuo kartu su pareigūnu gyvenančių šeimos narių skaičiaus, atsižvelgdama į gyvenamųjų patalpų nuomos rinkos kainas, tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Butpinigių rekomenduojamus dydžius, butpinigių skyrimo ir mokėjimo sąlygas ir tvarką, taip pat butpinigių skyrimo ir mokėjimo kontrolės tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Pareigūnui taikomą butpinigių dydį pagal pareigūno ir nuomotojo rašytinėje sutartyje nustatytą nuomos mokesčio dydį nustato pareigūną į pareigas skiriantis asmuo,

neviršydamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintų maksimalių butpinigių dydžių ir atsižvelgdamas į vidaus reikalų ministro nustatytus ir su teisingumo ir finansų ministrais suderintus butpinigių rekomenduojamus dydžius. Butpinigiai gali būti mokami ne ilgiau kaip 5 metus, išskyrus šio statuto 70 straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.

5. Jeigu šeimoje yra du pareigūnai (sutuoktiniai) arba kartu gyvena du pareigūnai sugyventiniai (partneriai), turintys teisę gauti butpinigius ir tarnaujantys toje pačioje tarnybos vietovėje, kai nėra teismo sprendimo dėl jų gyvenimo skyrium ir nėra notaro patvirtintos sutarties dėl jų gyvenimo skyrium, vienam iš jų kompensuojamos vienos gyvenamosios patalpos tarnybos vietovėje išlaikymo išlaidos, neviršijant Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintų maksimalių butpinigių dydžio.

66 straipsnis. Pareigūnų ir kursantų aprūpinimas maistu

Pareigūnai ir kursantai jų pasitelkimo statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti specialių tarnybinių užduočių, susijusių su apribojimu palikti specialios tarnybinės užduoties vietą, vykdymo laikotarpiu, taip pat atliekantys tarnybą lauko sąlygomis (lauke arba nešildomose patalpose) pareigūnai ir kursantai aprūpinami maistu pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas arba jiems mokama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija. Pareigūnų ir kursantų jų pasitelkimo metu aprūpinimo maistu tvarką ir maitinimosi išlaidų piniginių kompensacijos mokėjimo tvarką nustato centrinių statutinių įstaigų vadovai.

67 straipsnis. Pareigūnų ir kursantų draudimas ir pareigūnų pensijos

1. Pareigūnai draudžiami visų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nurodytų rūšių socialiniu draudimu. Pareigūnų draudimo tvarką ir sąlygas nustato atskiras socialinio draudimo rūšis reglamentuojantys teisės aktai.

2. Kursantai Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu draudimo įmokas skaičiuojant nuo Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos.

3. Nelaimingų atsitikimų darbe (tarnyboje), nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos), taip pat nelaimingų atsitikimų profesinio ar įvadinio mokymo metu bei profesinių ligų tyrimo ir apskaitos tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

4. Pareigūnams, kurie tapo laikinai nedarbingi dėl tarnybinių pareigų atlikimo arba kurių laikinasis nedarbingumas susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu (kai pareigūnas tampa laikinai nedarbingas ne dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos), iš statutinės įstaigos, kurioje tarnauja pareigūnas, lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamas vidutinio jų darbo užmokesčio ir gautos ligos išmokos skirtumas.

5. Pareigūnai įgyja teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją šios pensijos skyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

68 straipsnis. Pareigūnams ir kursantams garantuojama teisinė pagalba

1. Pareigūnui, kuris atlikdamas tarnybines pareigas viršijo tarnybinės rizikos ribas, tokiu būdu padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą ir dėl to tapo įtariamuoju arba davė parodymus kaip liudytojas taikant Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio 3 dalyje numatytus liudijimo ypatumus, kaltinamuoju arba kuris nukentėjo atlikdamas jam priskirtas tarnybines funkcijas ar dėl vidaus tarnybos, iš statutinei įstaigai skirtų lėšų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis.

Šią kompensaciją skiria pareigūną į pareigas skiriantis asmuo. Statutinės įstaigos vadovui šiame straipsnyje numatyta kompensacija skiriama iš jo vadovaujamai statutinei įstaigai skirtų lėšų.

2. Kursantui, kuris pasitelkus jį statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti viršijo tarnybinės rizikos ribas, tokiu būdu padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą ir dėl to tapo įtariamuoju arba davė parodymus kaip liudytojas taikant Baudžiamojo proceso kodekso 82 straipsnio 3 dalyje numatytus liudijimo ypatumus, kaltinamuoju arba kuris nukentėjo atlikdamas jam priskirtas funkcijas, iš šioje dalyje nurodytoms statutinėms įstaigoms skirtų lėšų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis. Šią kompensaciją skiria sprendimą dėl kursanto pasitelkimo priėmęs asmuo.

69 straipsnis. Pareigūnų, jų šeimos narių ir jų nuosavybės apsauga

Pareigūnų, jų šeimos narių, nurodytų šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, ir jų nuosavybės apsauga, kai dėl pareigūno tarnybos kyla reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui, užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka iš ministerijai ar centrinei statutinei įstaigai valstybės biudžete skirtų asignavimų.

70 straipsnis. Kompensacijos, pašalpos ir kitos išmokos

1. Pareigūnui ir jo šeimos nariams padaryta materialinė žala, kurią jie patyrė dėl su pareigūno tarnyba susijusių priežasčių ir kuri yra nustatyta remiantis tarnybinio patikrinimo išvada, atlyginama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Šioje dalyje nurodytais šeimos nariais laikomi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys.

2. Pareigūnui jo paties ar jo artimųjų giminaičių, sutuoktinio, sugyventinio (partnerio), sutuoktinio, sugyventinio (partnerio) tėvo (įtėvio), motinos (įmotės), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju yra paskirtas pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), ligos ar mirties, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos ar turto netekimo atveju, jeigu yra pareigūno rašytinis prašymas ir pateikti šias aplinkybes patvirtinantys dokumentai, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa. Pareigūno, kuris mirė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba, įpėdiniui (-iams), pateikusiam (-iems) paveldėjimo dokumentus, išmokama 2 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa pagal paveldėjimo dokumente nustatytas dalis. Šioje dalyje nurodytas pašalpas pareigūnams skiria statutinės įstaigos vadovas iš statutinei įstaigai skirtų lėšų. Šioje dalyje nurodytą pašalpą statutinės įstaigos vadovui skiria jį į pareigas skiriantis asmuo iš statutinės įstaigos vadovo vadovaujamai statutinei įstaigai skirtų lėšų. Šioje dalyje nurodytą pašalpą centrinės statutinės įstaigos vadovui skiria ministras iš centrinės statutinės įstaigos vadovo vadovaujamai centrinei statutinei įstaigai skirtų lėšų.

3. Pareigūnai gali būti vežami į tarnybos vietą ir iš jos tarnybiniu transportu. Pareigūnų vežimo į tarnybos vietą ir iš jos tarnybiniu transportu tvarką ir sąlygas nustato ministras ar jo įgalioti centrinių statutinių įstaigų vadovai.

4. Pareigūnams, kurie pagal tarnybos pobūdį tarnybos tikslais važinėja keleiviniu ar nuosavybės teise priklausančiu, nuomos, panaudos ar kitais teisėtais pagrindais valdomu transportu, kuris nepriskirtas tarnybiniam transportui, kompensuojamos važiavimo išlaidos, išskyrus taksi ar naudojimosi pavežėjų paslaugomis išlaidas. Pareigūnų važiavimo išlaidų kompensavimo tvarką ir maksimalų važiavimo išlaidų kompensacijos dydį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Pareigūnui taikomą važiavimo išlaidų kompensacijos dydį nustato pareigūną į pareigas skiriantis asmuo, neviršydamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyto maksimalaus važiavimo išlaidų kompensacijos dydžio ir atsižvelgdamas į ministro nustatytus kriterijus ir rekomenduojamus šios kompensacijos dydžius.

5. Pareigūnas, kuris atrankos būdu paskirtas į rotuojamas pareigas arba tarnybinio būtinumo atveju ar rotacijos tvarka perkeltas į kitas pareigūno pareigas kitoje tarnybos vietovėje, aprūpinamas tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa) arba jam mokami butpinigiai, arba jam kompensuojamos šio straipsnio 6 dalyje nurodytos kelionės išlaidos, išskyrus taksi ar naudojimosi pavežėjų paslaugomis išlaidas, arba sudaromos sąlygos vykti į tarnybos vietą ir iš jos tarnybiniu transportu. Butpinigiai gali būti mokami, kol pareigūnas eina šioje dalyje nurodytas pareigas.

6. Pareigūnams (išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus pareigūnus), kurie pagal tarnybos reikmes ar pobūdį vyksta keleiviniu ar nuosavybės teise priklausančiu, nuomos, panaudos ar kitais teisėtais pagrindais valdomu transportu, kuris nepriskirtas tarnybiniam transportui, į tarnybos vietą ir iš jos, kompensuojamos kelionės išlaidos, išskyrus taksi ar naudojimosi pavežėjų paslaugomis išlaidas. Kelionės išlaidų kompensavimo sąlygas ir tvarką bei maksimalų kelionės išlaidų kompensacijos dydį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Pareigūnui taikomą kelionės išlaidų kompensacijos dydį nustato pareigūną į pareigas skiriantis asmuo, neviršydamas Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyto maksimalaus kelionės išlaidų kompensacijos dydžio ir atsižvelgdamas į ministro nustatytus kriterijus ir rekomenduojamus šios kompensacijos dydžius. Šios dalies nuostatos netaikomos pareigūnams, kurie į tarnybos vietą ir iš jos vyksta tarnybiniu transportu arba yra aprūpinti tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa), arba kuriems mokami butpinigiai.

7. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytos garantijos taikomos, jeigu pareigūno tarnybos vietovėje pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) ar kiti kartu su pareigūnu gyvenantys jo šeimos nariai, nurodyti šio statuto 33 straipsnio 7 dalyje, neturi nuosavybės teise priklausančios tinkamos gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkančios statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus gyvenamosios patalpos.

8. Asmeniui, priimamam į vidaus tarnybą šio statuto 13 ar 14 straipsniuose nustatytais atvejais ir skiriamam į pareigas tam tikroje tarnybos vietovėje, taip pat pareigūnui, šio statuto 27 ir 30 straipsniuose nustatytais atvejais perkeliama į pareigas kitoje tarnybos vietovėje, sudariusiems papildomą susitarimą su statutine įstaiga, pagal kurį paskirtasis ar perkeltasis į pareigas įsipareigoja susitarime nustatytą laiką, bet ne mažiau kaip 3 metus, išdirbti susitarime nurodytoje statutinėje įstaigoje ar šios įstaigos padalinyje, gali būti skiriama iki 7 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio vienkartinė skatinamoji išmoka. Vienkartinį skatinamųjų išmokų dydžius, skyrimo sąlygas ir tvarką, tarnybos vietas ir atvejus, kai neišdirbus susitarime nustatyto laiko pareigūnai privalo grąžinti skirtą vienkartinę skatinamąją išmoką ar jos dalį proporcingai neištarnautam laikui, nustato centrinių statutinių įstaigų vadovai. Vienkartinės skatinamosios išmokos mokamos iš centrinei statutinei įstaigai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtai gautų lėšų.

9. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti susitarta dėl šiame straipsnyje nurodytų pašalpų, išmokų ar kompensacijų kitokių mokėjimo sąlygų ir tvarkos.

71 straipsnis. Kitos garantijos

1. Pareigūnams yra garantuojamos einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai pareigūnai yra išsiųsti į komandiruotę, – darbo dienomis komandiruotėje bei komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

2) kai pareigūnai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

3) kai pareigūnai išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

4) kai pareigūnas atlieka privalomąją karo tarnybą, savanorišką nenuolatinę karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jam garantuojamos tik einamos pareigos;

5) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikų, sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), sugyventinio, jeigu jis nurodytas pareigūno privačių interesų deklaracijoje, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

6) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

7) kai pareigūnai, gavę tiesioginio vadovo rašytinį (įskaitant gautą elektroninių ryšių priemonėmis) sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki 2 darbo dienų per mėnesį;

8) kai pareigūnai pagal šio statuto 38 straipsnį yra siunčiami atlikti patarėjo, stebėtojo ir kitų funkcijų tarptautinėse institucijose ar užsienio valstybių institucijose, civilinėje tarptautinėje operacijoje, tarptautinės institucijos ar humanitarinės pagalbos teikimo misijoje, specialiojoje misijoje, taip pat Jungtinių Tautų, kitų tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, užsienio valstybių operacijose ir misijose; šiuo atveju nustatytas darbo užmokestis pareigūnui nemokamas, jeigu darbo užmokestį jam moka institucija, įstaiga ar organizacija, į kurią jis yra nusiųstas atlikti šio statuto 38 straipsnyje nurodytų funkcijų.

2. Eitos pareigos garantuojamos pareigūnui, kai jis dėl privalomosios karo tarnybos, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, šio statuto 53 straipsnio 5 dalyje nustatytų atostogų metu negali eiti pareigų, taip pat pareigūnui, kai jis dėl atostogų kvalifikacijai tobulinti, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti, iki jam sueis 3 metai, dėl laikino perkėlimo į kitas pareigūno pareigas pagal šio statuto 31 straipsnį negali eiti pareigų; ši garantija nustatyta kadencijai ar nustatytam laikui į pareigas paskirtiems pareigūnams taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos ar tarnybos einant tas pareigas laikotarpio pabaigos.

3. Pareigūnas turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka gauti išmokas už komandiruotės išlaidas.

4. Pareigūnai, kuriuos statutinės įstaigos siunčia į užsienio komandiruotę, draudžiami nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų socialiniu draudimu ir ligos socialiniu draudimu. Šias draudimo išlaidas apmoka pareigūną į užsienio komandiruotę siunčianti statutinė įstaiga iš jai skirtų lėšų.

72 straipsnis. Pareigūnų sielovada

Pagal centrinių statutinių įstaigų vadovų susitarimus su tradicinėmis ir kitomis valstybės pripažintomis religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis gali būti vykdoma pareigūnų sielovada ir teikiamos su sielovada susijusios paslaugos. Šiais susitarimais nustatomos dvasininkų (kapelionų) teisės, pareigos, darbo sąlygos ir kompetencija.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

INDIVIDUALIŲ TARNYBINIŲ GINČŲ SPRENDIMO VIDAUS TARNYBOJE YPATUMAI

73 straipsnis. Individualūs tarnybiniai ginčai vidaus tarnyboje

1. Individualūs tarnybiniai ginčai, išskyrus ginčus dėl pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos, gali būti sprendžiami ne teismo tvarka statutinėje įstaigoje sudarytoje tarnybinių ginčų komisijoje.

2. Individualiems tarnybiniais ginčams spręsti statutinėje įstaigoje ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui sudaroma tarnybinių ginčų komisija. Tarnybinių ginčų komisija sudaroma iš vienodo skaičiaus statutinės įstaigos atstovavimą įgyvendinančių asmenų ir darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių asmenų. Individualių tarnybinių ginčų nagrinėjimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

3. Pareigūnas rašytinį prašymą išnagrinėti individualų tarnybinį ginčą tarnybinių ginčų komisijai gali pateikti per mėnesį nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti, kad pažeistos jo teisės. Praleistas šio prašymo pateikimo terminas gali būti atnaujintas tarnybinių ginčų komisijos sprendimu, jeigu prašyme nurodytas termino praleidimo priežastis tarnybinių ginčų komisija pripažįsta svarbiomis.

4. Tarnybinių ginčų komisija atsisako nagrinėti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą prašymą arba nutraukia individualaus tarnybinio ginčo nagrinėjimą sprendimu, jeigu:

1) pareigūno prašymas jau buvo išnagrinėtas tarnybinių ginčų komisijoje ar teisme ir (ar) dėl jo buvo priimtas sprendimas arba byla buvo nutraukta;

2) pareigūnas atsisakė prašymo iki tarnybinių ginčų komisijos posėdžio arba posėdžio metu; pareigūnui atsisakius dalies prašymo, tarnybinių ginčų komisija nutraukia nagrinėjimą dėl tų prašyme nurodytų ginčijamų klausimų, kurių atsisakė pareigūnas;

3) šalys dėl individualaus tarnybinio ginčo išsprendimo sudarė rašytinę taikos sutartį, kurią sprendimu patvirtino tarnybinių ginčų komisija;

4) pareigūno prašymas nepriskirtinas tarnybinių ginčų komisijos kompetencijai.

5. Tarnybinių ginčų komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS

ATLEIDIMAS IŠ VIDAUS TARNYBOS IR GRAŽINIMAS Į VIDAUS TARNYBĄ

74 straipsnis. Atleidimo iš vidaus tarnybos pagrindai

1. Pareigūnas atleidžiamas iš vidaus tarnybos:

1) jo paties prašymu;

2) kai jam sukanka šio statuto 75 straipsnyje nustatytas amžius arba baigiasi pratęstos jo tarnybos laikas;

3) kai pagal vertinimo komisijos pasiūlymą priimamas sprendimas atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos;

4) kai negali tarnauti dėl sveikatos būklės (pagal tai patvirtinančią Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvadą);

5) kai netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

6) kai atsisako priesaikos;

7) kai savo poelgiu pažemina pareigūno vardą;

8) kai jo stažuotės rezultatai yra neatitinkantys lūkesčių;

9) kai atsiranda arba paaiškėja (jei nebuvo žinomos pareigūno priėmimo į vidaus tarnybą metu) šio statuto 15 straipsnyje nurodytos aplinkybės;

10) kai įsiteisėja teismo sprendimas, kuriuo pripažįstamas neteisėtu sprendimas dėl pareigūno priėmimo į vidaus tarnybą;

11) kai panaikinama jo pareigybė ir jis nesutinka eiti jam pasiūlytų kitų pareigų;

12) jo paties prašymu dėl išėjimo į pareigūnų ir karių valstybinę pensiją;

13) kai jam paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos;

14) kai jis nesutinka eiti jam pasiūlytų kitų pareigų, teismo sprendimu į jo einamas pareigas gražinus anksčiau šias pareigas ėjusį pareigūną;

15) kai jam atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

16) pasibaigus įstatymų nustatytam tarnybos einant tam tikras pareigas laikotarpiui, kai jis nesutinka eiti jam pasiūlytų kitų pareigų;

- 17) šalių susitarimu;
 - 18) kai pasibaigia šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytos aplinkybės, dėl kurių pareigūnas iš centrinės statutinės įstaigos personalo rezervo buvo laikinai pasitelktas pareigūno tarnybinėms pareigoms atlikti grąžinant jį į vidaus tarnybą.
2. Atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos gali pareigūną į pareigas skiriantis asmuo.

75 straipsnis. Pareigūnų vidaus tarnybos trukmė

1. Pareigūnai gali tarnauti šio statuto priede nurodytų:
 - 1) 9 ir 10 pareigybių grupių pareigybėse – kol jiems sukaks 55 metai;
 - 2) 7 ir 8 pareigybių grupių pareigybėse – kol jiems sukaks 60 metų;
 - 3) 1–6 pareigybių grupių pareigybėse – kol jiems sukaks 65 metai.
2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų pareigūnų vidaus tarnybos trukmė gali būti pratęsta, tačiau bendras vidaus tarnybos trukmės pratęsimų terminas negali viršyti 5 metų. Rašytinį prašymą pratęsti tarnybą pareigūnai turi teisę pateikti ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytos jų tarnybos trukmės pabaigos arba ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki pratęstos tarnybos trukmės pabaigos. Tarnyba pareigūnui pratęsiama jį į pareigas skiriančio asmens sprendimu, jeigu šio pareigūno paskutinių 2 metų tarnybinė veikla buvo įvertinta kaip atitinkanti lūkesčius arba kaip viršijanti lūkesčius, jo sveikatos būklė atitinka nustatytus reikalavimus (pagal tai patvirtinančią Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvadą), jis atitinka nustatytus fizinio pasirengimo reikalavimus ir nėra galimybių kitais būdais užtikrinti statutinei įstaigai nustatytų funkcijų atlikimą.

76 straipsnis. Atleidimas iš vidaus tarnybos pareigūno prašymu

1. Pareigūnas turi teisę nutraukti vidaus tarnybą jo paties prašymu (šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 1 ir 12 punktai), ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų jį į pareigas skiriančiam asmeniui pateikęs prašymą atleisti iš vidaus tarnybos. Pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo atliekamas tarnybinis patikrinimas, turi teisę nutraukti vidaus tarnybą, ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų pateikęs prašymą jį į pareigas skiriančiam asmeniui, į šį terminą neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo darbe dėl laikinojo nedarbingumo arba atostogavo. Šakos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytas kitoks prašymo atleisti iš vidaus tarnybos pateikimo terminas.
2. Pareigūnas turi būti atleistas iš vidaus tarnybos kitą darbo dieną po šio straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pabaigos, o pareigūną į pareigas skiriančio asmens sutikimu – ir nesibaigus šiam terminui.
3. Pareigūnas turi teisę atšaukti savo prašymą atleisti iš vidaus tarnybos ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio prašymo pateikimo dienos. Po to atšaukti šį prašymą pareigūnas gali tik jį į pareigas skiriančio asmens sutikimu.

77 straipsnis. Atleidimas iš vidaus tarnybos šalių susitarimu

Pareigūnas gali pateikti jį į pareigas skiriančiam asmeniui, o pareigūną į pareigas skiriantis asmuo – pareigūnui rašytinį pasiūlymą dėl atleidimo iš vidaus tarnybos šalių susitarimu. Jeigu šį pasiūlymą gavusi šalis su juo sutinka, ji turi per 7 kalendorines dienas apie tai pranešti pasiūlymą pateikusiai šaliai. Jeigu pasiūlymą gavusi šalis per 7 kalendorines dienas nepraneša, kad sutinka su gautu pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas dėl atleidimo iš vidaus tarnybos šalių susitarimu atmestas. Šalims susitarus dėl pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas, kuriame nurodomas pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos šalių susitarimu laikas, nuo kurio pareigūnas atleidžiamas iš vidaus tarnybos, susitariama dėl išeitinės išmokos dydžio,

nepanaudotų atostogų suteikimo ir gali būti susitariama dėl kitų sąlygų. Rašytinio pasiūlymo ir rašytinio susitarimo dėl centrinės statutinės įstaigos vadovo atleidimo iš vidaus tarnybos šalių susitarimu šalimis laikomos centrinės statutinės įstaigos vadovas ir ministras.

78 straipsnis. Atleidimo iš vidaus tarnybos kitais pagrindais tvarka

1. Šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2–10, 13 ir 15 punktuose nurodytais pagrindais pareigūnas atleidžiamas iš vidaus tarnybos kitą dieną po to, kai atsiranda ar nustatomas faktas (aplinkybė), dėl kurio (kurios) pareigūnas nebegali tęsti tarnybos. Šiais pagrindais atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos galima ir jo laikinojo nedarbingumo, atostogų ar nušalinimo nuo pareigų metu.

2. Šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 11 punkte nurodytu pagrindu pareigūnas atleidžiamas iš vidaus tarnybos, apie galimą atleidimą jį įspėjus raštu ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki atleidimo dienos. Pareigūnui, kuriam iki Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus (toliau – senatvės pensijos amžius) liko ne daugiau kaip 5 metai, šis įspėjimo apie galimą atleidimą iš vidaus tarnybos terminas dvigubinamas, o pareigūnui, auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų ar auginančiam vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, taip pat pareigūnui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus liko mažiau kaip 2 metai, trigubinamas. Nėščia pareigūnė (kai statutinė įstaiga likviduojama) apie galimą atleidimą iš vidaus tarnybos turi būti įspėta raštu ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki atleidimo dienos. Įspėjimas apie galimą atleidimą iš vidaus tarnybos netenka galios, jei nuo jo termino pabaigos praeina daugiau kaip vienas mėnuo, neįskaitant pareigūno laikinojo nedarbingumo ir atostogų laiko.

3. Pareigūnas šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 16 ir 18 punktuose nurodytais pagrindais atleidžiamas iš vidaus tarnybos kitą dieną po to, kai pasibaigia įstatymų nustatytas tarnybos einant tas pareigūno pareigas laikotarpis arba šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytos aplinkybės, dėl kurių pareigūnas iš centrinės statutinės įstaigos personalo rezervo buvo laikinai pasitelktas pareigūno tarnybinėms pareigoms atlikti grąžinant jį į vidaus tarnybą.

4. Negalima atleisti iš vidaus tarnybos nėščios pareigūnės, taip pat motinos arba tėvo, auginančių vaiką (įvaikį) iki 3 metų, jeigu nėra šių pareigūnų kaltės (išskyrus atvejus, kai statutinė įstaiga likviduojama).

5. Atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 4, 11, 14, 15 ir 16 punktuose nurodytais pagrindais galima tik tuo atveju, kai nėra galimybės jį perkelti į lygiavertės pareigas arba pareigūno rašytiniu sutikimu – į žemesnės pareigas.

79 straipsnis. Išeitinės išmokos atleidžiant pareigūnus iš vidaus tarnybos

1. Šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 4, 11, 14 ir 16 punktuose nurodytais pagrindais atleidžiamam iš vidaus tarnybos pareigūnui išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Ši išmoka pareigūnams, nepertraukiamai ištarnavusiems daugiau kaip 5 metus, didinama pusantro karto, nepertraukiamai ištarnavusiems daugiau kaip 10 metų, – du kartus, nepertraukiamai ištarnavusiems daugiau kaip 20 metų, – tris kartus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta išeitinė išmoka pradedama mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo pareigūno atleidimo iš vidaus tarnybos dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Išeitinės išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo grąžinamas į vidaus tarnybą.

3. Šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 17 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš vidaus tarnybos pareigūnui gali būti mokama ne didesnė negu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta išeitinė išmoka. Šios išeitinės išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu pareigūnas grąžinamas į vidaus tarnybą.

4. Šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš vidaus tarnybos pareigūnui išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Jeigu šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu pagrindu dėl iš vidaus tarnybos atleidžiamo pareigūno yra pradėtas ir nebaigtas šio statuto 41 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodytas tarnybinis patikrinimas, išeitinė išmoka šiam pareigūnui išmokama per 5 darbo dienas nuo pareigūną į pareigas skiriančio asmens sprendimo, priimto atlikus tarnybinį patikrinimą, priėmimo dienos. Jeigu atlikus šio statuto 41 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodytą tarnybinį patikrinimą yra priimtas sprendimas dėl pareigūno, atleisto iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu pagrindu, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį jam turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos, arba priimtas sprendimas dėl pareigūno, atleisto iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytu pagrindu, pripažinimo pažėminusiu pareigūno vardą, išeitinė išmoka šiam pareigūnui nemokama.

5. Atleistam iš vidaus tarnybos pareigūnui mirus, jam priklausančio dydžio neišmokėta išeitinė išmoka arba jam priklausančio dydžio išeitinės išmokos neišmokėta dalis išmokama pareigūno įpėdiniui (-iams), pateikusiam (-iems) paveldėjimo dokumentus, pagal paveldėjimo dokumente nustatytas dalis.

80 straipsnis. Atsiskaitymas su atleidžiamais iš vidaus tarnybos pareigūnais

1. Su atleidžiamu iš vidaus tarnybos pareigūnu turi būti visiškai atsiskaityta jo atleidimo dieną arba per šalių susitarime nustatytą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 20 darbo dienų, išskyrus atvejus, kai pareigūnas nevykdo šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, kai mokama šio statuto 79 straipsnio 1 dalyje nurodyta išeitinė išmoka arba šio statuto 79 straipsnio 4 dalyje nurodyta išeitinė išmoka, kai atliekamas tarnybinis patikrinimas.

2. Atleidžiamas iš vidaus tarnybos pareigūnas privalo ne vėliau kaip jo atleidimo iš vidaus tarnybos dieną grąžinti pareigūno tarnybinį pažymėjimą, specialų ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis jį į pareigas skiriančiam asmeniui arba jo įgaliotam asmeniui, taip pat atiduoti jam patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones.

81 straipsnis. Neteisėtai atleistų pareigūnų grąžinimas į pareigas

1. Teismo sprendimu grąžinus neteisėtai atleistą pareigūną į pareigas, atlyginama už visą priverstinės pravaikštos laiką.

2. Teismo sprendimu grąžinus neteisėtai atleistą pareigūną į pareigas, pareigūno grąžinimas į pareigas įforminamas pareigūną į pareigas skiriančio asmens įsakymu. Jeigu ta pareigūno pareigybė iki teismo sprendimo priėmimo dienos yra panaikinta, pareigūnui siūloma užimti lygiavertės, o tokių nesant – žemesnės pareigas. Jeigu ir šių pareigų nėra arba pareigūnas atsisako eiti pasiūlytas pareigas, jis atleidžiamas iš vidaus tarnybos pagal šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 11 punktą, netaikant šio statuto 78 straipsnio 2 dalyje numatyto įspėjimo termino, tačiau perkeliat atleidimo iš vidaus tarnybos datą iki to laiko, kada turi baigtis pareigūnui taikomas šio statuto 78 straipsnio 2 dalyje numatytas įspėjimo terminas.

82 straipsnis. Buvusių pareigūnų garbės atsargos laipsniai

Buvusių pareigūnų, atleistų iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 2, 4 ir 12 punktuose nustatytais pagrindais, taip pat buvusių pareigūnų, įtrauktų į šio statuto 84 straipsnyje nurodytą rezervą, laipsniai yra garbės atsargos laipsniai.

83 straipsnis. Grąžinimas į vidaus tarnybą

Buvęs pareigūnas, atitinkantis šio statuto 7 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus ir neturintis šio statuto 15 straipsnyje nustatytų apribojimų, jo prašymu gali būti grąžinamas į vidaus tarnybą ir skiriamas į pareigūno pareigas šio statuto 27 straipsnyje nurodytu atrankos būdu. Šio statuto 28 straipsnio 7 dalyje nurodyti buvę pareigūnai 5 metus nuo jų atleidimo dienos į pareigūno pareigas skiriami be atrankos, jei jie atitinka šios pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Grąžinimo į vidaus tarnybą tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.

III SKYRIUS

CENTRINĖS STATUTINĖS ĮSTAIGOS PERSONALO REZERVAS

84 straipsnis. Buvusių pareigūnų įtraukimas į centrinės statutinės įstaigos personalo rezervą

1. Buvę pareigūnai, atitinkantys šio statuto 7 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4 ir 6 punktuose ir 7 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat neturintys šio statuto 15 straipsnyje nustatytų apribojimų, jų rašytiniu prašymu centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatyta tvarka įtraukiami į centrinės statutinės įstaigos personalo rezervą (toliau – rezervas).

2. Rezervo tikslas – padėti centrinėms statutinėms įstaigoms ir joms pavaldžioms statutinėms įstaigoms vykdyti jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus uždavinius ir funkcijas, kai šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytais atvejais esamų pareigūnų nepakanka ir prireikia per trumpą laiką pasitelkti didesnę pareigūnų skaičių.

3. Buvę pareigūnai įtraukiami į rezervą ne ilgiau nei jiems sukaks 65 metai.

4. Į rezervą įtraukiamų buvusių pareigūnų, išskyrus į rezervą įtraukiamus buvusius pareigūnus, nuo kurių atleidimo iš vidaus tarnybos dienos praėjo ne daugiau kaip 2 metai, sveikatos būklė tikrinama atliekant specializuotą medicininę ekspertizę. Į rezervą įtraukti buvę pareigūnai turi teisę į pareigūnams taikomus privalomus periodinius profilaktinius sveikatos patikrinimus šio statuto 59 straipsnyje nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

85 straipsnis. Buvimo rezerve ypatumai

1. Į rezervą įtraukti buvę pareigūnai pagal poreikį dalyvauja centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių statutinių įstaigų organizuojamuose mokymuose ar pratybose, kurių trukmę, periodiškumą ir programas nustato centrinės statutinės įstaigos vadovas.

2. Į rezervą įtraukto buvusio pareigūno mirties, sužalojimo, susižalojimo arba sveikatos sutrikdymo centrinės statutinės įstaigos organizuojamų mokymų ar pratybų metu atvejais kompensacijos mokamos šio statuto 60 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytomis sąlygomis ir tvarka, kompensacijų dydis apskaičiuojamas pagal įvykio metu buvusią Vyriausybės nustatytą minimaliąją mėnesinę algą.

3. Į rezervą įtraukti buvę pareigūnai aprūpinami apranga, mokymų ar pratybų laikotarpiu maistu pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas arba jiems mokama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų piniginė kompensacija. Į rezervą įtrauktų buvusių pareigūnų aprūpinimo maistu tvarką ir maitinimosi išlaidų piniginės kompensacijos mokėjimo tvarką nustato centrinių statutinių įstaigų vadovai. Taip pat jiems apmokamos vykimo į centrinės statutinės įstaigos organizuojamus mokymus, pratybas ir iš jų išlaidos centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

4. Šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytais atvejais į rezervą įtraukti buvę pareigūnai jų sutikimu centrinės statutinės įstaigos vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu yra

pasitelkiami pareigūno tarnybinėms pareigoms atlikti grąžinant juos į vidaus tarnybą ir paskiriant į pareigūno pareigas be šio statuto 27 straipsnyje nustatytos atrankos ir netaikant šio statuto 75 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Pasibaigus šio statuto 49 straipsnio 1 dalies 1–10 punktuose nurodytoms aplinkybėms pareigūnai atleidžiami iš vidaus tarnybos šio statuto 74 straipsnio 1 dalies 18 punkte nustatytu pagrindu.

5. Į rezervą įtrauktiems buvusiems pareigūnams taikomos šios statuto 23 straipsnio 2 dalies nuostatos.

86 straipsnis. Išbraukimas iš rezervo

1. Į rezervą įtraukti buvę pareigūnai iš jo išbraukiami:

- 1) jų pačių prašymu;
- 2) kai jiems sukanka 65 metai;
- 3) kai neatitinka šio statuto 84 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų.

2. Asmenys iš rezervo išbraukiami centrinės statutinės įstaigos vadovo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS VIDAUS TARNYBOS VALDYMAS

87 straipsnis. Vidaus tarnybos valdymas

1. Vidaus tarnybos valdymą įgyvendina vidaus reikalų, teisingumo ir finansų ministrai pagal jiems nustatytas valdymo sritis.

2. Vidaus reikalų ministerijoje yra sudaromas Vidaus reikalų pareigūnų registras. Šio registro valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija. Vidaus reikalų pareigūnų registro objektai yra vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinės įstaigos, jų struktūriniai padaliniai, pareigūnų pareigybės (išskyrus įslaptintas pareigybes), pareigūnai (išskyrus įslaptintus pareigūnus). Vidaus reikalų pareigūnų registro tvarkytojus skiria Vyriausybė. Šio registro pagrindu išduodami vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnų tarnybiniai pažymėjimai, teikiama informacija vidaus tarnybos valdymo, analizės, vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų statistinės personalo apskaitos, pareigybių komplektavimo ir poreikio nustatymo tikslais.

3. Vidaus reikalų pareigūnų registras steigiamas ir tvarkomas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka. Vidaus reikalų pareigūnų registro nuostatus tvirtina Vyriausybė.

Lietuvos Respublikos vidaus
tarnybos statuto
priedas

**VIDAUS TARNYBOS SISTEMOS PAREIGŪNŲ PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI IR
NEKARINIAI PAREIGŪNŲ LAIPSNIAI**

Pareigybių grupė	Pareigybės pavadinimas	Pareiginių algų koeficientai	Nekariniai pareigūnų laipsniai
1	Centrinės statutinės įstaigos vadovas	2,35–4,00	Vidaus tarnybos generolas, generalinis komisaras
2	Centrinės statutinės įstaigos vadovo pavaduotojas	Nuo 1,71	Vidaus tarnybos pulkininkas, vyriausiasis komisaras
3	Statutinės įstaigos vadovas, pasienio rinktinės vadas, mokyklos viršininkas, centrinės statutinės įstaigos valdybos viršininkas, centrinės statutinės įstaigos štabo viršininkas, biuro viršininkas, vyriausiojo policijos komisariato viršininkas	Nuo 1,55	Vidaus tarnybos pulkininkas, vyriausiasis komisaras
4	Statutinės įstaigos vadovo pavaduotojas, pasienio rinktinės vado pavaduotojas, mokyklos viršininko pavaduotojas, centrinės statutinės įstaigos valdybos viršininko pavaduotojas, biuro viršininko pavaduotojas, vyriausiojo policijos komisariato viršininko pavaduotojas, dalinio vadas, valdybos viršininkas, rinktinės vadas, komisariato viršininkas, kalėjimo viršininkas, posto viršininkas, specialusis atašė, statutinės įstaigos patarėjas	Nuo 1,39	Vidaus tarnybos pulkininkas leitenantas, vyresnysis komisaras
5	Dalinio vado pavaduotojas, valdybos viršininko pavaduotojas, tarnybos viršininkas, pasienio užkardos vadas, skyriaus viršininkas, posto viršininko pavaduotojas, centro viršininkas, posto pamainos viršininkas, eskadrilės vadas, orlaivio vadas, patarėjas	Nuo 1,22	Vidaus tarnybos majoras, komisaras

Pareigybių grupė	Pareigybės pavadinimas	Pareiginių algų koeficientai	Nekariniai pareigūnų laipsniai
6	Pasienio užkardos vado pavaduotojas, komandos viršininkas, kuopos vadas, skyriaus viršininko pavaduotojas, tarnybos viršininko pavaduotojas, poskyrio viršininkas, laivo vadas, vyriausiasis tyrėjas, vyriausiasis specialistas, vyriausiasis inspektorius, vyriausiasis lakūnas, vyresnysis lakūnas	Nuo 1,10	Vidaus tarnybos kapitonas, komisaras inspektorius
7	Vyriausiasis laivavedys, vyresnysis laivavedys, vyresnysis tyrėjas, vyresnysis specialistas, vyresnysis inspektorius, lakūnas	Nuo 0,99	Vidaus tarnybos vyresnysis leitenantas, vyresnysis inspektorius
8	Pamainos vadas, būrio vadas, tyrėjas, specialistas, inspektorius, vyriausiasis kovotojas, laivavedys	Nuo 0,88	Vidaus tarnybos leitenantas, inspektorius
9	Skyrininkas, kovotojas, jaunesnysis specialistas, jaunesnysis tyrėjas, vyriausiasis ugniagesys gelbėtojas, vyriausiasis patrulis, vyriausiasis postinis	Nuo 0,76	Vidaus tarnybos vyresnysis puskarininkis, jaunesnysis inspektorius
10	Vyresnysis ugniagesys gelbėtojas, ugniagesys gelbėtojas, vyresnysis pasienietis, pasienietis	Nuo 0,65	Vidaus tarnybos puskarininkis“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

- Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Centrinų statutinių įstaigų vadovai iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustato centrinėje statutinėje įstaigoje ir jai pavaldžiose statutinėse įstaigose tarnaujančių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų (toliau – pareigūnai) darbo apmokėjimo sistemą.
- Iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnams, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus pareigūnus, suteikti nekariniai pareigūnų laipsniai (toliau – laipsniai) paliekami tol, kol jiems šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 25 straipsnyje nustatyta tvarka galės būti suteikti aukštesni laipsniai.
- Jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnui suteiktas laipsnis yra žemesnis negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priede nustatytas jo einamas pareigas atitinkantis laipsnis, pareigūnui per vieną mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo suteikiamas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priede nustatytas jo einamas pareigas atitinkantis laipsnis.
- Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo, perkėlimo į pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija, perkėlimo į kitas pareigas ir atleidimo iš vidaus tarnybos procedūros užbaigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

6. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 58 straipsnyje nustatytas apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą taikomas apmokant už darbą, dirbtą po šio įstatymo įsigaliojimo.

7. Pareigūnai, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XII-1855 (toliau – Įstatymas Nr. XII-1855) 3 straipsnio 20 dalimi per vienus metus nuo Įstatymo Nr. XII-1855 įsigaliojimo dienos nepateikė prašymo jiems taikyti Įstatymo Nr. XII-1855 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 63 straipsnyje nustatytos vidaus tarnybos trukmės, taip pat pareigūnai, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1381 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-1381) 2 straipsnio 22 dalimi, per vienus metus nuo Įstatymo Nr. XIII-1381 įsigaliojimo dienos nepateikė prašymo jiems taikyti Įstatymo Nr. XIII-1381 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 73 straipsnyje nustatytos vidaus tarnybos trukmės, turi teisę tokius prašymus pateikti ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki jiems taikytinos vidaus tarnybos trukmės pabaigos.

8. Jeigu per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo finansų ministro valdymo srityje veikiančioje statutinėje profesinio mokymo įstaigoje vietoj valstybės tarnautojo pareigybės steigama pareigūno pareigybė, kuriai priskiriamos to paties pobūdžio, kaip ir naikinamai valstybės tarnautojo pareigybei, priskirtos funkcijos, naikinamą valstybės tarnautojo pareigybę užėmusiam asmeniui turi būti siūloma eiti šias pareigūno pareigas ir, jeigu šis asmuo sutinka, jis turi būti perkeltas į šias įsteigtas pareigūno pareigas.

9. Valstybės tarnautojas į pareigūno pareigas šio straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju perkeliamas, jeigu jis atitinka pareigūno pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 7 ir 8 straipsniuose nustatytus reikalavimus ir nėra Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 15 straipsnyje nustatytų apribojimų.

10. Valstybės tarnautojas į šio straipsnio 8 dalyje nurodytas pareigūno pareigas, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, perkeliamas tik tuo atveju, kai šiam asmeniui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

11. Valstybės tarnautojui, perkeltam į pareigūno pareigas šio straipsnio 8 dalyje nurodytu atveju, pareiginės algos koeficientas nustatomas taikant jo turėtą valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientą, bet ne didesnį ir ne mažesnį negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 54 straipsnio 3 dalyje nurodytoje pareigūnų darbo apmokėjimo sistemoje pareigūno pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientų intervalas.

12. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytų pareigūnų, skiriamų šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 33 straipsnyje nustatytam laikotarpiui į pareigūno pareigas, kurioms taikoma pareigūnų rotacija, tarnybos rotuojamose pareigose pradžia skaičiuojama nuo paskyrimo į šias pareigas dienos.

13. Jeigu iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto įsigaliojimo pareigūno pareigas ėjusio pareigūno vidaus tarnybos trukmė buvo trumpesnė, negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 75 straipsnyje nustatyta vidaus tarnybos trukmė, pareigūnams jų rašytiniu prašymu taikoma šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 75 straipsnyje nustatyta vidaus tarnybos trukmė.

14. Pareigūnai, kurie perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą iki šio įstatymo įsigaliojimo ir šio įstatymo įsigaliojimo metu gyvena tarnybiniuose butuose (tarnybinėse gyvenamosiose patalpose), privalo išsikelti iš tarnybinio buto (tarnybinės patalpos) ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Vyriausybės nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka šį terminą ministras gali pratęsti. Atsisakęs išsikelti iš tarnybinio buto (tarnybinės gyvenamosios patalpos) pareigūnas, kuris perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą, kartu su gyvenančiais asmenimis iš jo (jos) iškeldinamas.

15. Jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnui buvo paskirti butpinigiai, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 65 straipsnio 4 dalyje nustatytas 5 metų laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

16. Jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnui buvo paskirti butpinigiai pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką, pareigūnams vienus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo taikoma iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusi butpinigių skyrimo tvarka ir butpinigių dydžiai.

17. Karjeros valstybės tarnautojams, kurie pradėjo dirbti statutinėse įstaigose iki šio įstatymo įsigaliojimo, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 6 straipsnio 5 dalyje nustatyti nauji reikalavimai taikomi tik tiems faktams ar aplinkybėms, kurie atsirado po šio įstatymo įsigaliojimo.

18. Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, kurie pradėjo dirbti statutinėse įstaigose iki šio įstatymo įsigaliojimo, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 6 straipsnio 6 dalyje nustatyti nauji reikalavimai taikomi tik tiems faktams ar aplinkybėms, kurie atsirado po šio įstatymo įsigaliojimo.

19. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 5 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai turėti einamoms pareigoms būtiną išsilavinimą (toliau – būtinas išsilavinimas) netaikomi pareigūnams, kurie priimti į vidaus tarnybą iki šio įstatymo įsigaliojimo ir šio įstatymo įsigaliojimo dieną neturi būtino išsilavinimo:

- 1) iki 2028 metų gruodžio 31 d.;
- 2) kuriems šio įstatymo įsigaliojimo dieną iki Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus liko ne daugiau kaip 5 metai.

20. Per šio straipsnio 19 dalyje nurodytą laiką būtino išsilavinimo neįgiję pareigūnai, jeigu nėra galimybės jų prašymu juos perkelti į jų išsilavinimą atitinkančias kitas pareigūno pareigas toje pačioje ar, statutinių įstaigų vadovams suderinus, kitoje statutinėje įstaigoje, atleidžiami iš vidaus tarnybos.

21. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 12 straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytos privalomos stojimo į vidaus tarnybą sutarties sąlygos taikomos stojimo į vidaus tarnybą sutartims, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo.

22. Jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnas buvo nušalintas nuo pareigų dėl to, kad jis buvo įtariamas ar kaltinamas sunkaus arba labai sunkaus nusikaltimo padarymu arba įtariamas ar kaltinamas nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymu, ir įsigaliojus šiam įstatymui jo nušalinimo terminas nėra pasibaigęs, per vieną mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos dėl tokio nušalinimo poreikio ir termino turi būti sprendžiama vadovaujantis šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 47 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatomis, išskyrus tuos atvejus, kai nušalinimas nuo pareigų įvykdytas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka. Nustačius, kad pratęsti pareigūno nušalinimą nuo pareigų nėra tikslinga ir pagrįsta, nuo pareigų nušalintas pareigūnas grąžinamas į eitas pareigas ir per 20 darbo dienų nuo dienos, kurią pareigūnas vėl pradėjo eiti

pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų, bet ne ilgesnį kaip nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. KT201-A-N15/2021 paskelbimo iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, taip pat išmokami delspinigiai, kurių dydį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

23. Apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 31 straipsnio 1 dalyje nustatytą pareigūno perkėlimo į kitas pareigūno pareigas tarnybinio būtinumo atveju maksimalų laikotarpį įskaitomi ir iki šio įstatymo įsigaliojimo buvę pareigūno perkėlimo į kitas pareigūno pareigas tarnybinio būtinumo atveju laikotarpiai.

24. Pirminės grandies pareigūnai, kuriems po šio įstatymo įsigaliojimo iki jų pratęstos tarnybos trukmės, ir vidurinės grandies pareigūnai, kuriems po šio įstatymo įsigaliojimo iki jų tarnybos trukmės, nustatytos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 75 straipsnio 1 dalyje, pabaigos liko mažiau kaip 4 mėnesiai, rašytinį prašymą pratęsti tarnybą pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 75 straipsnio 2 dalį turi teisę pateikti per vieną mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo, bet ne vėliau kaip iki tarnybos trukmės pabaigos.

25. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūros baigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

26. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo kasmetinės atostogos, į kurias teisė įgyta iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pareigūnams iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

27. Iki šio įstatymo įsigaliojimo statutinei įstaigai padaryta žala atlyginama iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

28. Įsigaliojus šiam įstatymui, pareigūnams nustatyta pareiginė alga, įskaitant gautą priedą už laipsnį, negali būti sumažinama tol, kol jie eina tas pačias pareigas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 36 straipsnio 17 dalies 2 punkte nurodytus atvejus. Įsigaliojus šiam įstatymui, pareigūnams iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyti pareiginės algos koeficientai perskaičiuojami pareigūno iki šio įstatymo įsigaliojimo gautos pareiginės algos ir gauto priedo už laipsnį sumą padalijant iš Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas koeficientas apvalinamas iki šimtųjų dalių. Jeigu perskaičiuotas pareiginės algos koeficientas yra mažesnis negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priede nustatytas mažiausias koeficientas atitinkamai pareigybių grupei, pareigūnui nustatomas mažiausias atitinkamai pareigybių grupei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

29. Įsigaliojus šiam įstatymui, centrinių statutinių įstaigų vadovams iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyti pareiginės algos koeficientai perskaičiuojami šių pareigūnų iki šio įstatymo įsigaliojimo gautos pareiginės algos, gauto priedo už laipsnį ir gauto priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą sumą padalijant iš Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas pareiginės algos koeficientas apvalinamas iki šimtųjų dalių. Jeigu perskaičiuotas pareiginės algos koeficientas yra mažesnis negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priede nustatytas mažiausias koeficientas 1 pareigybių grupei, centrinės statutinės įstaigos vadovui nustatomas mažiausias 1 pareigybių grupei nustatytas pareiginės algos koeficientas.

30. Pareigūnams, kurių tarnybos Lietuvos valstybei stažas įsigaliojus šiam įstatymui yra didesnis negu 20 metų, priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis procentais yra fiksuojamas ir yra lygus šio įstatymo įsigaliojimo dieną sukauptam priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą

dydžiui procentais. Fiksuotasis priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis nekinta ir šio dydžio priedas už iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sukauptą tarnybos Lietuvos valstybei stažą yra mokamas tol, kol jie eina pareigūno pareigas. Fiksuotasis priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis išlieka ir jiems grįžus į pareigūno pareigas. Šios dalies nuostatos taikomos ir asmenims,ėjusiems šioje dalyje nurodytas pareigas ir priimtiems į pareigūno pareigas iki ar po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

31. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnams paskirtos priemokos mokamos ne ilgiau kaip iki šio įstatymo įsigaliojimo.

32. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūnams apskaičiuotas vidaus tarnybos stažas, į kurį pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 56 straipsnio 1 dalies 1 punktą turi būti įskaičiuojamas ir faktinis tarnybos laikas Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyboje, turi būti perskaičiuojamas ir taikomas nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

33. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas pagal Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnį perkeltam pareigūnui iki perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas nustatytas darbo užmokestis perskaičiuojamas pareigūno iki perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas gautos pareiginės algos ir gauto priedo už laipsnį sumą padalijant iš Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas koeficientas apvalinamas iki šimtųjų dalių. Jeigu perskaičiuotas pareiginės algos koeficientas yra mažesnis negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priede nustatytas mažiausias koeficientas atitinkamai pareigybių grupei, pareigūnui nustatomas mažiausias atitinkamai pareigybių grupei nustatytas pareiginės algos koeficientas. Tais atvejais, kai pareigūno, perkeltą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, gaunamas darbo užmokestis pagal jo einamas karjeros valstybės tarnautojo pareigas yra mažesnis negu darbo užmokestis, apskaičiuotas šioje dalyje nurodytu atveju perskaičiavus ar nustačius mažiausią pareiginės algos koeficientą atitinkamai pareigybių grupei, pareigūnui nustatomas ir mokamas šis didesnis darbo užmokestis.

34. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos su buvusiais pareigūnais sudarytos mentorystės sutartys galioja iki jų termino pabaigos.

35. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 13 straipsnio 4 dalies redakcija:

„4. Skyrimo į pareigūnų pareigas tvarką, pareigūno tarnybos bylos aprašą tvirtina vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais. Pareigūno tarnybinio pažymėjimo privalomosios formos aprašą ir pareigūnų tarnybinių pažymėjimų išdavimo, keitimo, grąžinimo, naikinimo ir paskelbimo negaliojančiais tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ir finansų ministrais.“

36. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 87 straipsnio redakcija:

„87 straipsnis. Vidaus tarnybos valdymas

1. Vidaus tarnybos valdymą įgyvendina vidaus reikalų, teisingumo ir finansų ministrai pagal jiems nustatytas valdymo sritis.

2. Viešojo sektoriaus darbuotojų registro duomenys naudojami statutinių įstaigų personalui valdyti. Pareigūnų tarnybiniai pažymėjimai išduodami vadovaujantis Viešojo sektoriaus darbuotojų registro duomenimis.“

3 straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).
2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar žmoniškųjų išteklių valdymas vidaus tarnyboje yra efektyvus.
3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 3 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.
4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2027 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas